

Länsstyrelsen
Värmland

Årsredovisning 2022

Länsstyrelsen – en samlande kraft

Sverige är indelat i 21 län och varje län har en länsstyrelse och en landshövding.

Länsstyrelsen är regeringens ombud i länet och ska både förverkliga den nationella politiken och samtidigt ta hänsyn till regionala förhållanden och förutsättningar.

Länsstyrelsen är alltså en viktig länk mellan länets kommuner och dess invånare å ena sidan och regeringen, riksdagen och de centrala myndigheterna å den andra sidan.

Publ nr: 2023:01

ISSN 0284-6845

Diarienummer: 1658-2023-2

Foto: Länsstyrelsen Värmland

Uppe till vänster: deltagare i integrationsprojektet Yrkesväg Värmland, Forsskolan i Hagfors.

Uppe till höger: nya vägvisningsskyltar på Hammarö sydspets.

Nere till vänster: rösträkning i Länsstyrelsens lokaler, valet 2022.

Nere till höger: servering av kriskost under invigningen av Krisberedskapsveckan, Stora torget i Karlstad, Karlstads kommun.

Årsredovisningen är sammanställd av: Birgitta Nygaard Hedeås, Katja Berglund och Catrin Hasewinkel

Länsstyrelsen Värmland

651 86 Karlstad

010-224 70 00

www.lansstyrelsen.se/varmland

Innehållsförteckning

Landshövdingen har ordet.....	4
Om årsredovisningen	5
Årsredovisningens kapitelindelning	5
Om resultatredovisningen.....	6
Om Länsstyrelsen	7
Länsstyrelsens uppgifter, uppdrag och mål	7
Strategisk styrning och planering	8
Organisation.....	9
Resultatredovisning	11
Myndighetsövergripande redovisning	11
Redovisning av verksamhetsområden	28
Övrig förvaltning och trafikföreskrifter	29
Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	33
Regional tillväxt och infrastrukturplanering	39
Hållbar samhällsplanering och boende	45
Energi och klimat	52
Kulturmiljö	56
Samhällsskydd och beredskap	59
Naturvård och miljöskydd	65
Areella näringar.....	77
Folkhälsa, jämställdhet, integration med mera	84
Övrig redovisning	91
Året i siffror.....	96
Finansiell redovisning	111
Resultaträkning	111
Balansräkning	112
Anslagsredovisning.....	114
Tilläggsupplysningar och noter.....	116
Uppgifter om rådsledamöter enligt 7 kap. 2 § förordningen om årsredovisning och budgetunderlag	133
Landshövdingens underskrift av årsredovisningen.....	135
Bilagor	136

Landshövdingen har ordet

Läget i vår omvärld är oroligt och vi måste kraftsamla tillsammans för att skapa ett hållbart, inkluderande och motståndskraftigt samhälle.

2022 inleddes med en känsla av lättnad när pandemirestriktionerna togs bort och förhoppningar om någon form av normalitet präglade samhället. Den 24 februari förändrades dock den känslan i och med Rysslands invasion av Ukraina. Förutom den tragedi ett krig utgör och de utmaningar detta innebär för den internationella säkerhetsordningen så har det nya säkerhetsläget i vår omvärld präglat året och vår verksamhet. Detta gäller inte minst myndighetens arbete med att analysera och förmedla information om läget i länet och vår krishantering. Genom det regionala krishanteringsrådet har bilder gällande det säkerhetspolitiska läget delats och frågan om flyktingar som omfattas av massflyktsdirektivet samordnats och hanterats i samverkan med länets kommuner, berörda statliga myndigheter, Region Värmland och Forsvarsmakten.

Den 1 oktober trädde en ny struktur för det svenska totalförsvaret i kraft med förtydligade uppdrag till beredskapsansvariga myndigheter. Länsstyrelserna utgör genom sitt geografiska områdesansvar viktiga aktörer i det nya systemet och under 2022 påbörjades arbetet med att stärka myndighetens förmåga att ta sig an detta uppdrag.

Länsstyrelsen har som grunduppdrag att arbeta för ett hållbart samhälle. Här ser vi en rad utmaningar. Vår analys av läget i Värmland när det gäller de nationellt antagna miljömålen manar till kraftsamling och nya arbetssätt. Sammanhållningen i samhället utmanas vilket bland annat uppmärksammas i Länsstyrelsens regionala bostadsmarknadsanalys där utsatta gruppers situation på bostadsmarknaden lyfts fram.

Samverkan har varit ett genomgående tema under året. Samhällsfrågornas komplexitet har ökat vilket innebär att lösningar ofta finns i överlappningen mellan aktörer. Flera av våra insatser har nått framgång tack vare god samverkan med olika aktörer i länet. För att lyckas med att den nationella politiken får genomslag utifrån regionala förutsättningar krävs god kännedom om länet. Samarbetet med Region Värmland och länets kommuner är gott och utvecklas kontinuerligt.

En fråga som har varit central under året är tillgången till energi och omställningen till ett fossilfritt samhälle. Det är en framtidsfråga för länet och det finns en bred enighet mellan kommuner, myndigheter och näringsliv att vi behöver kraftsamla för att möta framtidens energibehov. Det finns en samsyn kring behovet av att skapa förutsättningar för innovationskraft och nyskapande. Tillsammans med en rad andra aktörer utgör Länsstyrelsen en del av det regionala ledarskapet och för att nå dit vi avser behövs ett modigt ledarskap, samverkan och att proaktivt utforska nya möjligheter. Vi ser det som nycklar till förändring.

Värmland har ett fantastiskt läge med närheten till Norge, unika natur- och kulturmiljöer, ett engagerat civilsamhälle samt ett starkt näringsliv. I Värmland sker mycket och det märks inte minst när man läser Länsstyrelsens årsredovisning för 2022. Länsstyrelsens närvaro i länet är stark och viktig vilket också betyder att det är av yttersta vikt att se till att förtroendet för myndigheten är och förblir hög. Vi ska vara en möjliggörande myndighet där privatpersoner, företag, kommuner och andra aktörer ska känna sig trygga med att Länsstyrelsen arbetar rättssäkert, skapar förutsättningar, bidrar till utveckling och främjar helhetssyn.

Under 2022 arbetades en ny vision fram i syfte att tydliggöra vår roll och riktning för verksamheten. Den nya visionen lyder; En samlande kraft för ett hållbart Värmland. Vi sätter ett likhetstecken mellan begreppet hållbart och Agenda 2030 vilket håller agendans mål levande i verksamheten. Vi befinner oss mitt i steget att ställa om samhället för att anpassa oss till nya förutsättningar, inte minst vad gäller ett förändrat klimat.

Georg Andrén
Landshövding i Värmlands län

Om årsredovisningen

Syftet med detta avsnitt är att informera om årsredovisningens upplägg och disposition samt att beskriva de huvudsakliga begrepp samt mät- och värderingsmetoder som Länsstyrelsen använder. Redovisningsprinciper för finansiella delar, tabeller och ärendestatistik redovisas under rubriken Tilläggsupplysningar och noter i avsnittet Finansiell redovisning.

Årsredovisningens kapitelindelning

Länsstyrelsens årsredovisning är uppbyggd för att motsvara kraven i förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag (FÅB). Den består av:

- Landshövdingen har ordet
- Om årsredovisningen
- Om Länsstyrelsen
- Resultatredovisning
- Finansiell redovisning
- Landshövdingens underskrift av årsredovisningen
- Bilagor.

Avsnittet Om Länsstyrelsen beskriver Länsstyrelsens övergripande uppgift, hur Länsstyrelsen arbetar med den strategiska styrningen, verksamhets- och organisationsutveckling samt de länsstyrelsegemensamma stödverksamheterna. Resultatredovisningen innehåller bland annat en myndighetsövergripande redovisning och en redovisning per verksamhetsområde, som utgår från den länsstyrelsegemensamma verksamhets- och ärendestrukturen (VÄS). Den finansiella redovisningen innehåller resultaträkning, balansräkning, anslagsredovisning samt tilläggsupplysningar och noter.

Bilaga AC beskriver vilka paragrafer i förordningen (2017:868) med länsstyrelseinstruktion, regleringsbrevsuppdrag och övriga uppdrag som ingår i resultatredovisningen samt var i årsredovisningen de redovisas. Bilaga D tydliggör vilka regleringsbrevsuppdrag som redovisas i särskild ordning. Bilaga E innehåller länsstyrelsegemensam resultatredovisning av uppdrag som samordnas och beskrivning av länsstyrelsegemensamma funktioner.

Om resultatredovisningen

Redovisningen per verksamhetsområde inleds med en tabell med instruktionsuppgifter, regleringsbrevsuppdrag och andra återrapporteringsgrunder som redovisas i avsnittet. Därefter följer en redogörelse för verksamhetsområdets uppgifter, uppdrag och mål samt en beskrivning av hur Länsstyrelsen genomför verksamheten. Därefter följer en resultatredovisning och slutligen en resultatbedömning.

Förklaring av begrepp

Nedan förklaras några av de begrepp som används i resultatredovisningen.

Uppgifter: utgår i regel från förordningar, till största delen från det som står i förordningen (2017:868) med länsstyrelseinstruktion.

Uppdrag: utgår till största delen från tidsatta uppdrag som regeringen angett i regleringsbrevet eller i något annat beslut.

Mål: Länsstyrelsens verksamhet styrs av att utförandet av uppgifter och uppdrag ska bidra till att nationella och mer övergripande mål får genomslag i länet och där Länsstyrelsens insatser i olika grad påverkar måluppfyllelsen. Dessa mål kan alltså vara olika verksamhetsnära, det vill säga de kan ha varierande koppling till de egna arbetsinsatserna.

Resultatindikatorer: I enlighet med Ekonomistyrningsverkets föreskrifter till 3 kap. 1 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag (FÅB) använder Länsstyrelsen resultatindikatorer som stöd för bedömningar av måluppfyllelsen och resultaten.

Det finns flera områden i resultatredovisningen som Länsstyrelsen inte redovisar indikatorer för. Skälen till det är bland annat svårigheter inom vissa områden att definiera relevanta indikatorer som påvisar eller indikerar en resultatutveckling utifrån uppdraget.

Resultatbedömningen: Resultatbedömningen är den samlade bedömningen av resultatet av Länsstyrelsens insatser inom verksamheten, i förhållande till verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål.

Bedömningsgrunder

I årsredovisningen används bedömningsgrunder i form av nyckeltal, indikatorer, statistik (exempelvis året i siffror) och övriga resultatbeskrivningar. För varje verksamhetsområde bedöms resultatet i förhållande till verksamhetsområdets uppgifter, uppdrag och mål.

De nivåer Länsstyrelsen använder för resultatbedömningen är:

- **Otillfredsställande:** Resultaten når inte upp till målen eller når endast i begränsad omfattning de uppsatta målen.
- **Utvecklingsbehov:** Resultaten når delvis upp till de uppsatta målen men inte i tillräcklig omfattning.
- **Gott:** Resultaten når i all väsentlighet de uppsatta målen.
- **Utmärkt:** Resultaten når i alla delar de uppsatta målen med god marginal.

Om Länsstyrelsen

I förordningen (2017:868) med länsstyrelseinstruktion (länsstyrelseinstruktionen) anges att i varje län finns en länsstyrelse som ansvarar för den statliga förvaltningen i länet, när det inte finns någon annan myndighet som ansvarar för särskilda förvaltningsuppgifter.

Uppdrag/Uppgift	Källa till uppgift/uppdrag
1 § Länsstyrelsens ansvar för statlig förvaltning i länet	Länsstyrelseinstruktion

Länsstyrelsens uppgifter, uppdrag och mål

Länsstyrelseinstruktionen anger övergripande inom vilka områden Länsstyrelsen har uppgifter och hur Länsstyrelsen ska styras och organiseras. Länsstyrelsens uppdrag ges via lag av riksdagen och via förordningar eller beslut av regeringen, främst i regleringsbrevet. Även EU:s direktiv och förordningar styr Länsstyrelsens verksamhet.

Länsstyrelsen arbetar för det hållbara samhället. Utifrån de tre dimensionerna social, ekonomisk och miljömässig hållbarhet arbetar Länsstyrelsen för en hållbar utveckling i länet. Länsstyrelsen ansvarar för att beslut från riksdagen och regeringen får regionalt genomslag och samordnar den statliga verksamheten. Länsstyrelsen ska tillvarata både individens och samhällets intressen i utvecklingen av länet. Länsstyrelsen bedriver verksamhet inom flera olika samhällsområden och ska vara en kunskapsorganisation som har förmågan att arbeta sektorsövergripande i många frågor.

Det saknas ett övergripande riksdagsbundet mål för länsstyrelserna som helhet. Övergripande ska dock länsstyrelserna verka för att nationella mål ska få genomslag i länen, samtidigt som hänsyn tas till regionala förhållanden och förutsättningar. Detta omfattar samtliga län, oavsett ansvars- och uppgiftsfördelning mellan staten, kommunerna och regionerna. Redovisningen av respektive verksamhetsområde knyter an till relevanta nationella och regionala mål som uppgifterna och uppdragen ska bidra till att uppnå. Resultaten som redovisas kan bestå av såväl prestationer som effekter på kort, medellång eller lång sikt.

Strategisk styrning och planering

Länsledningen har arbetat igenom Länsstyrelsens styrkedja med anledning av rådande omvärldsförändringar. Visionen har under året förenklats och förtydligats. Den reviderade visionen är en inriktning som har präglat arbetet under 2022, den lyder: En samlande kraft för ett hållbart Värmland.

Även den verksamhetsstrategi som Länsstyrelsen arbetat med och justerat under de senaste åren har förenklats och förtydligats. I reviderad form bygger den på tre bärande verksamhetsprinciper:

- Vi samverkar.
- Vi främjar tidig dialog.
- Vi utvecklar våra arbetssätt.

Och tre fokusområden:

- Höja Länsstyrelsens förmåga att planera, budgetera, följa upp och prognostisera – för att öka omställningsförmågan och optimera effekten av våra tilldelade uppdrag och finansiella resurser.
- Höja Länsstyrelsens förmåga att anta det utvidgade uppdraget som totalförsvarsmyndighet och demokratibevarande instans. Det handlar om att upparbeta en tydlig säkerhetskultur med förändrade arbetssätt, ökad generell kunskap och förmåga kring vårt uppdrag inom totalförsvaret – både som myndighet och enskild tjänsteperson. Det handlar också om hur säkerhetsläget påverkar våra övriga uppdrag.
- Fortsätta med Länsstyrelsens omställning till hybridarbetsliv.

Organisation

I syfte att fortsätta förbättra förutsättningarna för ett hållbart ledarskap genomfördes under 2021 en utredning om ny organisation av kärnverksamheten. Utredningen fokuserade på mellanchefsledet och genomfördes i samverkan med lokala parter och berörda chefer. Efter avslutad utredning beslutade länsrådet att den befintliga organisationen med två verksamhetsområden i kärnverksamheten i stället ska utgöras av tre avdelningar: Landsbygdsavdelningen, Samhällsavdelningen och Miljöavdelningen.

Organisationsförändringen trädde i kraft vid årsskiftet. Tre nya avdelningschefer tillsattes under våren 2022, och 1 maj gjordes även Verksamhetsstöd om till en avdelning.

Länsledningen har arbetat igenom Länsstyrelsens styrkedja med anledning av rådande omvärldsförändringar och den ständiga förändring som Länsstyrelsens verksamhet befinner sig i. Ett arbete har genomförts för att organisationen ska kunna svara upp mot ledningens behov av att säkra kvaliteten i verksamhetsplanering, budgetering och uppföljning samt för att myndigheten ska kunna ha förmåga att ställa om och optimera effekten av tilldelade uppdrag och finansiella resurser.

Utifrån det breda och komplexa uppdrag Länsstyrelsen har, lever verksamheten upp till de krav en kunskapsorganisation har. Dessutom med förmågan att arbeta tvärssektoriellt inom en rad olika sakfrågor.

Organisationsschema

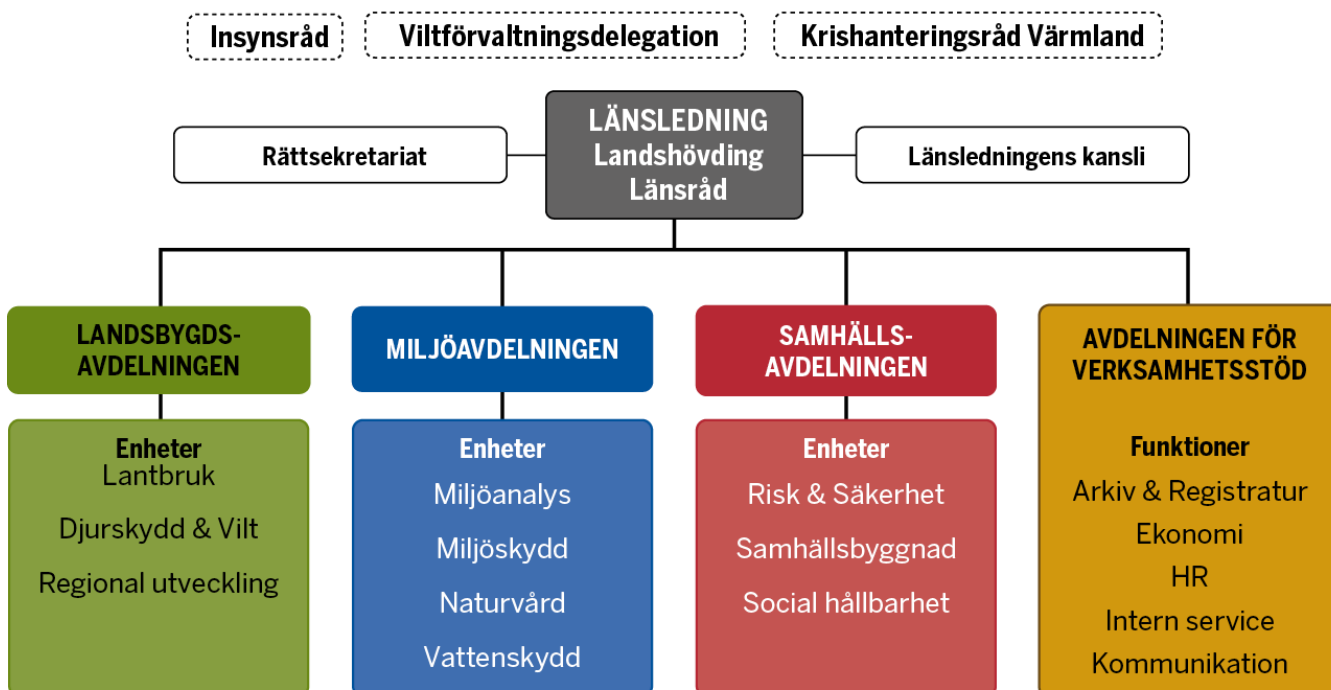

Bild på det organisationsschema som gällde från 1 maj 2022.

Länsstyrelsegemensamma stödverksamheter

Ett antal av Länsstyrelsens stödverksamheter har inordnats i nationella funktioner med hemvist vid en länsstyrelse. Beskrivningar av länsstyrelsegemensamma stödverksamheter redovisas samlat i bilaga E.

Dessa är:

- Länsstyrelsernas gemensamma IT-avdelning, värdlän: Västra Götaland
- Samordnad löneservice, värdlän: Kronoberg
- Telefonistorganisation, värdlän: Kronoberg
- Ekonomiadministration LstEA, värdlän: Örebro
- Dataskydd och informationssäkerhet, värdlän: Stockholm
- Gemensamma kansliet, värdlän Västmanland.

Resultatredovisning

Länsstyrelsens resultatredovisning är indelad i fyra avsnitt: Myndighetsövergripande redovisning, Redovisning per verksamhetsområde, Övrig redovisning och Året i siffror.

Myndighetsövergripande redovisning

I det här avsnittet redovisas resultat av verksamhet som berör flera verksamhetsområden eller som inte kan placeras i ett enskilt verksamhetsområde.

Verksamhetsöversikt

Nyckeltal: Verksamhetsöversikt	År 2022	År 2021	År 2020
Antal årsarbetskrafter, totalt	225,2	214,6	207,8
Antal årsarbetskrafter, kvinnor	139,9	130,9	124,8
Antal årsarbetskrafter, män	85,3	83,2	83
Antal ärenden, inkomna och upprättade	20 009	20 534	20 484
Antal beslutade, ärenden	21 146	20 179	20 328
Antal ej beslutade ärenden, äldre än två år	1 284	2 000	1 846
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	279 808	255 123	217 213
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	64 366	63 902	60 934

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP, ärendehandläggningssystemet Platina och Jordbruksverket.

Kommentar till tabellen Nyckeltal: Verksamhetsöversikt

Antalet medarbetare har fortsatt att öka. Antalet ärenden har legat på i stort sett samma nivå även om det är en liten minskning. Antalet beslutade ärenden har däremot ökat med cirka tusen ärenden. På verksamhetskostnaderna ser vi en ökning. Detta beror dels på att antalet medarbetare har ökat och därmed lön, dels på ökade kostnader för drift och länsstyrelsegemensamma funktioner. Trots ökning för verksamhetskostnader totalt minskade andelen för administration och service samt myndighetsövergripande verksamhet i förhållande till de totala kostnaderna. Lämnade bidrag har ökat något. Länsstyrelsens verksamhet har ökat stadigt vad gäller medarbetare, kostnader och effektivitet förutom antalet inkomna och upprättade ärenden som ligger på relativt stabil nivå.

Övergripande om nationella mål, samverkan, tillsyn, länets utveckling och Agenda 2030

Avsnittet innehåller redovisningar och återskottningar enligt:

Uppdrag/Uppgift	Källa till uppgift/uppdrag
2 § 1 p. Verka för att nationella mål får genomslag	Länsstyrelseinstruktion
2 § 2 p. Arbeta sektorsövergripande och samordna olika samhällsintressen och statliga insatser	Länsstyrelseinstruktion
2 § 3 p. Följa tillståndet i länet	Länsstyrelseinstruktion
2 § 4 p. Främja samverkan	Länsstyrelseinstruktion
2 § 5 p. Ansvara för angivna tillsynsuppgifter	Länsstyrelseinstruktion
6 § Generationsmål för miljöarbetet och riksdagens miljö kvalitetsmål (övergripande)	Länsstyrelseinstruktion
1A1 Främja arbetet med Agenda 2030	Regleringsbrev

Länsstyrelsegemensamt arbete redovisas samlat i bilaga E. Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Nationella mål

Utifrån länsstyrelseinstruktionen ska Länsstyrelsen ”verka för att nationella mål får genomslag i länet, samtidigt som hänsyn ska tas till regionala förhållanden och förutsättningar”.

Utgångspunkter i arbetet med att få nationella mål att få genomslag i länet är en proaktiv intern samverkan och en extern samverkan som motsvarar lokala och regionala behov. Inom många av myndighetens samordningsuppdrag bedrivs nätverksarbete där Länsstyrelsen ges möjlighet att lyssna in lokala behov och omständigheter som kan vara vägledande i genomförandet av uppdragen.

Ett bra exempel på detta är det samverkansarbete som Länsstyrelsen bedrivit tillsammans med merparten av länets kommuner i projektet Yrkesväg Värmland. Projektet bidrar till måluppfyllelse inom en rad olika nationella mål inom till exempel jämställdhet, integration, brottsförebyggande, folkhälsa och rättighetsområdet. Projektet har bedrivits sedan 2020 och avslutades i juni 2022 med väldigt goda resultat på såväl organisatorisk nivå som på individnivå hos deltagarna.

Där djur far illa riskerar även barn att fara illa. Därför sker samverkan mellan Länsstyrelsen och de sociala myndigheterna inom arbetet med djurskydd och arbetet att uppmärksamma barnperspektivet.

I bostadsfrågorna har det sociala hållbarhetsperspektivet förstärkts de senaste åren. Utsatta gruppers situation på bostadsmarknaden uppmärksammas bland annat i Länsstyrelsens regionala bostadsmarknadsanalys.

Inom kulturmiljöområdet sker sedan flera år en systematisk samverkan mellan Länsstyrelsen, Region Värmland och Värmlands museum där ett av syftena är att få genomslag för de nationella kulturmiljömålen. Det har bland annat resulterat i ett intressant samarbete med namnet Finnskogen – världen till världsarv. Ett samarbete som handlar om såväl kulturmiljö som regional utveckling.

Länsstyrelsen Värmland arbetar vidare med länets regionala åtgärdsprogram för miljömålen där sju prioriterade åtgärdsområden har identifierats. Under året har arbetsgrupper för samtliga sju områden startats upp, där kommunerna är den primära målgruppen. Länsstyrelsen har genom kompetenshöjande insatser inom till exempel hyggesfritt skogsbruk, vindbruksplanering, kemikalieupphandling, omvandling av gräsytor

till ängsmarker och laddinfrastruktur bidragit till en kunskapsökning lokalt och regionalt inom dessa områden. Ett resultat av arbetet med arbetsgrupperna är att länets kommuner har getts möjligheter till ökade kunskapsutbyte. Ett annat resultat är att arbetet skapat en plattform för samarbete och resursdelning av åtgärdsarbetet i länet.

Länsstyrelsen Värmland har, under året, i samverkan med Länsstyrelsen Dalarna bedrivit ett gemensamt arbete med metodutveckling inom ett regionalt vindkraftsanalysprojekt. Projektet syftar till att ta fram tydligare planeringsunderlag för vindkraftsetablering som tar hänsyn till särskilda intressen. Samarbetspartners är bland annat Energimyndigheten och Försvarmakten.

Utifrån erfarenheterna kan det sammantaget konstateras att förutsättningarna för att få genomslag för nationella mål ökar om följande villkor uppfylls:

- Det nationella målet är tydligt.
- Uppdraget till Länsstyrelsen är preciserat och långsiktigt.
- Uppdraget kopplas till avsatta medel för uppdraget.

Samordna samhällsintressen och främja samverkan

En av punkterna i Länsstyrelsens verksamhetsstrategi lyder ”Vi samverkar”. Samverkan är ett av myndighetens viktigaste medel och verktyg för att kunna arbeta rättssäkert, samordnande, i demokratisk anda och för att säkerställa att länets behov och omständigheter påverkar hur myndigheten genomför sina uppdrag.

Under året har Länsstyrelsen fortsatt en bred samverkan med länets aktörer inom flera olika myndighetsnätverk där Länsstyrelsen träffar tjänstepersoner i länets kommuner, Region Värmland och från andra statliga myndigheter. Deltagande och huvudmannaskap för dessa nätverk finns inom de flesta av de politikområden som myndigheten verkar inom. Nätverksarbetet och den regionala samverkan inom dessa områden bidrar löpande till att ge myndigheten förutsättningar för att bedriva verksamhet utifrån länets särskilda omständigheter och behov.

Under 2022 har en bred samverkan varit viktig – inte minst inom ramen för myndighetens krishantering. Genom det regionala krishanteringsrådet har frågan om flyktingar som omfattas av massflyktsdirektivet samordnats och hanterats i samverkan med länets kommuner, berörda statliga myndigheter, Region Värmland och Militärregion Väst. Rådet leds av landshövdingen och har varit ett viktigt verktyg för regional samsyn och krishantering under året. Sedan Rysslands anfallskrig mot Ukraina inleddes har det regionala krishanteringsrådet haft täta och kontinuerliga möten där gemensamma lägesbilder delats och visst operativt arbete koordinerats. Rådets arbete innebar under våren bland annat en effektiv och ändamålsenlig hantering av fördelningen av platser för flyktingar från Ukraina, där de värmländska kommunerna snabbt visade på ansvarstagande och handlingskraft.

Genom Samhällsråd Värmland har Länsstyrelsen under året bidragit till en regional samsyn och gemensam lägesbild för det trygghetsskapande arbetet i länet. Landshövdingen sammankallar rådet där Länsstyrelsen, Region Värmland och Polisen arbetar gemensamt i syfte att bidra till samsyn och samordning. Under året har rådet arbetat inom områdena mäns våld mot kvinnor och motorrelaterade ordningsstörningar. Även frågan rörande den nya lagstiftningen om kommunernas brottsförebyggande arbete har avhandlats, vilket bidragit till förbättrade regionala förutsättningar inför lagens ikraftträdande 2023.

Länsstyrelsen har sedan tidigare en samverkansöverenskommelse med syfte att bevara och vidareutveckla ett gott samarbete mellan Länsstyrelsen och kommunerna i Värmland. Efter Länsstyrelsens organisationsförändringar under våren 2022 har samarbetet med kommunchefsnätverket strukturerats på nytt och en plan för kommande år har lagts. Arbetet bedöms ha haft positiva effekter redan under 2022 genom en ökad tydlighet och en ökad närhet mellan representanterna i Länsstyrelsens ledning och kommundirektörsnätverket.

Länsstyrelsens samverkan med Region Värmland är sedan länge god – vilket också är befast i ett samverkansavtal parterna emellan. Under 2022 har samverkan mellan organisationerna stärkts ytterligare, inte minst genom flera gemensamma insatser kopplade till den regionala utvecklingsstrategin. Bland annat har gemensamma analysinsatser och kompetensutvecklande insatser genomförts vilket bidragit till en ökad samsyn beträffande länets behov. Vidare har det gemensamma kommunikativa regionala budskapet stärkts – vilket bedöms vara ett viktigt verktyg för ett fortsatt effektivt arbete med såväl den regionala utvecklingsstrategin som övriga regionala strategier och processer.

Främja länets utveckling och följa tillståndet i länet

Två viktiga forum för att främja utvecklingen och följa tillståndet i länet är insynsrådet och Värmlandsbänken (länets riksdagsledamöter). Landshövdingen har under året förnyat insynsrådet och där finns det civila samhället, kommuner, Region Värmland, Karlstads universitet och näringslivet representerade.

Ett flertal av myndighetens enheter driver och deltar i olika nätverk inom länet. Nätverken är viktiga verktyg för att få information om aktuella frågor i kommuner och andra organisationer. De är också till för att främja utvecklingen, både genom kunskapshöjande insatser, erfarenhetsutbyte och som informationskanaler.

Länsstyrelsen har under året drivit ett antal olika strategiska och långsiktiga processer för att åstadkomma en hållbar utveckling i länet. Miljööverenskommelser, energibesparing och klimatanpassning är exempel på sådana processer.

Inom projektet Regional analys – Potential för hållbar vindkraftsutbyggnad i Dalarnas och Värmlands län har Länsstyrelsen genomfört en nulägesanalys samt en el- och effektanalys, vilket ska ligga till grund för det fortsatta arbetet med framtagande av ett regionalt planeringsunderlag för vindkraft. Kriterier för bedömning av potential för samexistens mellan vindkraft och andra markanvändningsintressen har utvecklats. Samverkan med länets kommuner har inletts för att göra dem delaktiga i processen.

Länsstyrelsen har under året stärkt förutsättningarna för integration och ökat kompetensförsörjningen i länet genom projekten Yrkesväg Värmland och Yrkesväg. Projektet Yrkesväg Värmland, vars övergripande mål varit att nyanlända och långtidsarbetslösa utrikes födda kvinnor och män som står långt från arbetsmarknaden ska komma i arbete, utbildning eller närmare arbetsmarknaden, har genomförts i samverkan med åtta av länets kommuner och Region Värmland. Projektet har resulterat i mycket goda resultat. Totalt 366 individer har deltagit i projektet och tagit del av dess utbildningsinsatser och stärkt sina kunskaper om arbetsmarknad, demokrati, mänskliga rättigheter, jämställdhet och hälsa. Projektet har även stärkt samverkan deltagande kommuner emellan.

Ytterligare ett framtidsinitiativ är Finnskogen som världsarv. Det är ett samarbete med koppling till kulturarv, pedagogik och kunskapsuppbyggnad och Regional utveckling. I detta arbete samverkar Länsstyrelsen med bland annat Värmlands museum, Karlstads universitet, flera kommuner, Värmlands hembygdsförbund, privata intressenter med flera.

Samarbetet med Norge är av avgörande betydelse för Värmland. Grensetjänsten Norge-Sverige är ett gränsöverskridande samarbete för att underlätta ekonomisk aktivitet och tillväxt i Norge och Sverige. Grensetjänsten är en del av det nordiska samarbetet och finansieras av flera centrala myndigheter och organisationer i både Sverige och Norge, Nordiska Ministerrådet och de norska och svenska regeringarna. Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, NAV, Länsstyrelsen Värmland, Skatteverket, Skatteetaten, Tullverket, Tollvesenet samt arbetstagar- och arbetsgivarorganisationer är några av de parter som är aktiva i Grensetjänsten. I samband med pandemin har Grensetjänsten varit avgörande för att hantera frågor kring bland annat arbetspendling utifrån de olika restriktioner som funnits.

Vidare finns i gränsfrågorna ett utvecklat samarbete mellan Länsstyrelsen Värmland, Länsstyrelsen Dalarna, Statsförvalteren i Innlandet, Innlandet Fylkeskommune samt Region Dalarna och Region Värmland.

Tillsyn

Tillsyn och kontroll sker utifrån ett flertal lagstiftningar och förekommer därför inom flera av Länsstyrelsens sakområden. Praktiskt innebär det att tillsyn och kontroll utförs inom flera av Länsstyrelsens enheter.

Omfattande kontrollverksamhet sker inom område 28 såsom Kontroll och tillsyn inom ramen för Sveriges fleråriga kontrollplan för livsmedelskedjan, Nationell kontrollplan primärproduktion, Animaliska biprodukter (ABP) och Veterinärmedicinska preparat och restsubstanser.

Tillsynen är också omfattande inom miljöbalkens områden: miljöfarlig verksamhet, anmälningssärenden inom vatten, samråd inom natur och övrig naturtillsyn.

Kontrollverksamheten är omfattande inom område 60 avseende jordbrukarstöd och landsbygdsstöd.

Det främsta utvecklingsarbetet sker inom respektive tillsyns- och kontrollområde och riktar sig främst på att tillsynen och kontrollen ska bedrivas effektivt så att krav om exempelvis regelbunden återkommande tillsyn eller tillsyn av en viss procent av kontrollobjekten kan uppnås inom ramen för tillgängliga resurser. En viktig aspekt är att ensa tillsynen mellan handläggare. Detta görs till exempel vid efterkontroller inom jordbrukarstöds- och landsbygdsstödskontrollerna. Under året gjorde Länsstyrelsen en särskild sådan kvalitetssäkring genom skuggkontroller inom miljöfarlig verksamhet för att handläggarna ska lära av varandra.

För tillsynen inom Sveriges fleråriga kontrollplan för livsmedelskedjan följer Länsstyrelsen Jordbruksverkets vägledning och riktlinjer som finns i likriktningssyfte. Att myndigheten har den kompetens som behövs för att utföra sina uppgifter säkerställs genom att deltagande i utbildningar är prioriterat. Webbaserade utbildningar ger goda möjligheter till kompetensutveckling. Länsstyrelsernas och Jordbruksverkets årliga utvärderings- och analysmöte är en central del i likriktnings- och verifieringsarbetet. Under 2022 har andelen kontroller med brist legat på samma nivå som riksgenomsnittet. Mot bakgrund av detta kan Länsstyrelsens långsiktiga arbete med likriktning och verifiering anses ha haft effekt.

Inom naturtillsyn har erfarenheterna från de senaste årens tillsyn och hantering av uppkomna ärenden utvärderats och riktlinjer för fortsatt arbete har tagits fram under året för att säkerställa att tillsynsarbetet som är mycket resurskrävande görs likvärdigt och fokuseras där miljöeffekterna blir störst.

Erfarenhetsutbyte och arbete mellan olika tillsyns- och kontrollområden är främst intressant avseende insatser för att arbeta med bemötande och service såsom snabb återkoppling av kontrollresultat. Länsstyrelsens erfarenhet är att där tillsynen och kontrollerna sker regelbundet är förståelsen för

verksamheten generellt större än där tillsyn sker sporadiskt. Minst förståelse har verksamheter där tillsynen under många år varit obefintlig som för exempelvis vattenkraftsverksamhet och dammar.

Länsstyrelsens tillsyn och kontroller bedrivs i stor utsträckning efter årliga tillsynsplaner men händelsestyrd tillsyn är också en stor del av verksamheten. Detta gäller exempelvis för tillsyn av sällskapsdjur.

Generationsmålet, miljökvalitetsmål och Agenda 2030

Generationsmålet och miljökvalitetsmålen

Inom länet finns många positiva initiativ som bidrar till omställningen till ett mer hållbart samhälle. Länets kommuner använder många av de statliga bidrag som kan sökas för att genomföra värdefulla projekt för förbättrad natur- och kulturmiljö samt för människors hälsa. Många företag har under senaste åren genomfört åtgärder framför allt inom cirkulär ekonomi och energieffektivisering. Men omställningstakten inom både offentlig och privat sektor måste öka inom många områden. Länsstyrelsen behöver bland annat säkerställa att den biologiska mångfalden bevaras och främjas i vår natur samt minska den negativa miljöpåverkan av konsumtion, även utanför Sveriges gränser.

För att förbättra förutsättningarna för hela ekosystemet i Klarälven har Länsstyrelsen Värmland under de senaste tio åren varit delaktiga i ett par större gränsöverskridande EU-projekt och samarbetsprojekt med Norge. Länsstyrelsen har även varit projektägare för ett svensk-norskt Interregprojekt i syfte att bevara den akut hotade flodkraften.

För att öka vindkraftsetableringarna i länet driver Länsstyrelsen flera projekt finansierade av Energimyndigheten.

Länsstyrelsens miljömålsarbete och arbete med generationsmålet utgår från Regionalt åtgärdsprogram för miljömålen 2021–2025. I programmet har sju prioriterade åtgärdsområden identifierats och kring dessa har det skapats arbetsgrupper. Bland annat finns arbetsgrupper som jobbar med giftfri vardag, pollinering, ökad hänsyn inom skogsbruket samt att grönska och ekosystemtjänster ska integreras i samhällsplaneringen. Syftet är att öka samarbetet i länet samt att sprida goda exempel inom dessa områden.

Agenda 2030 och de globala målen för hållbar utveckling

Länsstyrelsen styrs av de riksdagsbundna målen och de av regeringen beslutade nationella strategierna. Dessa bidrar i sin tur till uppfyllande av de globala målen för hållbar utveckling. Länsstyrelsens huvuduppdrag är att bidra till en hållbar utveckling i länet genom sektorssamordning. Agenda 2030 fungerar som en tydligt samlande plattform för att styra länet mot en hållbar utveckling i samverkan med regionen, kommunerna, företag och olika organisationer.

I länet har fokus lagts på samverkan med Region Värmland i genomförandet av den regionala utvecklingsstrategin, Värmlandsstrategin, och på att följa och stödja projektet Hållbara Värmland.

Värmlandsstrategins första nulägesanalys har tagits fram och legat till grund för en inledande konferens under hösten. Konferensen lyfte de förändringsnycklar som strategin arbetar med; vi leder modigt, vi samverkar på nya sätt och vi utforskar proaktivt. Länsstyrelsen bidrar med kunskap inom våra expertområden, vilket kompletterar regionen väl.

Nulägesanalysen visar ökade skillnader i sysselsättning, tillgång till service och socialt sammanhang, utbildningsnivå och hälsa. Dessa faktorer bidrar till en känsla av ökat utanförskap med negativa följd effekter. Värmland har lägre utbildningsnivå än rikssnittet och en könsuppdelad arbetsmarknad, vilket

även försvårar kompetensförsörjningen. Av miljömålen är det endast det om grundvatten som bedöms uppfyllas och trenden är negativ för de fyra mål som berör biologisk mångfald.

Projektet Hållbara Värmland har arbetat vidare med den analysmetod för Agenda 2030 som Länsstyrelsen redovisade utfallet av under 2021. Tillämpningen denna gång har varit Grums kommun och metoden har vidareutvecklats med hjälp av förändringsteori. Länsstyrelsen deltog bland annat vid en så kallad peer review (referentgransking) av projektet anordnad av Tillväxtverket.

Länsstyrelsen deltar aktivt i det nationella myndighetssamarbetet kring genomförandet av Agenda 2030. Det sker dels genom landshövdingens deltagande som länsstyrelsernas representant i GD-forum, dels genom deltagande i arbetsutskottet för det länsstyrelsegemensamma nätverket.

GD-forum genomförde en konferens med titeln Leave No One Behind – visionsdriven integration. Målgruppen var generaldirektörer och tjänstepersoner på myndigheterna.

Det länsstyrelsegemensamma arbetet finns beskrivet i Bilaga E Länsstyrelsegemensam resultatredovisning av uppdrag som genomförs samordnat.

Integrering av sektorsövergripande områden

Ett antal sektorsövergripande områden som ska hanteras i vårt myndighetsarbete tas upp i 5 § förordningen (2017:868) med länsstyrelseinstruktion. Bland annat ingår jämställdhet, könsuppdelad statistik, barnperspektiv, tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning, mänskliga rättigheter, folkhälsa samt att förenkla för företag.

Avsnittet innehåller redovisningar och återslagganden enligt:

Uppdrag/Uppgift	Källa till uppgift/uppdrag
5 § 1 p. Integrering av jämställdhetsperspektiv	Länsstyrelseinstruktion
5 § 2 p. Individbaserad statistik med kön som fördelningsgrund	Länsstyrelseinstruktion
5 § 3 p. Vid beslut och andra åtgärder som kan röra barn, analysera konsekvenserna och ta särskild hänsyn till barns bästa	Länsstyrelseinstruktion
5 § 4 p. Verka för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning	Länsstyrelseinstruktion
5 § 5 p. Integrera mänskliga rättigheter genom att belysa, analysera och beakta dem, särskilt skyddet mot diskriminering	Länsstyrelseinstruktion
5 § 6 p. Beakta folkhälsomålet i arbetet med bl. a regional tillväxt, samhällsplanering, krishantering samt alkohol och tobak	Länsstyrelseinstruktion
5 § 7 p. Verka för att förenkla för företag	Länsstyrelseinstruktion
1C1 Förenkla för företag åtgärder	Regleringsbrev

Länsstyrelsegemensamt arbete redovisas samlat i bilaga E. Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Jämställdhet och könsuppdelad statistik

Länsstyrelsen har under året fortsatt arbetet med att stödja myndigheter på regional och lokal nivå och erbjudit forum för kompetensutveckling och erfarenhetsutbyte. Länsstyrelsen har skapat förutsättningar för kompetensutveckling genom att samtliga myndigheter erbjudits att delta på aktiviteterna inom ramen för Ett jämställt Värmland och övriga öppna arrangemang. Under året har förutsättningarna för ett mer ändamålsenligt regionalt och lokalt stöd stärkts genom länsstyrelsegemensam samverkan avseende utformning av stödet.

Länsstyrelsen har under året synliggjort könsuppdelad statistik inom en rad verksamheter. I de kurser och rådgivningar som Lantbruk arrangerat har könsuppdelad statistik rapporterats in till Jordbruksverket, vilken även utgör del i den fortsatta utvecklingen av verksamheten. I enhetens tidskrift Utsikt, som kommer ut fyra gånger per år, beaktas fördelning kvinnor/män i artiklar och bilder.

Inom de förebyggande uppdragen inom Social hållbarhet har Länsstyrelsen belyst könsuppdelad statistik, såsom skillnader i utsatthet mellan män och kvinnor, skillnader mellan pojkar och flickor inom till exempel elevers drogvanor och i brottsstatistik. I förberedandet för kartläggning och lägesbilder till Kommuner mot brott har grupper inom diskrimineringslagstiftningen beaktats.

Inom området Mäns våld mot kvinnor har Länsstyrelsen belyst samtliga jämställdhetspolitiska delmål i genomförda utbildningsinsatser. Länsstyrelsen arbetar fortsatt aktivt med jämställdhetsintegrering genom att ingå i Jämställdhetsmyndighetens pilotprojekt om våld ur ett arbetsgivarperspektiv.

Länsstyrelsen har stärkt arbetet med jämställdhetsintegrering inom integrationsområdet bland annat genom socialfondsprojektet Yrkesväg. Förutom att all statistik i projektet delas upp på kön, är dessutom

jämställdhet ett övergripande perspektiv som genomsyrar projektet, bland annat genom att samtliga ansvariga i projektet genomgått en basutbildning i jämställdhet.

Länsstyrelsens övriga jämställdhetsarbete redovisas under avsnittet Folkhälsa, jämställdhet, integration med mera.

Länsstyrelsernas gemensamma arbete med könsuppdelad statistik

Individbaserad statistik redovisas inte genomgående könsuppdelat vid Länsstyrelsen. Ett beslut har tidigare fattats om att länsstyrelserna gemensamt ska driva ett nationellt utvecklingsprojekt eftersom det saknas ett förvaltningsobjekt för sakområdet jämställdhet. Arbetet ska resultera i en vidareutveckling av statistiken och vårt system. Sedan pandemins start har arbetet med könsuppdelad statistik i ärendesystemet Platina försenats och tillfälligt stannat av.

Barnrätt

Länsstyrelsens arbete inom barnrättsområdet redovisas nedan under rubriken Mänskliga rättigheter och folkhälsa, samt vidare under avsnittet Folkhälsa, jämställdhet, integration med mera.

Mänskliga rättigheter och folkhälsa

Mänskliga rättigheter

Under 2022 har Länsstyrelsen ytterligare stärkt förutsättningarna för implementering och integrering av de mänskliga rättigheterna, inklusive barnrätten, i den egna verksamheten.

Detta till exempel genom det årligen återkommande arbetet med översynen av Länsstyrelsens arbetsordning, vilken utgör grunden för att frågorna ska få praktiskt genomslag i myndighetens lednings- och styrningsprocesser. Arbetsordningen beskriver Länsstyrelsens organisation, delegering av beslutanderätt, handläggningen av ärenden samt formerna för verksamheten, och utgör ett konkret exempel på ett gott policyrelaterat resultat för hela myndigheten.

För att säkerställa kunskap om områdets innehåll och innebörd samt hur olika rättigheter och perspektivfrågor påverkar varandra informeras samtliga nyanställda vid myndigheten om det rättighetsbaserade arbetssättet. Därigenom möjliggörs integrering av de mänskliga rättigheterna i Länsstyrelsens verksamhet, och statens internationella konventionsåtaganden medvetandegörs. Vidare, som kvalitetssäkring, erbjuds samtliga medarbetare kontinuerligt att delta i Uppsala universitets webbaserade grundutbildning i mänskliga rättigheter som en introduktion till, samt fortbildning inom, rättsområdet. Dessa strategiska och systematiska åtgärder utökar myndighetens handlingsförmåga inom människorätten, och gör att frågorna ständigt hålls aktuella.

Kunskapen och kännedomen om de mänskliga rättigheterna i allmänhet, och barnrätt i synnerhet, har i viss mån ökat inom myndighetens olika verksamheter under året. Under året har arbete med att utbilda och implementera de mänskliga rättigheterna och att införa det rättighetsbaserade arbetssättet i de ordinarie processerna, med ett särskilt fokus på barnrättsperspektivet, genomförts. Länsledningen har genomgått särskild utbildning i mänskliga rättigheter som Uppsala universitet ansvarat för, och samtliga enheter, med några undantag, har utbildats inom det rättighetsbaserade arbetssättet och getts stöd i att bedöma och analysera verksamheten utifrån ett rättighetsperspektiv. Samtliga chefer och medarbetare har utöver det genomgått Statskontorets utbildning om den statliga värdegrunden under året. Den interna kompetensökningen har resulterat i en markant ökad medvetenhet inom området, vilket bland annat resulterat i en översyn avseende hur rättighetsperspektivet tillgodoses vid beredningar och i

föredragningsprocessen. Arbetet med de mänskliga rättigheterna vid myndigheten är därmed på olika sätt förankrad i konventionsåtagandena. Detta interna arbete tar sig bland annat uttryck i myndighetens bemötande, service, stöd, beslut, skydd och rättsmedel som i sin tur påverkar respekten, skyddet och slutligen säkerställandet av rättigheterna för länets rättighetsinnehavare.

Under året har Länsstyrelsen även initierat samverkan inom kris- och beredskapsarbetet där de mänskliga rättigheterna särskilt kommer att beaktas.

Länsstyrelsen har vidare ökat sin operativa samverkan med andra länsstyrelser. Ett samordnings- och utvecklingsarbete avseende digital utveckling av det rättighetsbaserade arbetssättet, inklusive ett barnrättsbaserat arbetssätt, har till stor del slutförts. Förstudien har genomförts i samarbete mellan länsstyrelserna i Uppsala, Värmlands, Västerbottens och Örebro län. Genom denna samverkan har länsstyrelserna ökat förutsättningarna för att bättre kunna anpassa vårt arbetssätt så att rättighetsfrågorna får en i högre grad tvärspektoriell och likvärdig effekt. Projektarbetet är till delar unikt i sitt slag, och kommer att färdigställas inom kort.

Se vidare redovisning under avsnittet Folkhälsa, jämställdhet, integration med mera.

Folkhälsa

Länsstyrelsen Värmland har under året fortsatt arbetet med att utveckla den interna samordningen över enhetsgränser avseende integrering av folkhälsoperspektivet, med mål att hitta en ändamålsenlig struktur för denna.

Länsstyrelsen har också bidragit inom flera folkhälsopolitiska målområden genom fortsatt arbete inom områdena samhällsplanering, miljöskydd, naturvård, klimat och miljö, landsbygdsutveckling och social hållbarhet. Detta märks exempelvis genom arbete inom sakområdena grön infrastruktur, bevakning av buller, strandskydd och föreningar, bostadsmarknadsanalys och bostadsförsörjningsprogram, energibesparingsuppdrag, klimatanpassning, behörighetsutbildningar, samordning och utveckling av infrastruktur för vandrings- och cykelleder, föräldraskapsstöd och utvecklat arbete kring risk- och skyddsfaktorer, integration, tillsyn inom alkohol- och tobaksområdet samt samordning av brottsförebyggande arbete.

Länsstyrelsens förebyggande uppdrag har också bidragit till förbättrade förutsättningar att stärka barns och ungas uppväxtvillkor genom fördjupad metodutveckling av ett universellt evidensbaserat föräldraskapsstöd Växa i Värmland. Syftet med Växa i Värmland är att främja god hälsa hos barn och unga genom att bidra till goda relationer mellan föräldrar och barn. Meningsfull fritid och måluppfyllelse i skolan är två andra viktiga områden inom Växa i Värmland.

Länsstyrelsen har stärkt främjandet av goda levnadsvanor, begränsning av tillgång till och förebyggande av användningen av hälsoskadliga produkter, framför allt inom arbetet med ANDTS (alkohol, narkotika, dopning, tobak och spel). Förutsättningarna för tillsyn och förebyggande insatser har ökat genom kompetensutvecklingsinsatser för både kommunernas alkohol- och tobakshandläggare och skolpersonal.

Intern samverkan har etablerats mellan friluftsuppdraget och det nya folkhälsouppdraget. Inledande utgångspunkt är ett av riksdagens mål inom friluftspolitiken; Friluftsliv för god folkhälsa. Fokus på arbetet inom målområdet är att analysera ojämlikhet mellan olika grupper i utövandet av friluftsliv.

Sysselsättning och ekonomisk trygghet är en central förutsättning för god hälsa. Länsstyrelsen har under året verkat för ökad sysselsättning, bland annat genom projektet Yrkesväg Värmland. Projektets övergripande mål är att nyanlända och långtidsarbetslösa utrikes födda kvinnor och män, som står långt från

arbetsmarknaden, ska komma i arbete, utbildning eller närmare arbetsmarknaden. Yrkesväg Värmland har avslutats under året och har bidragit till utveckling av ytterligare ett projekt med samma målgrupp. Projekt Yrkesväg har startat och nu ingår även kommuner och organisationer utanför länet.

Projekt som tar hänsyn till folkhälsa- och barnperspektivet har beviljats totalt cirka 1,6 miljoner kronor ur de fonderade bygdemedlen. Som ett stöd för handläggningen av bygdemedel har ett inriktningsbeslut tagits om att prioritera projekt som beaktar folkhälso- och barnperspektivet med syfte att skapa bättre förutsättningar och möjligheter för barn och vuxna att komma i aktivitet och rörelse.

Länsstyrelsen Värmland har också stöttat Region Värmland i samband med testnings- och vaccinationsuppdrag under pandemin.

Sammanfattningsvis har Länsstyrelsen under året beaktat folkhälsan inom och genom flera uppdrag och aktiviteter och på så sätt verkat för att det nationella folkhälsomålet uppnås. Genom ett mer utvecklat och medvetet arbete med den interna samordningen finns goda förutsättningar att ytterligare förstärka verksamhetsintegreringen.

Länsstyrelsens övriga arbete för att bidra till uppfyllelsen av de folkhälsopolitiska målen redovisas under avsnittet Folkhälsa, jämställdhet, integration med mera.

Förenkla för företag

Länsstyrelsen bedriver ett kontinuerligt förbättringsarbete med att effektivisera handläggning, förbättra service och tillgängliggöra e-tjänster för företag och andra verksamhetsutövare. En stor del av arbetet sker genom länsstyrelseövergripande nätverk och arbetsgrupper. Nedan ges några exempel på Länsstyrelsens arbete under året.

Miljötillsyn och ärendehandläggning inom miljö

Länsstyrelsen ser den regelbundna miljötillsynen av företagen som ett gott stöd som underlättar för företagen att följa gällande regler. Erfarenheter från pandemin har gjort att antalet digitala avstämningar mellan de fysiska platsbesöken har ökat, vilket underlättar både för företag och tillsynsmyndighet.

Under året har Länsstyrelsen fortsatt arbeta med ett projekt inom tillsyn av miljöfarlig verksamhet, som ska utveckla och stärka handläggarna i tillsynsrollen samt kalibrera upplägg och genomförande av tillsynen. Detta ska resultera i att företagen ska känna igen sig i hur Länsstyrelsens tillsynsarbete bedrivs oavsett handläggare och öka likvärdigheten i bedömningar. Upplägget är att handläggarna följer med varandra på tillsynsbesök, och därefter ger varandra feedback med fokus på upplägg, bemötande och kommunikation. Erfarenheter och goda exempel från dessa tillsynsbesök har sedan arbetats in i verksamheten.

Under året har den länsstyrelseinterna processen för samråd och yttranden i miljöprövningar utvecklats, med särskilt fokus på att säkerställa att Länsstyrelsens synpunkter blir kompletta och tydliga för företagen i ett så tidigt skede av processen som möjligt. Länsstyrelsen ställer upp på diskussionsmöten innan samrådsprocessen har startat för att informera verksamhetsutövarna om processen och leda dem rätt med fokus på att tillståndprocessen ska gå så smidigt som möjligt.

I naturtillsynsärenden erbjuds särskilda samrådstider för att i tidiga skeden kunna vägleda verksamhetsutövarna rätt gällande vilka samråd, tillstånd eller dispenser som krävs för att genomföra deras planerade verksamheter.

Informationsinsatser inom livsmedelskontroller

I samband med Länsstyrelsens offentliga kontroller inom livsmedelskedjan lämnas information om aktuella regelverk och dialog förs kring det enskilda företags riskområden. Detsamma görs i samband med tillståndsgivningar och vid övriga kontakter med företag. Om Länsstyrelsen uppmärksammar att någon regel är extra svår att följa eller tolka görs extra informationsinsatser via sociala medier, i Länsstyrelsens egen tidning Utsikt eller genom direktutskick till berörda.

Länsstyrelsen publicerar ett digitalt nyhetsbrev två gånger årligen för djurhälsopersonal i länet, med syfte att ge veterinärer, djursjukskötare och hovslagare tillgång till kvalitetshöjande omvärldsbevakning för den egna verksamheten. Nyhetsbrevet redovisar exempelvis lagstiftningsändringar, budskap från centrala myndigheter och relevanta fynd från Länsstyrelsens kontroller och tillsyn.

Företagande på landsbygden

Inom arbetet med Landsbygdsprogrammet prioriteras utbetalningar av stöd eftersom stödsökande ofta är mikroföretag med få anställda. Tidig dialog kring ansökan om stöd skapar, förutom tillit och ömsesidigt förtroende, större chans att få kompletta ansökningar utan större kompletteringar och därmed kortare handläggningstider.

Handläggning av ärenden gällande förvärvstillstånd har förenklats genom att ansökningar som beviljas hanteras som enpersonsbeslut, och endast avslagsbeslut fattas efter föredragning. Detta har lett till kortare handläggningstider. Arbetet med underställningar från, och samråd med Lantmäteriet har ökat under året. Tidig dialog och samverkan med Lantmäteriet minskar antalet ärenden och skapar samsyn i frågorna.

Lokala klimatinvesteringar

Länsstyrelsen har under året genomfört ett flertal kommunikationsinsatser i syfte att förenkla för företag att genomföra effektiva klimatinvesteringar. För att nå företagen med så anpassad information och vägledning som möjligt har Länsstyrelsen både använt sig av myndighetens upparbetade informationskanaler och samarbetat med branschorganisationer. Genom tidig dialog och digitala stödinsatser kring ansökningsförfarandet minskar kompletteringarna och därmed handläggningstiderna. Gensvaret har varit gott i de kommunikationsinsatser som genomförts och Länsstyrelsen har noterat att söktrycket ökat under året i varje ansökningsomgång inom Klimatklivet.

Arbetsmiljö och medarbetare

Avsnittet innehåller redovisningar och åiterrapporteringar enligt:

Uppdrag/Uppgift	Källa till uppgift/uppdrag
3 kap. 3 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Övriga uppdrag
7 kap. 3 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Övriga uppdrag

Etablerad samverkan och inspirationsföreläsning

Samverkansarbetet utifrån det lokala kollektivavtal om samverkan för framtiden, som slöts i november 2021, har implementerats under 2022. De olika forumen för samverkan har etablerats och sedan genomförts med regelbundenhet under året.

Systematiskt arbetsmiljöarbete

Ett intensivt arbete har pågått under året med genomförandet av Länsstyrelsens utvecklingsprocess Framtida arbetsplats, som handlar om transformation till det hybrida arbetslivet med stor påverkan på arbetssätt, samarbete och lokalernas utformning. Flera utbildnings-, delaktighets- och informationstillfällen har genomförts för att bidra till att alla ska känna sig rustade för förändringen. En viktig parameter i arbetet har varit att betona att arbetsmiljöansvaret är detsamma oavsett var medarbetaren befinner sig.

Ett exempel på en arbetsmiljöfråga som lyfts och hanterats under året är hur risker och signaler på ohälsa kan upptäckas och hanteras i ett tidigt skede. Det blir en större utmaning när chefer och medarbetare arbetar från olika platser och kommunikationen många gånger sker digitalt. Det systematiska arbetsmiljöarbetet är centralt i sammanhanget och utveckling av arbetssätt och verktyg pågår. I arbetet ingår att säkerställa chefernas kompetens inom arbetsmiljöområdet. Flera nya chefer har under året genomfört en tre dagar lång grundutbildning i arbetsmiljö. Det har även genomförts insatser för erfarenhetsutbyte och lärande i chefsgruppen.

Länsstyrelsen genomför medarbetarundersökningar, pulsmätningar, två gånger per år. Frågeområdet ledarskap har haft en positiv trend över tid. Vid mättillfället hösten 2022 uppmättes det högsta resultatet sedan pulsmätningen infördes våren 2020. Området arbetsbelastning och återhämtning sticker ut med ett lägre resultat över tid. Resultatet för 2022 var i stort sett oförändrat jämfört med de tidigare mätningarna och visar att det finns mycket att arbeta vidare med gällande till exempel uppdrag, prioriteringar och strategier för balans och återhämtning.

Sjukfrånvaron har ökat under 2022 jämfört med 2021. Ett steg i arbetet med att minska sjukfrånvaron är en tydlig och genomarbetad plan för arbetsanpassning/återgång i arbete. En ny mall har implementerats under året i syfte att skapa en mer strukturerad process för att behålla medarbetare i arbete alternativt möjliggöra en så snabb återgång som möjligt.

Länsstyrelsen Värmland deltar tillsammans med tre andra länsstyrelser i en pilot ledd av Jämställdhetsmyndigheten om våld i nära relationer som en fråga för arbetsplatsen. Hösten 2022 genomfördes en halvdagsutbildning för chefer om tecken på våldsutsatthet och våldsutövning, hur frågan kan ställas till medarbetare och hur ett svar kan hanteras. Frågan behöver hållas ständigt aktuell och även beaktas utifrån Länsstyrelsens nya arbetssätt. Möjligheten att arbeta på distans kan innebära risk för ökad isolering och förvärra situationen för redan utsatta individer. Länsstyrelsen har under året genomfört insatser i syfte att öka kunskapen hos såväl chefer som medarbetare.

Den samlade bedömningen är att Länsstyrelsens förmåga inom arbetsmiljöområdet har ökat under året. Förändringarna som pågår med implementering av nya arbetssätt och nya lokaler håller arbetsmiljöfrågorna ständigt aktuella. Kompetensutveckling har skett genom utbildningsinsatser, studiebesök hos andra myndigheter, konferensdeltagande, omvärldsbevakning och intern dialog. Det har förbättrat organisationens kompetens när det gäller hantering av risker och utveckling av friskfaktorer.

Kompetensförsörjning

Attraktiv arbetsgivare

Länsstyrelsen arbetar för att ta vara på de kandidater som vill söka sig till Länsstyrelsen. HR har under året implementerat ett nytt rekryteringsverktyg med syfte att förbättra och effektivisera arbetet med rekryteringar för att på så sätt öka attraktionskraften för Länsstyrelsen som arbetsgivare.

Länsstyrelsen är en kvinnodominerad arbetsplats med 64 procent kvinnor och 36 procent män. Kvinnor har också tillsvidareanställning i större utsträckning än män sett till de senaste tre åren.

Antal anställda genomsnitt	2020	2021	2022
Alla	225,8	235	246,9
- varav andel kvinnor (%)	62	63	64
- varav andel män (%)	38	37	36

Andel tillsvidareanställda (%)	2020	2021	2022
Alla	90	91	89
Kvinnor	91	92	90
Män	89	88	88

Personalomsättning

Personalomsättning uttryckt i andel nyanställda tillsvidareanställningar av genomsnittligt tillsvidareanställda under året har fortsatt att öka under 2022. Personalomsättningen rörande både nyanställda och avgångna är högre för män än för kvinnor. Skillnaden mellan könen har minskat jämfört med 2021, både gällande nyanställda och avgångna.

Andel nyanställda respektive avgångna tillsvidareanställningar av genomsnittligt antal tillsvidareanställningar under året	2020	2021	2022
Nyanställda tillsvidareanställningar totalt %	9,8	11,3	12,7
Nyanställda tillsvidareanställningar kvinnor %	9,4	12,4	12,6
Nyanställda tillsvidareanställningar män %	10,6	9,2	12,9
Avgångar tillsvidareanställningar totalt %	4,9	8,0	6,3
Avgångar tillsvidareanställningar kvinnor %	3,9	5,1	5,6
Avgångar tillsvidareanställningar män %	6,6	13,2	7,8

Kommentar till tabellen personalomsättning

Beräkningen av personalomsättningen har justerats efter övriga länsstyrelsernas beräkningsmodell, vilket kan göra att procenttalen ovan skiljer sig lite från redovisningar tidigare år.

Resultat

Sammantaget är bedömningen att vidtagna åtgärder inom befintliga ekonomiska resurser har bidragit till att rätt kompetens har funnits för att nå verksamhetens mål.

Sjukfrånvaro

Kön och ålder	År 2022: Antal anställda*	År 2022: Total sjukfrånvaro i förhållande till sammanlagd ordinarie arbetstid	År 2022: Sjukfrånvar o 60 dagar och längre i förhållande till total sjuk- frånvaro	År 2021: Antal anställda*	År 2021: Total sjukfrånvaro i förhållande till sammanlagd ordinarie arbetstid	År 2021: Sjukfrånvaro 60 dagar och längre i förhållande till total sjuk- frånvaro	År 2020: Antal anställda*	År 2020: Total sjukfrånvaro i förhållande till samman- lagd ordinarie arbetstid	År 2020: Sjukfrånvar o 60 dagar och längre i förhållande till total sjuk- frånvaro
Män ≤ 29 år	4,7	2,3 %		3,1	7,2 %		3,3	1,7 %	
Män 30–49 år	39,2	2,6 %	73,9 %	40,6	3,6 %	87,3 %	40,4	2,4 %	62,2 %
Män 50 år ≥	44,0	2,3 %	38,4 %	43,1	0,7 %		41,3	1,1 %	8,1 %
Män totalt	87,8	2,5 %	58,6 %	86,8	2,3 %	71,5 %	85,1	1,7 %	50,3 %
Kvinnor ≤ 29 år	4,9	1,2 %		5,5	2,0 %		6,1	3,0 %	
Kvinnor 30–49 år	94,2	8,6 %	78,8 %	95,1	5,9 %	65,1 %	96,8	6,7 %	74,0 %
Kvinnor ≥ 50 år	60,0	7,0 %	75,3 %	47,6	6,1 %	79,1 %	37,9	5,5 %	75,9 %
Kvinnor totalt	159,0	7,8 %	77,2 %	148,2	5,8 %	70,8 %	140,8	6,2 %	73,5 %
Samtliga ≤ 29 år	9,5	1,7 %		8,7	3,9 %		9,5	2,5 %	
Samtliga 30–49 år	133,4	6,8 %	78,1 %	135,6	5,2 %	71,5 %	137,2	5,4 %	72,2 %
Sa Samtliga 50 år ≥	103,9	5,0 %	70,7 %	90,7	3,4 %	74,8 %	79,2	3,1 %	67,5 %
Samtliga totalt	246,9	5,8 %	74,7 %	235,0	4,5 %	71,0 %	225,9	4,5 %	70,0 %

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP.

* Antal anställda beräknas som samtliga månadsanställda reducerat med anställningsperiod och tjänstledighet om 100 %. Därutöver räknas timanställdas anställningsomfattning utifrån antalet genomförda arbetstimmar under anställningsperioden.

Kommentar till tabellen sjukfrånvaro

Den totala sjukfrånvaron inom Länsstyrelsen 2022 var 5,8 procent att jämföra med 4,5 procent 2021 och 2020.

Den största ökningen noteras för kvinnor i åldersgruppen 30–49 år där den totala sjukfrånvaron var 8,6 procent år 2022 vilket innebär en ökning med 2,7 procentenheter jämfört med 2021 och 1,9 procentenheter jämfört med 2020. Utvecklingen är inte positiv men det pågår insatser i alla enskilda fall. Ett utvecklingsarbete har också gjorts under 2022 där diverse stöd till chefer har arbetats fram.

Länsstyrelsens arbete med nationella stödverksamheter och resurssamverkan

Länsstyrelsen deltar i den länsstyrelsegemensamma verksamheten dels genom deltagande i berednings- och beslutsstrukturer i nätverk och samrådsgrupper, dels genom personell insats inom följande resurssamverkan:

- förvaltningsobjekten Samhällsbyggnad, Gemensamt kartstöd, Generellt handlägningsstöd samt Personal och ekonomi.
- utvecklingsprojekten Program nationell digital samordning och handläggarsöd PBL-ärenden
- den gemensamma stödverksamheten Lst EA, i begränsad omfattning.

Länsstyrelsen ser deltagandet i den länsstyrelsegemensamma verksamheten som värdeskapande både för den kollektiva lösningen, där Länsstyrelsen bidrar med ett Värmlandsperspektiv, men även för kompetensutveckling av egen personal. Detta leder till ensning, ökad kvalitet och nöjda medarbetare.

Redovisning av verksamhetsområden

Länsstyrelsen bedriver följande verksamheter. För varje verksamhet redovisas årets resultatbedömning.

Verksamhet (VÄS)	Benämning	Resultatbedömning
20–21, 25	Övrig förvaltning och trafikföreskrifter	Gott
28	Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	Gott
30, 34	Regional tillväxt och infrastrukturplanering	Gott
40–41	Hållbar samhällsplanering och boende	Gott
42	Energi och klimat	Gott
43	Kulturmiljö	Gott
45–46	Samhällsskydd och beredskap	Utvecklingsbehov
50–58	Naturvård och miljöskydd	Gott
60–62	Areella näringar	Gott
70, 80–85	Folkhälsa, jämställdhet, integration m.m.	Gott

Övrig förvaltning och trafikföreskrifter

Avsnittet innehåller redovisningar och återrapporteringar enligt:

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
3 § 1 p. De allmänna valen	Länsstyrelseinstruktion
17 § Kampsportsdelegation	Länsstyrelseinstruktion
18 § Viltförvaltningsdelegation	Länsstyrelseinstruktion
1B3 Endast (delar av) vilt- och rovdjursförvaltningen	Regleringsbrev
1D7 Ersättning för skada av vilt på annat än renar, fisk och fiskeredskap	Regleringsbrev

Verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål

Verksamhetsområdet omfattar många olika uppgifter och uppdrag. Som regional valmyndighet ansvarar Länsstyrelsen för att planera och genomföra allmänna val, val till Europaparlamentet och nationella folkomröstningar. Mellan valen utses efterträdare för ledamöter och ersättare i region- och kommunfullmäktige som avgår under mandatperioden. Vidare fattar Länsstyrelsen beslut om diverse förordnanden som borgerliga vigsselförrättare. Inom trafikområdet har Länsstyrelsen bland annat ansvar för att besluta om lokala vägtrafikföreskrifter i vissa fall. Även tillstånd till tävling på väg, skyltar och andra anordningar längs vägar samt beslut om sjötrafikföreskrifter ingår i Länsstyrelsens uppgifter och uppdrag.

När det gäller jakt- och viltvård beslutar Länsstyrelsen om licensjakt och skyddsjakt på stora rovdjur, klövdjur och vildsvin. Vidare bedriver Länsstyrelsen tillsyn, bildar och upplöser viltvårdsområden, arbetar för att öka den frivilliga jaktsamverkan inom älgförvaltningen, granskar förvaltningsplaner och skötselplaner. Länsstyrelsen beslutar också om bidrag ur älgvårdsfonden, informerar om skadeförebyggande åtgärder och beslutar om ersättning för viltskador. Detta sker i samverkan med regionala intressen genom länets viltförvaltningsdelegation, som också fastställer övergripande riktlinjer för verksamhetsområdet.

Det övergripande nationella målet för viltförvaltningen är att alla djur som naturligt lever i Sverige ska finnas kvar på lång sikt i livskraftiga bestånd. Samtidigt ska tamdjurshållningen inte påtagligt försvåras och socioekonomisk hänsyn ska tas. Det nationella målet kompletteras i vissa fall med nationella och regionala mål för specifika arter.

Regionala uppgifter, uppdrag och mål

Länsstyrelsen har varit engagerad i olika forskningsprojekt som rör viltförvaltning och har fortsatt arbetet med regional samverkan för att förebygga illegal jakt. Dessa beskrivs närmare under resultatredovisning.

Verksamhetens resultat

Bedömningsgrunder

Nyckeltal: Övrig förvaltning och trafikföreskrifter (20–21, 25)	År 2022	År 2021	År 2020
Antal årsarbetskrafter, totalt	10,3	9,9	4,5
Antal årsarbetskrafter, kvinnor	6,4	6,3	2,7
Antal årsarbetskrafter, män	3,9	3,6	1,8
Antal ärenden, inkomna och upprättade	1 166	1 688	1 254
Antal beslutade ärenden	1 193	1 685	1 241
Antal ej beslutade ärenden, äldre än två år	0	0	0
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	14 056	13 311	5 949
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	3 134	2 189	2 015

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP och ärendehandläggningssystemet Platina.

Resultatindikator	Mål	Uppgift eller uppdrag	Källa	Målvärde	År 2022	År 2021	År 2020
Andel av länets totala jaktareal som ingår i något älgskötselområde (%)	Ökad samverkan i älgförvaltningen	Jakt och viltvård (218)	JaktAdm ¹⁾		90 %	89 %	87 %

1) Administrationssystem, Länsstyrelsen

Att antalet årsarbetskrafter 2022 ligger på samma höga nivå som 2021, då orsakat av arbete med tillsyn av coronabestämmelser, beror på att allmänna val till riksdag, kommun och region genomförts.

Resultatredovisning

Allmänna val

Länsstyrelsen har arbetat med löpande ärendehandläggning samt genomfört den slutliga rösträkningen av de allmänna valen till riksdag, kommunfullmäktige till länets 16 kommuner och till regionen. Arbetet mellan valen innefattar bland annat beslut om fastställande av valdistrikt och valkretsar och hantering av efterträdarval. Utifrån erfarenheter från tidigare val har Länsstyrelsen därutöver genomfört planering, förberedelser och rekrytering under 2022. Valförberedelse innefattar även kommunikations- och säkerhetsarbete. Särskilt kan nämnas att rapportering av incidenter har skett till den nya nationella incidentrapporteringen för att på så sätt bidra till den nationella lägesbild som Valmyndigheten sammanställer av genomförandet av allmänna val. Länsstyrelsen har även lämnat råd och stöd, utbildat länets kommuner samt samverkat med landets övriga länsstyrelser i gemensamma nätverk. Samverkan har skett i såväl juridiska som praktiska frågor inom valområdet. Samverkan har även skett med Valmyndigheten och andra myndigheter, såsom Myndigheten för samhällsskydd och beredskap och Polismyndigheten. Länsstyrelsen har även genom avtal övertagit Jämtlands och Östergötlands länsstyrelser ansvar att under valnatten hantera mottagning och inrapportering av valresultat från valdistrikt. Arbetet med valen har genomförts i enlighet med fastlagd plan. Dock har införandet av det nya valdatasystemet Valid medfört att arbetsinsatsen ökat påtagligt – både inför valet, under den slutliga sammanräkningen och i samband med efterträdarvalen.

Trafikföreskrifter med mera

Den största delen av de inkomna ärendena rör ansökningar om lokala trafikföreskrifter från enskilda, vilka handlar om sänkning av hastigheten från bashastigheten. Ytterligare en stor del ärenden som rör lokala

trafikföreskrifter är ansökningar från Trafikverket föranledda antingen av ombyggnationer av vägar eller efter översyn över vägar där Trafikverket är väghållare.

Länsstyrelsen har även hanterat ett antal ansökningar gällande tillstånd till tävling eller uppvisning på väg. Här konstaterar Länsstyrelsen att antalet tävlingar inte har återhämtat sig efter restriktionerna som gällt under 2021 avseende offentliga tillställningar. Under 2022 har endast två tredjedelar av antalet tillståndsansökningar som prövas under ett normalår kommit in. Det återstår att se om denna trend är ett resultat av att verksamheter och engagemang helt har lagts ner eller om det behövs tid för återhämtning efter pandemins restriktioner. För ärendegruppen tillstånd till tävling på väg finns ett allmänt råd av innebörden att besluten normalt inte bör fattas senare än två månader innan tävlings- eller uppvisningsdagen. Länsstyrelsen har, vad gäller tävlingar, endast meddelat beslut som uppfyller detta råd i ett av 17 ärenden. Målet för kommande år är därför att korta handläggningstiden. Det är avslutningsvis av intresse att notera att den avgift som tas ut för ansökan om tävling på väg enbart motsvarar knappt hälften av den verkliga handläggningskostnaden, något som fångats upp genom redovisning av inkomstittlar i tidrapporteringen.

Viltförvaltningsdelegationen

Arbetet i Viltförvaltningsdelegationen har fortsatt under 2022 och fysiska träffar har återupptagits efter lyfta restriktioner. Fokus har legat på att utveckla arbetssätt och dialogprocesser, dels som ett led i Länsstyrelsens arbete med demokratiutveckling, dels för att bättre uppnå riksdagens syfte med Viltförvaltningsdelegationen. Inför den nya mandatperiod som startar 2023 har landshövdingen tillsammans med medarbetare mött och samtalat med de intressegrupper som lämnar förslag på ledamöter i syfte att tydliggöra delegationens och ledamöternas uppdrag. Länsstyrelsens kommunikationsplan kopplad till viltfrågor har reviderats i samverkan med Viltförvaltningsdelegationen. Arbete med den nationella förvaltningsplanen för stora rovdjur har också hanterats i delegationen, och dialog och samverkan inför beslut om licensjakt på björn, varg och lodjur har genomförts.

Jakt och viltvård samt rovdjursförvaltning

Länsstyrelsen har en viktig roll som stöd till länets älgförvaltningsgrupper i samrådsprocesser och kompetensutveckling. Den årliga älgförvaltningskonferensen, Viltkartan och Interregprojektet GRENSEVILT är några konkreta exempel på hur detta görs. Granskning och fastställande av älgförvaltnings- och älgskötselplaner är också en central del i detta. Utfallet i måluppfyllelse varierar av många skäl.

Arbetet med kvalitetssäkring och digitalisering av älgjaktsområdesgränser har färdigställts, vilket ger ett bättre planeringsunderlag och effektiviserar administrationen.

En workshop om vildsvin hölls tillsammans med Viltförvaltningsdelegationen och berörda aktörer i länet. Syftet var att informera om nya regler kring utfodring, men även att diskutera konkreta aktiviteter i länet som kan främja vildsvinskött som resurs för företagande på landsbygden.

Inom arbetet med förvaltningen av de stora rovdjuren är årliga inventeringar den mest omfattande verksamheten. Inventeringarna ger ett kvalitetssäkrat underlag för rovdjursförvaltningen. Tillsynsverksamheten sker i samverkan med bland annat Polismyndigheten och syftar till att förebygga illegal jakt och att underlätta genomförandet av legal jakt.

Användningen av viltkameror i inventeringen utvecklas hela tiden och pilotprojektet i samverkan med länsstyrelserna i Dalarnas och Västra Götalands län samt Viltskadecenter har avslutats under året. Projektet testade en metodik för kamerainventering av varg som kan användas oberoende av snö. Ytterligare ett syfte

med projektet var att undersöka om data från inventeringen kan ge kunskap om var och när omsättning av vargrevir sker, vilket i sin tur kan bidra till en effektivare tillsyn och förebyggande åtgärder mot illegal jakt.

Länsstyrelsen Värmland har haft gränssamverkan med Norge genom att Statsförvaltaren och rovviltsnämnderna i de angränsande fylkena deltagit i ett möte med Viltförvaltningsdelegationen. Samverkan har lett till ökad kunskap om förutsättningarna för rovdjursförvaltning i respektive land, vilket underlättat vid licensjakt på varg i revir som har sin utbredning på båda sidor om riksgränsen.

Ersättning för skada av vilt på annat än renar, fisk och fiskeredskap

Under 2022 har det varit relativt få angrepp på tamdjur. Antalet hundar som angrips av rovdjur är jämförbart med tidigare år. Utbetalning av bidrag för hundvästar har uppgått till cirka 70 000 kronor medan utbetalningar för förebyggande åtgärder för att skydda gröda från fåglar är cirka 300 000 kronor. Närmare 400 000 kronor har betalats ut för röjning under rovdjursavvisande stängsel. Den samlade summan för utbetalda ersättningar för skador på tamdjur, gröda och hundar ligger vid bokslut på cirka 150 000 kronor.

Bygdemedel

Under året har 30 ärenden handlagts och beslut om bygdemedel har tagits för 20 ideella föreningar, till en sammanlagd summa på drygt 1,9 miljoner kronor.

Projekt som direkt eller indirekt beaktar folkhälso- och barnperspektivet har prioriterats och fått ett större procentuellt bidrag jämfört med övriga projekt. Hälften av besluten, omfattande cirka 1,6 miljoner kronor, har tillfallit sådana projekt. Syftet och förväntad effekt är att skapa bättre förutsättningar och möjligheter för barn och vuxna att komma i aktivitet och rörelse.

Övriga medel har gått till olika hembygdsföreningar som på olika sätt verkar för bygdens attraktivitet. Samråd har skett med berörda kommuner och Riksidrottsförbundet. Ansökningar avseende de fonder som är delade med Västra Götaland har skett i samråd med länsstyrelsen där.

Resultatbedömning

Valen 2022 har genomförts effektivt, säkert och transparent samtidigt som i princip alla ärenden inom sakområdet hanterats inom rimlig tid och i enlighet med de krav som ställs för övrigt. Länsstyrelsen vill även framhålla det arbete som genomförs i syfte att öka kunskapen inom jakt- och viltområdet samt den ökade samverkan och förståelsen för de demokratiska processerna. Prioriteringsgrunderna i arbetet med fonderade bygdemedel bedöms ha fyllt sitt syfte.

Länsstyrelsen bedömer att det sammantagna resultatet inom sakområdet är gott.

Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor

Avsnittet innehåller redovisningar och återrapporteringar enligt:

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
3 § 2 p. Livsmedelskontroll, djurskydd, allmänna veterinära frågor samt ledning och samordning av åtgärder mot djursjukdomar	Länsstyrelseinstruktion
4 a § Utföra de uppgifter som en medlemsstat ska utföra vid Europeiska kommissionens samordning av revisioner enligt artikel 124 m.m. (datum för ikraftträdande 2022-01-28 (SFS 2022:13))	Länsstyrelseinstruktion
1D1 Kontrollplan för livsmedelskedjan	Regleringsbrev

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål

Verksamhetsområdet kan delas in i områdena livsmedelskontroll, djurskydd, smittskydd, allmänna veterinära frågor, foder och animaliska biprodukter samt tillsyn av hund och katt. Tillstånd och prövning, tillsyn och kontroll, samverkan och samordning samt information är de arbetsmetoder som används för att genomföra uppdragen.

Inom livsmedelskontroll genomförs bland annat kontroll av verksamhetsutövare med primärproduktion av livsmedel och revision av kommunal livsmedelskontroll.

Djurskyddsverksamheten omfattar planerade kontroller som anmälningskontroller, riktade både till verksamheter där djur ingår och till privatpersoner som håller djur. Även förprovning av djurstallar och handläggning av tillståndsärenden ingår.

Smittskydd innehåller samverkans- och samordningsuppdrag kopplade till bland annat epizooti- och smittskyddslagens sjukdomar, hälsoövervakning samt kontroll av seminverksamhet.

Inom allmänna veterinära frågor bedrivs bland annat tillsyn av djurhälsopersonal, kontroll av läkemedel på gård samt kontroll av hästpass och avelsorganisationer.

Inom foder och animaliska biprodukter genomförs bland annat kontroll riktad till verksamhetsutövare med primärproduktion av foder och till verksamheter där animaliska biprodukter hanteras.

Ärenden inom ramen för lagen om tillsyn av hund och katt är händelsestyrda och omfattar i allt väsentligt ärenden där hundar orsakat, eller riskerar att orsaka, skada.

Många av de nationella målen inom området framgår av den nationella kontrollplanen för livsmedelskedjan (NKP). I NKP finns mål för olika områden. För djurskydd finns bland annat mål beträffande riskbaserad kontroll, resurseffektivitet och effekt av kontroll samt service. För foder och livsmedel inom primärproduktionen finns bland annat mål beträffande kontroll av primärproduktion.

Verksamhetens resultat

Bedömningsgrunder

Ny Nyckeltal: Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor (28)	År 2022	År 2021	År 2020
Antal årsarbetskrafter, totalt	13,5	13,2	13,6
Antal årsarbetskrafter, kvinnor	12,8	12,6	12,7
Antal årsarbetskrafter, män	0,7	0,6	0,9
Antal ärenden, inkomna och upprättade	2 420	2 331	2 145
Antal beslutade ärenden	2 447	2 380	2 115
Antal ej beslutade ärenden, äldre än två år	0	0	0
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	17 367	16 410	16 957
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	0	0	0

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP och ärendehandläggningssystemet Platina.

Resultatindikator	Mål	Uppgift eller uppdrag	Källa	Målvärde	År 2022	År 2021	År 2020
Andel genomförda normalkontroller (i förväg planerade och riskbaserade kontroller) i förhållande till anmälningskontroller (kvot)	Nationella kontrollplanen för livsmedelskedjan (NKP)	Djurskydd	DUS ¹⁾	≥1	≥ 1	1,6	1,9
Andel kontrollobjekt med livsmedelsproducerande djur som ingått i planerad normalkontroll	Nationella kontrollplanen för livsmedelskedjan (NKP)	Djurskydd	DUS ¹⁾	10 %	10 %	10,7 %	11,1 %
Andel utförda av tilldelade primärproduktionskontroller	Nationella kontrollplanen för livsmedelskedjan (NKP)	Livsmedelskontroll	PRIMÖR ²⁾	100 %	100 %	100 %	100 %

1) Register, Jordbruksverket

2) Register, Länsstyrelsen

Resultatindikatorerna visar att verksamhetens resultat ligger på en hög och stabil nivå över tid, där samtliga målvärden uppnåtts.

Resultatredovisning

Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor samt ledning och samordning av åtgärder mot djursjukdomar

Länsstyrelsen genomförde två länsträffar för länets livsmedelsinspektörer under året, varav en i samarbete med Länsstyrelsen Örebro. Teman på träffarna har varit beredskapsfrågor med koppling till livsmedelsförsörjning.

Behovet av att på kommunal nivå se över sina beredskapsplaner för livsmedels- och dricksvattenförsörjning har tagits upp med kommunernas miljöchefer. En effekt av detta är att Miljösamverkans samordnare fick i uppdrag av kommunerna att utarbeta en mall för beredskapsplaner som stöd till miljöförvaltningarna i kommunerna. Mallen kommer att innebära ett förbättrat stöd för genomförande av åtgärder när livsmedel eller dricksvatten riskerar att utgöra en allvarlig risk för människors eller djurs hälsa, vilket bidrar till en förbättrad beredskap i länet.

Under våren hanterades frågan om rabiesrisken, och behovet att bedöma vaccinationsstatus, hos inkommande sällskapsdjur från Ukraina. Informationsinsatser riktade till kommunerna och andra aktörer i länet med koppling till flyktingmottagande genomfördes för att öka medvetenheten kring riskerna.

Uppgifter som en medlemsstat ska utföra vid Europeiska kommissionens samordning av revisioner enligt artikel 124 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/6

Länsstyrelsen har inte varit föremål för denna typ av revisioner under 2022, och har därför inget att återrapportera.

Måloppfyllelse för operativa mål i Sveriges fleråriga kontrollplan för livsmedelskedjan

De operativa målen i Sveriges fleråriga kontrollplan för livsmedelskedjan har, som framgår av redovisningen nedan, uppfyllts och av det följer att Länsstyrelsens verksamhet i hög grad bidragit till de effekter som målen syftar till.

Djurskydd

Operativt mål: Utbildning, likriktning, verifiering

Målet bedöms vara uppfyllt.

Länsstyrelsen följer Jordbruksverkets vägledning och riktlinjer som finns i likriktningssyfte. Att myndigheten har den kompetens som behövs för att utföra sina uppgifter säkerställs genom att deltagande i utbildningar är prioriterat. Webbaserade utbildningar har ytterligare förbättrat tillgången till kompetensutveckling och möjligheterna till deltagande.

Medverkan i länsstyrelsernas och Jordbruksverkets årliga utvärderings- och analysmöte är en central del i likriktnings- och verifieringsarbetet. Under 2022 har andelen kontroller med brist legat på samma nivå som riksgenomsnittet. Mot bakgrund av detta kan Länsstyrelsens långsiktiga arbete med likriktning och verifiering anses ha haft effekt.

Operativt mål: Riskbaserad kontroll

Målet bedöms vara uppfyllt.

Länsstyrelsen har kontrollerat 10,7 procent av kontrollobjekten med livsmedelsproducerande djur. (antalet kontrollobjekt som beräkningen grundar sig på är, i enlighet med Jordbruksverkets instruktion, 1 671 objekt.) Kvoten Rutinkontroller/fysiska klagomålskontroller var 1,6. Kontrolluttaget baserar sig på STORK och gemensamma rutiner för handläggning av anmälningsärenden tillämpas.

Operativt mål: Resurseffektivitet och effekt av kontrollen

Målet bedöms vara delvis uppfyllt.

Planerad kontroll är den mest omfattande kontrolltypen. Länsstyrelsen prioriterar uppföljande kontroller högt eftersom dessa är en förutsättning för att säkerställa att den offentliga kontrollen får effekt. Under 2022 var 20,8 procent av det totala antalet kontroller uppföljningar.

Den gemensamma rutinen för anmälningsärenden tillämpas, men trots detta var andelen kontroller utan anmärkning 29 procent, vilket är högre än 25 procent-målet och även något högre än riksgenomsnittet. Orsaken till att 25 procent-målet inte nåts, behöver analyseras närmare i samband med framtagandet av kontrollplanen för 2023. Anmälningsärendena hanteras skyndsamt och 96 procent av dessa ärenden avslutas inom 90 dagar.

Operativt mål: Djurhållare

Målet bedöms vara uppfyllt.

Samverkan har under 2022 skett genom möten med LRF där frågor kring kontroller inom livsmedelskedjan varit en del.

Metoden motiverande samtal tillämpas i syfte att stödja djurhållare i att få ökad förståelse för lagstiftningens krav, och göra dem delaktiga i att se vilka behov av åtgärder som finns i djurhållningen.

Sociala medier används systematiskt som informationskanal och ett stort antal djurhållare nås på detta sätt av information som syftar till att underlätta att göra rätt.

Som en del i Länsstyrelsens tillgänglighetsarbete används tolk/översättare vid kontakt med djurhållare när behov finns.

Operativt mål: Service

Målet bedöms vara uppfyllt.

91 procent av kontrollrapporterna skickas ut inom 21 dagar efter kontroll. Beslut utformas i enlighet med de gemensamma mallar som finns tillgängliga i länsstyrelsernas ärendehanteringssystem. Samtliga ansökningar om förprovning respektive tillståndsansökningar enligt 6 kap. 4 § djurskyddslagen har beslutats inom målsatt handläggningstid.

Foder

Operativt mål: Verktyg och förutsättningar för riskbaserad och likvärdig kontroll

Målet bedöms vara uppfyllt.

Länsstyrelsen följer Jordbruksverkets vägledning och riktlinjer samt deltar vid länsstyrelsernas och Jordbruksverkets årliga uppföljnings- och analysmöte. Samtliga handläggare har under året deltagit i samsynsövningar och regelbundna samsynsmöten med andra länsstyrelser.

Den nationella kontrollplaneringen har följts och kontrollkvoten för länet har uppfyllts.

Operativt mål: Verksamhetsutövare har de grundläggande kunskaper som krävs för att följa lagstiftningen

Målet bedöms vara uppfyllt.

Länsstyrelsen följer Jordbruksverkets vägledning och riktlinjer samt deltar vid länsstyrelsernas och Jordbruksverkets årliga uppföljnings- och analysmöte.

Vid foderkontroller, men även i viss mån vid djurskydds- och livsmedelskontroll, lämnas information om regelverket kring foderhantering och dialog förs kring det enskilda företags riskområden. Även Länsstyrelsens egen tidning Utsikt används som informationskanal och ett stort antal företagare nås på detta sätt av information som syftar till att underlätta att göra rätt.

Operativt mål: Nationell kontrollplan primärproduktion 2022–2023

Målet bedöms vara uppfyllt.

Den nationella kontrollplaneringen har följts, med beaktande av de särskilda fokusområdena för 2022, och kontrollkvoten för länet har uppfyllts.

Animaliska biprodukter (ABP)

Operativa mål: Medvetna verksamhetsutövare för god hantering av (ABP) och Skapa förutsättningar för en god ABP-kontroll

Målen bedöms uppfyllda.

Länsstyrelsen har informerat verksamhetsutövare och miljökontor i de fall då brister gällande ABP-hantering har upptäckts vid djurskyddskontroller av slakterier. Under året har registervård utförts vilket har resulterat i att flera transportörer av ABP i Värmland har avregistrerat sig.

Veterinärmedicinska preparat och restsubstanser

Operativt mål: Mikrobiologiska risker – Sprida kunskap om antibiotikaresistens

Målet bedöms uppfyllt.

Länsstyrelsen har genomfört följande aktiviteter:

- Spridit information om antibiotikaresistens genom information på webbplatsen för kampanjen Skydda antibiotikan.
- Informerat djurhållare vid inspektioner och vid andra kontakter om att endast använda antibiotika då det är nödvändigt, att i första hand använda smalspektrumsantibiotika såsom penicillin och att alltid följa veterinärens ordination.
- Administrativ övervakning av den obligatoriska salmonellakontrollen och hjorthägn.
- Kontroll av hygien i besöks- och seminverksamheter samt salmonellakontroll i värphönsbesättningar.

Operativt mål: Läkemedel ska användas med återhållsamhet och bara då det finns behov av det

Målet bedöms uppfyllt.

- Läkemedel på gård är ett omfattande kontrollområde med ett stort antal kontrollobjekt. Tillsammans med kontrollområdet Djurhälsopersonal har Läkemedel på gård en stark koppling till den ökade problematiken med antibiotikaresistens. Kontroller, både fysiska och administrativa, kopplade till gris, nötkreatur för kött- och mjölkproduktion, värphöns, häst samt get- och fårproduktion har genomförts under året, liksom ett digitalt informationsmöte och gruppbesök för veterinärer som arbetar med livsmedelsproducerande djur utan villkorad läkemedelsanvändning.

Länsstyrelsen kan konstatera att användning och förskrivning av läkemedel oftast är i överensstämmelse med lagstiftningens krav. Användningen av läkemedel hos hållare av livsmedelsproducerande djur i länet är begränsad, och de avvikelser som konstaterats gäller dokumentation och rapportering.

Operativt mål: Skapa bättre förutsättningar för effektiv kontroll av användning av läkemedel

Målet bedöms uppfyllt.

Länsstyrelsen har genomfört följande aktiviteter för att uppnå målet:

- Deltagit i utbildningsinsatser som har genomförts av Jordbruksverket.
- Sett till att ständigt hålla sig uppdaterad på området genom den information som finns att tillgå hos andra myndigheter, nationella nätverk och EU:s institutioner.

Livsmedel, primärproduktion

Operativt mål: Mykotoxin vid spannmålstorkning och lagring – kemiska risker

Målet bedöms vara uppfyllt.

Vid offentlig kontroll av anläggningar som torkar och/eller lagrar spannmål för livsmedelsändamål har Länsstyrelsen inriktat kontrollen på att verifiera att företagarna vidtar åtgärder för att förhindra, eller reducera, bildningen av ochratoxin A i spannmål.

Operativt mål: Nationell kontrollplan primärproduktion 2022–2023

Målet bedöms vara uppfyllt.

Den nationella kontrollplaneringen har följts, med beaktande av de särskilda fokusområdena för 2022, och kontrollkvoten för länet har uppfyllts.

Resultatbedömning

Arbetet har bedrivits riskbaserat där livsmedelssäkerhet i hela produktionskedjan, tillsammans med smittskydd och antibiotikaresistens, varit huvudfokus. De mål, nationella och Länsstyrelsens egna, som satts upp har i allt väsentligt uppfyllts.

Länsstyrelsen bedömer att det sammantagna resultatet inom sakområdet är gott.

Regional tillväxt och infrastrukturplanering

Avsnittet innehåller redovisningar och återrapporteringar enligt:

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
3 § 3 p. Regional tillväxt	Länsstyrelseinstruktion
3 § 4 p. Infrastrukturplanering	Länsstyrelseinstruktion
4 § 2 p. Barentssamarbetet i Västerbottens och Norrbottens län	Länsstyrelseinstruktion
4 § 4 p. Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län, uppgifter enligt förordningen (2022:1379) (se Länsstyrelseinstruktion före och efter 2022-09-20)	Länsstyrelseinstruktion
4 § 5 p. Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län, uppgifter enligt lagen (2017:244) och förordningen (2022:1381) (se Länsstyrelseinstruktion före och efter 2022-09-20)	Länsstyrelseinstruktion
4 § 6 p. I utpekade län vara ansvarig för kontroller enligt... (se Länsstyrelseinstruktion före 2022-09-20)	Länsstyrelseinstruktion
1C3 Regional utvecklingspolitik och den sammanhållna landsbygdspolitiken	Regleringsbrev
1C4 Mål i regionala utvecklingsstrategin m.m.	Regleringsbrev

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål

Följande punkter sammanfattar uppgifterna och uppdragen inom verksamhetsområdet. Länsstyrelsen ska:

- samordna och skapa förutsättningar för samverkan mellan viktiga aktörer i länet, för att skapa tillväxt i länet
- fördela bidrag och stöd för strategiska utvecklingssatsningar i länet
- bevilja ekonomiskt omsättningsstöd till enskilda näringsidkare och handelsbolag vars omsättning har minskat i större omfattning till följd av coronapandemin
- genomföra planering av vägar och järnvägar genom att tillhandahålla statliga planeringsunderlag, godkänna miljökonsekvensbeskrivningar, samverka med sökanden i processen, besluta om tillstånd enligt miljöbalken och ha tillsyn över kommunala detaljplaner
- ingå i strukturfondspartnerskap för de regionala programmen för Europeiska regionala utvecklingsfonden och för de regionala handlingsplanerna för Europeiska socialfonden+.

Målet för den regionala utvecklingspolitiken är utvecklingskraft med stärkt lokal och regional konkurrenskraft för en hållbar utveckling i alla delar av landet, vilket inkluderar statliga myndigheters medverkan i det regionala tillväxtarbetet.

Den regionala utvecklingspolitiken ska även bidra till att nå andra mål:

- Den regionala utvecklingspolitiken ska bidra till att nå det långsiktiga klimatmålet och de nya etappmålen för minskad klimatpåverkan samt bidra till att nå övriga relevanta miljömål.
- Den regionala utvecklingspolitiken har en geografisk utgångspunkt där landsbygder ingår och därför ska den bidra till att uppnå landsbygdspolitikens mål.

Transportpolitikens övergripande mål är att säkerställa en samhällsekonomiskt effektiv och långsiktigt hållbar transportförsörjning för medborgarna och näringslivet i hela landet. Utöver det övergripande målet finns ett funktionsmål om tillgänglighet och ett hänsynsmål om säkerhet, miljö och hälsa.

Regionala uppgifter, uppdrag och mål

Länsstyrelsens arbete inom regional tillväxt utgår från den regionala utvecklingsstrategin, Värmlandsstrategin.

Verksamhetens resultat

Bedömningsgrunder

Nyckeltal: Regional tillväxt och infrastrukturplanering (30, 34)	År 2022	År 2021	År 2020
Antal årsarbetskrafter, totalt	8,4	7,7	10,3
Antal årsarbetskrafter, kvinnor	5,5	5,2	7,8
Antal årsarbetskrafter, män	2,8	2,5	2,5
Antal ärenden, inkomna och upprättade	57	104	90
Antal beslutade ärenden	74	98	59
Antal ej beslutade ärenden, äldre än två år	3	7	9
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	10 436	8 866	11 015
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	611	5 355	7 448

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP och ärendehandläggningssystemet Platina.

Resultatredovisning

Samverkan med regionalt utvecklingsansvarig

Under året har Länsstyrelsen haft ett kontinuerligt samarbete med Region Värmland, vilket har utvecklats positivt under året. Samarbetet har skett såväl i projekt och strategiska processer som genom formaliserade möten på olika ledningsnivåer.

I uppföljningen av den regionala utvecklingsstrategin har Länsstyrelsen bidragit med sakkunskap och metodstöd. Länsstyrelsen har även bidragit med synpunkter vid framtagandet av flera regionala styrdokument som är underställda den regionala utvecklingsstrategin, såsom Värmlands forsknings- och innovationsstrategi för hållbar smart specialisering, regionalt serviceprogram och regional handlingsplan för digital infrastruktur.

Tillsammans med Region Värmland och Karlstads universitet har Länsstyrelsen arrangerat en intern seminarierie, där de tre regionala aktörerna gemensamt har fördjupat kunskapen om olika aspekter av regionaltutvecklingsarbete, och utifrån det diskuterat hur samarbetet för genomförande av bland annat Värmlandsstrategin kan utvecklas. Teman under året har varit Bilder av Värmland, Hur vi pratar om skogen och Sociala skillnader och socialt engagemang i Värmland. Tillsammans med Värmlands museum har ett öppet seminarium om samhällstillit arrangerats i samma serie.

Samarbetet med Region Värmland har bidragit till att utveckla och öka genomslaget inom flera av Länsstyrelsens uppdrag och uppgifter inom regional tillväxt, vilket exemplifieras nedan.

Samarbetet med Region Värmland i det bredbandsfrämjande arbetet har fortsatt fungerat väl under året och är en av framgångsfaktorerna för den samlade utbyggnaden av fiber för bredband i länet. Värmland är ett av sju län som också har haft stöd för utbyggnad av ortsammanbindande nät via Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF). Samtliga 240 miljoner kronor avsedda för bredbandsutbyggnad är beslutade inom Landsbygdsprogrammet, och under 2022 har fortsatt utbetalning av beslutade medel skett.

Utifrån ett samarbete med Region Värmlands digitaliseringskoordinator har Länsstyrelsen startat en kartläggning av digital delaktighet i länet. Syftet är att kartlägga pågående aktiviteter för att öka den digitala delaktigheten och kompetensen i länet samt att analysera möjligheter för ytterligare åtgärder. Resultatet ska användas för att utveckla Länsstyrelsens arbete med grundläggande betaltjänster, men även utgöra underlag för fortsatt och fördjupat samarbete med Region Värmland.

I Länsstyrelsens energi- och klimatstrategiska arbete, bland annat vad gäller elektrifiering av regionala godstransporter och Länsstyrelsens energibesparingsuppdrag, har samordning med Region Värmland bidragit till effektivare genomförande och samordnad kommunikation med kommuner och berörda näringslivsaktörer.

Projekt finansierade av regionala tillväxtmedel

Länsstyrelsen har under året drivit fem projekt inom Interreg Nordsjöprogrammet som har medfinansierats av medel från anslaget 1:1 Regionala utvecklingsåtgärder. Av dessa har Länsstyrelsen varit projektägare och projektledare i tre projekt, kommunikationsansvarig på EU-nivå i ett projekt, regional koordinator för värmländska partnerskap i två projekt och partner i ett projekt. Tre av projekten (CUPIDO, CATCH och C5a) avslutades under 2022.

Genom projekten har Länsstyrelsen kunnat utveckla och växla upp arbetet inom flera av myndighetens verksamhetsområden, såsom klimatanpassning, kulturmiljö, bredbandsfrämjande och landsbygdsutveckling. Projekten har gett stöd till flera värmländska kommuner i deras utvecklingsarbete, med bland annat lokal näringslivsutveckling och klimatanpassning. I flera projekt har även nya affärsmöjligheter för små och medelstora företag skapats. Genom projekten har Länsstyrelsen utvecklat sina samarbeten med andra organisationer i Norge och EU-länder, och bidragit till genomförandet av EU:s strategi för Östersjöregionen.

Resultat i respektive projekt under 2022:

- **CUPIDO (Cultural Power: Inspire to develop rural areas)**
Syftet har varit att utveckla nya affärsmöjligheter inom kultur- och kulturarvssektorn. I Värmland har detta skett genom att bygga vidare på den regionalt starka berättartraditionen. Västana teater fick genom projektet möjligheten att under pandemin köra sina föreställningar digitalt, vilket lockade en stor publik. Vidare har bland annat tio filmer om olika riksintresseområden för kulturmiljö i länet producerats, och ny belysning i Rottneros park har möjliggjort evenemang året runt.
- **CORA (Connecting rural areas with Digital Infrastructure)**
Projektet stödjer ökad tillgång till digital infrastruktur på landsbygden. I projektet samarbetar Länsstyrelsen med Innlandets fylkeskommune och gränskommuner på både norska och svenska sidan för att undersöka möjligheterna för gränsöverskridande bredband mellan de två länderna. Länsstyrelsen har ansvarat för piloten BROADEN, där en norsk tätort har försetts med fiber från svensk sida. Detta har resulterat i att ett spahotell i Norge köper bredbandstjänster från Sverige. Detta är unikt i Europa och piloten utsågs till vinnare i European Broadband Awards. Projektet har även genomfört en satsning på att öka den digitala kompetensen hos äldre personer i Torsby kommun.
- **COM3**
Projektet fokuserar på hur offentliga aktörer kan främja innovation och tillväxt i små och medelstora företag på landsbygden genom att stödja dem i implementeringen av digital teknik. Länsstyrelsen samarbetar med Torsby kommun och IT-klustret COMPARE, och har bland annat installerat två självbetjäningsbutiker och två publika wifi-nät i Torsby kommun.
- **CATCH (water sensitive Cities: the Answer To Challenges of extreme weather)**
I samarbete med Arvika kommun identifieras lokala lösningar för klimatanpassning, med fokus på kraftiga skyfall. Genom projektet har Länsstyrelsen säkerställt att resultaten ligger i linje med den

regionala handlingsplanen för klimatanpassning. Länsstyrelsen har även genomfört en studiecirkel för nio värmändska kommuner, med syfte att initiera arbete med klimatanpassningsplaner i fler kommuner.

- C5a (Cluster for Cloud to Coast Climate Change Adaptation)
Handlar om att hantera översvänningsrisker i ett förändrat klimat. I projektet har Länsstyrelsen samlat intressenter för att ta fram förslag på åtgärder i Klarälven som kan hantera ett förändrat klimat, samtidigt som påverkan på den omgivande miljön, biologisk mångfald, vattenkraftproduktion och kulturarv minimeras. Länsstyrelsen har som kommunikationsansvarig för hela projektet utvecklat en interaktiv webbplats (c5acloud2coast.eu), för spridning av resultat, metoder och kunskap.

Internationellt samarbete

Länsstyrelsen har sedan många år tillbaka haft en betydande verksamhet inom europeiskt territoriellt samarbete. Utgångspunkten har varit myndighetens uppdrag och uppgifter, den regionala utvecklingsstrategin och sammanhållningspolitikens mål. För att utveckla dessa samarbeten har Länsstyrelsen medverkat i ett antal allianser och nätverk:

- AEER (Association of European Border Regions)
Nätverket bidrar till omvärldsbevakning gällande gränsfrågor i Europa samt möjliggör värmändska organisationers deltagande i europeiska territoriella samarbeten. Länsstyrelsen har en plats i styrgruppen som ersättare till Innlandets fylkeskommune i Norge.
- ENCORE (Environmental Conferences of the Regions in Europe)
Europeiskt nätverk för miljö- och klimatfrågor. Länsstyrelsen har en plats i styrgruppen.
- Subkommittén Interreg Nordsjön
Länsstyrelsen har tillsammans med Region Värmland en plats som ledamot. Genom engagemanget kan Länsstyrelsen påverka vilka projekt som ska godkännas.
- Gränskommittén Innlandet-Dalarna
Länsstyrelsen har under 2022 tillsammans med Region Värmland deltagit som adjungerad i styrgruppens och ledningsgruppens arbete för att inkludera Värmland i gränskommitténs verksamhetsområde.

Grensetjåsten Norge-Sverige

Länsstyrelsen har sedan 1990-talet engagerat sig i Grensetjåsten Norge-Sverige, som är en del av det nordiska samarbetet. Grensetjåsten är ett gränsöverskridande myndighetssamarbete mellan Sverige och Norge för att underlätta ekonomisk aktivitet och tillväxt i de båda länderna. Verksamheten är fysiskt belåget i Morokulien på svensk-norska grånsen mellan Värmland och Innlandet. Finansieringen kommer bland annat från Arbetsförmedlingen, NAV, Utrikesdepartementet, Nordiska Ministerrådet och Region Värmland. Länsstyrelsen medfinansierar verksamheten genom anslaget 1:1 Regionala utvecklingsåtgärder. Länsstyrelsen är ordförande i Grensetjåstens styrgrupp, och har tre av Grensetjåstens personal som anstållda.

Grensetjåstens arbete blir alltmer digitalt och möts av ett ökat antal förfrågingar, framför allt från företag. Grensetjåsten har ett stort myndighetsnåttverk bakom sig för att alltid kunna ge relevant och aktuell information. I det dagliga arbetet identifieras grånshinder. Under 2022 har Grensetjåsten fyllt en mycket viktig funktion för att återuppbygga förtroendet för möjligheten till arbetspendling över grånsen efter pandemin. Grensetjåsten har under året arbetat vidare med att utveckla sin webbsida, med syftet att lotsa så många enskilda personer och företag som möjligt till att söka information där i stållet för genom fysiska besök eller telefonsamtal.

Länsstyrelsen har via Grensetjåsten fortsatt samarbete med Nordiska ministerrådet och de andra nordiska informationstjåsterna Øresunddirekt och Nordkalottens Grånstjånst, och har utökat grånshindersamarbetet med ett antal grånskommittéer vid den svensk-norska grånsen.

Remisser inom regional tillväxt

Länsstyrelsen har under året lämnat yttranden över Finansdepartementets remiss av promemorian Skattelättnad för arbetsresor – ett enklare och färdmedelsneutralt regelverk (Fi2021/03460) samt Socialdepartementets remiss av betänkandet En möjlighet till småskalig gårdsförsäljning av alkoholdrycker (SOU 2021:95).

Arbete med väg- och järnvägsplaner

Antalet ärenden som är direkt kopplade till handläggning av väg- och järnvägsplaner och som har avslutats under 2022 är 20 till antalet. Det rör sig om allt från tidiga samråd till begäran om beslut om betydande miljöpåverkan, beslut om godkännande av miljökonsekvensbeskrivning och tillstyrkan av fastställelse av plan samt andra beslut, som indragning av allmän vägrätt med mera, där Länsstyrelsen lämnats möjlighet att yttra sig. Länsstyrelsens arbete har inneburit att det allmänna intressets värden har lyfts fram och bevakats och att förvaltning och byggande av väg och järnväg präglats av god uppfyllelse av uppsatta nationella mål och lagar, i enlighet med nationell politik.

Utveckling av länsstyrelsernas arbete med infrastrukturplanering och samarbete med Trafikverket

Länsstyrelsen Värmland ingår fortsatt i länsstyrelsernas nationella expertgrupp för infrastrukturfrågor. Inom ramen för uppdraget har Länsstyrelsen Värmland:

- bidragit till att ta fram nationella internremissinstruktioner som stöd för harmonisering av handläggningen hos de 21 enskilda länsstyrelserna
- underrättat Boverket om behovet att Trafikverket återigen ges uppdraget att se över sina kriterier för riksintresse för kommunikation
- planerat den årliga handläggarträffen
- bedrivit en utvecklad samverkan mellan länsstyrelsen och Trafikverket.

Samtliga exempel syftar till att öka kvaliteten på länsstyrelsernas arbete i infrastrukturplaneringen och därmed öka måluppfyllelse och rättssäkerhet.

Av samarbetsprojekten med Trafikverket vill Länsstyrelsen särskilt lyfta fram följande.

Under året har Trafikverket och länsstyrelsernas expertgrupp infrastruktur fortsatt att samverka för att identifiera möjligheter till förbättringar av de processer som myndigheterna medverkar i. Även detta samarbete har genererats från framtagandet av uppdragsrapporten Gemensamma arbetsmetoder vid omfattande transportinfrastrukturinvesteringar (Fi2019/03570/SFÖ). Genom detta samverkansforum har länsstyrelserna kunnat påverka innehåll och utformning av interna rutindokument för Trafikverkets samråd med länsstyrelserna. Trafikverket har samtidigt givits möjlighet att ta del av länsstyrelsernas arbete med det nya digitala dialogverktyget Plaza. Trafikverket har därmed kunnat inleda förberedelser för att utveckla digital dialog mellan myndigheterna även inom infrastrukturplaneringen.

Expertgruppen har under 2022 utökat samarbetet med Trafikverket på nationell nivå genom etablerandet av en struktur för löpande möten med nationell planering med Trafikverkets enhet Planprovning. Mötena har lett till att de båda organisationerna fått en bättre bild av varandras roller och de hinder för utveckling som föreligger. Detta leder i sin tur till förbättrade rutiner och arbetssätt hos båda parter. Höstens handläggarträff för länsstyrelsernas infrastrukturhandläggare hölls på Trafikverkets huvudkontor i Borlänge där flera handläggare vid Planprovning deltog. Expertgruppen hade dessutom en eftermiddag före handläggarträffen med samtliga handläggare vid Planprovning där de båda organisationerna kunde beskriva och diskutera utveckling av yttranden och arbetssätt på ett fruktbart sätt.

Stora projekt/ärenden: Tåg i Tid och utveckling av Värmlandsbanan

Projektet Tåg i Tid fortlöper med kvarvarande projekt och Länsstyrelsen deltar i kontinuerlig samordning och planering genom olika koordineringsgruppsmöten och prövningar av ärenden kopplade till genomförandet av järnvägsplanerna och tillhörande detaljplan för bland annat Karlstad C. Under året har flera ärenden rörande det nya resecentrum som planeras vid Karlstad C hanterats. Det gäller tillståndsansökan för påverkan på det byggnadsminne som centralstationsbyggnaden med tillhörande perrongtak utgör, tillstånd för vattenverksamhet kopplat till grundvattensänkning, dispensansökan rörande påverkan på biotopskyddade alléer och beslut om arkeologisk förundersökning för ingrepp i fornlämning (stadsmiljölager) vid grävningar. Här har Länsstyrelsen haft en stor roll och väglett projektet framåt eftersom sakfrågorna är komplicerade och antalet parter gör samordningen krävande. Projektet är av stor vikt för utvecklingen och vidmakthållandet av bandelens funktion och får positiva effekter för såväl person- som godstransporter.

Remisser inom infrastrukturplanering

Under året har även flera ärenden remitterats Länsstyrelsen Värmland som har svarat i form av yttranden. Bland remisserna kan nämnas Nationell plan för transportinfrastrukturen 2022–2033 och Region Värmlands förslag till regional transportplan för Värmlands län 2022–2033. Länsstyrelsens synpunkter på planerna har varit relativt omfattande och strävat bland annat efter att belysa behovet av en förändring av transportsystemet och Trafikverkets uppdrag i syfte att öka måluppfyllelsen av framför allt miljö- och klimatmål men även för en levande landsbygd. Flera av de utmaningar som Länsstyrelsen lyfte, och har lyft genom tidigare remisser inom området, adresserades i slutbetänkandet över utredningen Rätt för klimatet (SOU 2022:21) vilket Länsstyrelsen bedömer delvis vara en effekt av remissinstansernas synpunkter.

Resultatbedömning

Inom infrastrukturplanering har resultatet uppnåtts med stöd av stor erfarenhet inom handläggning av sådana ärenden. Processförbättrande och samverkande insatser har prioriterats för att inte förlora upparbetat momentum i dessa frågor. Inom regional tillväxt har Länsstyrelsens projektverksamhet inom såväl miljö, klimatanpassning som landsbygdsutveckling bidragit till att stärka arbetet utöver vad som hade varit genomförbart i ordinarie verksamhet. På så sätt har Länsstyrelsen också kunnat bidra mer till den regionala utvecklingsstrategin. Detta har möjliggjorts genom användande av anslaget 1:1 Regionala utvecklingsåtgärder som medfinansiering.

Länsstyrelsen bedömer att det sammantagna resultatet inom sakområdet är gott.

Hållbar samhällsplanering och boende

Avsnittet innehåller redovisningar och återrapporteringar enligt:

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
3 § 5 p. Hållbar samhällsplanering och boende	Länsstyrelseinstruktion
5 § 9 p. Verka för att behovet av bostäder tillgodoses	Länsstyrelseinstruktion
1A3 Tillsyn hyresbostäder, studentbostäder m.m.	Regleringsbrev
1C5 Planeringsstöd större industrietableringar	Regleringsbrev

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D. Länsstyrelsegemensamt arbete redovisas samlat i bilaga E.

Verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål

Följande punkter sammanfattar uppgifterna och uppdragen inom verksamhetsområdet. Länsstyrelsen ska:

- samordna och tillhandahålla de planeringsunderlag som olika myndigheter tar fram som stöd till kommunens planläggning.
- samordna sina uppdrag om rådgivning och vägledning till kommunerna inom ramen för tidig dialog för ökat bostadsbyggande.
- utveckla sitt arbete med digital samhällsbyggnadsprocess.
- samordna och ta tillvara statens intressen i den kommunala översiktsplaneringen och vid detaljplaner och områdesbestämmelser inom ett flertal områden.
- pröva översikts- och regionplaner, detaljplaner, områdesbestämmelser, överklagande av kommuners beslut, tillsyn, vägledning och uppföljning enligt plan- och bygglagen.
- ansvara för att analysera och rapportera hur bostadsmarknaden ser ut i länet, till exempel tas en regional bostadsmarknadsanalys fram varje år.
- ska ge stöd till hyresbostäder och bostäder för studenter, till bostäder för äldre och till energiåtgärder.
- samordna arbetet med klimatanpassning och strandskyddsdispenser.

Målet är att inom planering, byggande och boende gynna en hållbar utveckling. Alla människor ska ha en god social livsmiljö där en långsiktigt god hushållning med naturresurser och energi främjas samt där bostadsbyggande och ekonomisk utveckling underlättas. Målet är också långsiktigt väl fungerande bostadsmarknader där konsumenternas efterfrågan möter ett utbud av bostäder som svarar mot behoven.

Länsstyrelsen bidrar till måluppfyllelsen genom uppdrag inom planprocessen, stödhantering inom energi och bostadsbyggande samt bostadsmarknadsfrågorna. Förutom ärende- och bidragshantering sker också en omfattande rådgivning främst riktad till kommunerna samt framtagande och tillgängliggörande av planeringsunderlag. En god kännedom om länet och dess förutsättningar är en nyckel till att nå framgång och uppsatta mål.

Länsstyrelserna ska även verka för genomslag av andra nationella mål, som gestaltad livsmiljö och miljömålet god bebyggd miljö.

Regionala uppgifter, uppdrag och mål

Verksamheten bidrar till arbetet med Värmlandsstrategin. Visionen som Region Värmland tagit fram för arbetet med strategin Ett hållbart Värmland som förändrar världen, gynnas av arbetet som sker inom området Hållbar samhällsplanering och boende.

Verksamhetens resultat

Bedömningsgrunder

Nyckeltal: Hållbar samhällsplanering och boende (40–41)	År 2022	År 2021	År 2020
Antal årsarbetskrafter, totalt	8,8	9,2	10,0
Antal årsarbetskrafter, kvinnor	4,0	4,9	5,8
Antal årsarbetskrafter, män	4,9	4,3	4,3
Antal ärenden, inkomna och upprättade	454	726	1 135
Antal beslutade ärenden	431	917	1 318
Antal ej beslutade ärenden, äldre än två år	1	0	2
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	9 723	9 621	13 109
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	0	0	0

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP och ärendehandläggningssystemet Platina.

Den stora volatiliteten i antal ärenden ligger främst inom bostadsstödshanteringen VÄS 41. Villkoren för energistöd har ändrats under perioden och flera stödformer har avslutats. Ett exempel är antal ärenden under VÄS 413 som i huvudsak rör ärenden om solcellsstöd. Antalet ärenden har gått ned från 590 2020 till 2 ärenden 2022.

Resultatindikator	Mål	Uppgift eller uppdrag	Källa	Målvärde	År 2022	År 2021	År 2020
Antal påbörjade bostäder	Ge alla människor i alla delar av landet en från social synpunkt god livsmiljö där en långsiktigt god hushållning med naturresurser och energi främjas samt där bostadsbyggande och ekonomisk utveckling underlättas. Långsiktigt väl fungerande bostadsmarknader där konsumenternas efterfrågan möter ett utbud av bostäder som svarar mot behoven.	Årlig analys och rapport om läget i länet på bostadsmarknaden	SCB ¹⁾		1 561 (till och med kvartal 3)	1 224	1 758
Antal färdigställda bostäder	Se mål ovan.	Årlig analys och rapport om läget i länet på bostadsmarknaden	SCB ¹⁾		1 044 (till och med kvartal 3)	540	1 002
Länsstyrelsens handläggningstid för överklagade bygglov för bostäder, dock inte fritidshus; andel avgjorda inom 80 dagar	Se mål ovan.	Prövning enligt plan- och bygglagen	Platina/LISA	75 %	45 %	75 %	
Länsstyrelsens handläggningstid för överklagade bygglov för bostäder, dock inte fritidshus; andel ärenden avgjorda inom 120 dagar	Se mål ovan.	Prövning enligt plan- och bygglagen	Platina/LISA	90 %	82 %	75 %	

1) Statistiska centralbyråns statistik: Nybyggnad av bostäder.

2) Ärendehanteringssystem, Länsstyrelsen.

Resultatredovisning

Överklagade bygglov

Andelen avgjorda ärenden inom den längre måltiden (120 dagar) har ökat och närmat sig målvärdet. Två av elva ärenden har haft längre handläggningstid än önskat. Andelen ärenden avgjorda inom den kortare måltiden (80 dagar) har minskat kraftigt. Som en jämförelse med år 2021 har antalet ärenden tredubblats och Länsstyrelsen har samtidigt behövt prioritera andra ärenden med lagstadgade tidsfrister. Dessa omständigheter har bidragit till en ökning av vissa handläggningstider – vilket inte är förenligt med myndighetens egna ambitioner.

Bostadsförsörjning

Länsstyrelsen tar årligen fram en regionala bostadsmarknadsanalysen (BMA) som beskriver läget på den värmändska bostadsmarknaden. I 2022 års analys, som beskriver situationen för 2021, konstateras att byggandet inte nämnvärt påverkats av pandemin, den höga byggtakt som funnits under några år har fortsatt. Den visar också att analys av enkätsvar och statistiskt material konstaterar detsamma. Volymen inom nyproduktion av bostäder ligger dock huvudsakligen inom Karlstads kommun med kranskommuner. Bostadsbristen generellt har glädjande nog minskat, dock är det fortfarande brist på bostäder för grupper med

särskilda behov. I samband med den stora omfattningen av hemarbete under pandemin har frågor om bostadens storlek, utformning och läge kommit i fokus. För Värmlands del har detta inneburit att länet för första gången sedan 1980-talet har haft en nettoinflyttning från andra län under 2020 och 2021.

I bostadsmarknadsanalysen för 2022 gjordes även en uppföljning om allmännyttans roll, förutsättningar och betydelse då det var sju år sedan en sådan studie gjordes. Fördjupande studier genomfördes i fyra olika kommuner. Länsstyrelsen konstaterar att kommunernas syn på allmännyttans roll skiljer sig kraftigt åt och i vilken omfattning allmännyttan är en tydlig aktör på sina respektive bostadsmarknader. Vissa allmännyttor står för en betydande del av nyproduktionen av hyresrätter i sin kommun medan andra enbart förvaltar ett äldre bestånd. Omfattningen av allmännyttans verksamhet och aktivitet utanför kommunens centralort skiljer också stort – allt från en decentraliserad verksamhet över i princip hela kommunens yta till enbart verksamhet i centralorten.

Länsstyrelsen har vidare lämnat råd och information till kommunerna om lagen om bostadsförsörjning och även yttrat sig över kommunala bostadsförsörjningsprogram.

Stöd till hållbar energi och bostadsbyggande

Intresset för stöd till nybyggnation av hyres- och studentbostäder har varit fortsatt stort och Länsstyrelsen konstaterar med tillfredsställelse att stödet inneburit att kommuner i vilka det inte har förekommit någon nybyggnation av hyresrätter under en längre tid, i vissa fall på flera decennier, nu har fått igång en bostadsproduktion. Stödets utformning har gjort att små hyreslägenheter med god tillgänglighet har tillkommit, ett segment som det i många kommuner råder brist inom, se slutsatsen i BMA ovan. Länsstyrelsen ser dock ett bekymmer med den avveckling av stödet som nu genomförs. Många projekt har lämnat in sina ansökningshandlingar och även fått dem handlagda och sedan lagts i kö i väntan på medel. Flera av dessa projekt har påbörjats och riskerar, med den avvecklingsprocess som nu beslutats, att inte få något stöd. Vad detta innebär för enskilda byggprojekt och byggherrar, eller för tillkomsten av nyproducerade hyresrätter som möter bostadsbehovet i Värmland, är dock ännu för tidigt att säga.

Tillsyn

Enligt 9 § förordningen (2016:880) om statligt stöd för att anordna och tillhandahålla hyresbostäder och bostäder för studerande respektive 9 § förordningen (2016:881) om statligt investeringsstöd för hyresbostäder och bostäder för studerande förbinder sig stödmottagare att följa vissa villkor i 15 år efter att beslut om utbetalning av stöd har fattats. Länsstyrelsen ska enligt 23 § respektive 21 § i förordningarna följa upp och utöva tillsyn över att dessa villkor följs. För att genomföra detta tillsynsuppdrag följer Länsstyrelsen en särskild granskningsmodell som har tagits fram med stöd av den nationella samordningen för energi- och bostadsstöd. Denna modell består av ett antal riskfaktorer, vilka bland annat utgår från villkoren i förordningarna, som kontrolleras för samtliga ärenden där stöd har betalats ut. Granskning enligt modellen görs enligt bestämda tidsintervall under hela 15-årsperioden.

Länsstyrelsen Värmland har påbörjat tillsynsarbetet genom att sammanställa alla ansökningar som beviljats utbetalning och som därmed kan bli föremål för tillsyn. Samtliga ansökningar kommer gås igenom med hjälp av granskningsmodellen.

Enligt 10 § förordningen (2016:837) om stöd för renovering och energieffektivisering i vissa bostadsområden förbinder sig stödmottagare att följa vissa villkor i 10 år efter att beslut om utbetalning av stöd har fattats. Länsstyrelsen ansvarar enligt 33 § för att följa upp att villkoren för stödet följs. Länsstyrelsen har dock inga ansökningar som fullföljts och beviljats utbetalning i detta stöd och därför är tillsyn inom området inte aktuellt.

Tidiga samråd och samverkan med kommunerna

Länsstyrelsen har ett inarbetat system med treveckorscyklar för handläggning av detaljplaner, något som är väl känt och uppskattat hos kommunerna. Genom att samla ärenden till beredning var tredje vecka underlättas tydligheten i när Länsstyrelsen kommer att avge yttranden. Vid beredningar deltar medarbetare från olika enheter för att samlat gå igenom planärendena. Vidare deltar regelmässigt Trafikverket vid dessa möten med anledning av att den statligt förvaltade infrastrukturen ofta är berörd av kommunernas fysiska planering.

Strukturen för de tidiga samråden med kommunerna har utvecklats vidare under 2022. Dessa tidiga samråd har stor betydelse, och har också behandlat bredare frågeställningar än vad som ursprungligen varit avsett. Samråden innefattar samtliga kommuner i länet där kommunerna på fasta tider kan boka tid med Länsstyrelsen för tidig avstämning i planärenden. Tidiga samråd, före den formella samverkansprocessen startar, är mycket viktiga för att få en väl fungerande planprocess. Utöver dessa plansamråd sker regelbundna kontakter med alla länets kommuner i enskilda frågor eftersom Länsstyrelsen ofta får ta den rådgivande rollen. Vidare har en mötesserie om processutveckling genomförts tillsammans med Karlstads kommun.

Länsstyrelsen anser att det är av största vikt att ha nära kontakt med länets kommuner och deras planerare. Samverkan sker i olika former. För ökad samverkan bjuds länets samtliga planerare enligt ett rullande schema – normalt två gånger årligen – in till Forum för värmländska planerare för att diskutera gemensamma frågor. Under 2022 hölls två möten med Torsby kommun respektive Kristinehamns kommun som värdar.

Samarbete med universitetet

Länsstyrelsen har sedan ett antal år ett samarbete med Karlstads universitet och dess samhällsplanerarutbildning. Syftet med samarbetet är att Länsstyrelsen ska bidra till länets långsiktiga kompetensförsörjning inom samhällsplaneringen. Företrädare för Länsstyrelsen håller återkommande föreläsningar på utbildningen och som en del i samverkan erbjuds två praktikplatser hos Länsstyrelsen under höstterminen. Praktiken har under 2022 kunnat återupptas efter två år utan praktikanter på grund av pandemin.

Riskhänsyn i planprocessen

Under året har Länsstyrelsen valt att fortsätta med kompetenshöjande satsningar inom geoteknik, det vill säga ras, skred och erosion, eftersom länet har ett utsatt läge inom dessa områden. De satsningar som genomförts har resulterat i att Länsstyrelsen skickat fler planer till Statens geotekniska institut, SGI, för granskning i jämförelse med tidigare år. Denna ökning har medfört att såväl Länsstyrelsen som kommunerna uppmärksammar problemställningarna på ett tydligare sätt och har lett till ett ökande intresse och engagemang kring frågan.

Länsstyrelsen har under året fortsatt för att lyfta vikten av att medvetandegöra kopplingen mellan kommunernas risk- och sårbarhetsanalyser (RSA), och Översiktsplaneringen. Länsstyrelsen ser att det finns stora synergieffekter att vinna om kommunerna i högre grad samverkar internt inom dessa processer.

Länsstyrelsen ser att det finns utmaningar i att strikt tillämpa Boverkets tillsynsvägledning för översvämning i detaljplaneprocessen. I och med att länet har många tätorter och samhällsviktiga funktioner som är byggda i låglänta vattennära lägen är det svårt att främja nybyggnation och samtidigt ha en strikt tillämpning av Boverkets riktlinjer. Svårigheterna accentueras ytterligare då exploateringsintressena i stor utsträckning tenderar att fokusera på vattennära lägen. Här ser Länsstyrelsen att det finns ett arbete att göra gällande utvärdering av risken för översvämning, samt att kopplingen mellan RSA och översiktsplaneringen kan vara ett verktyg för att föra processen framåt. Under året har Länsstyrelsen fortsatt sitt samarbete med Länsstyrelsen Västra Götaland för att få en samsyn i frågan och då med särskilt fokus på Vänern.

Länsstyrelsens samverkan med övriga länsstyrelser

Länsstyrelserna samarbetar inom sakområdet genom Samhällsbyggnadsnätverket. Målet för nätverket har varit att utveckla det strategiska arbetet, att stärka Länsstyrelsens olika roller inom berörda sakområden samt att ytterligare utveckla samarbetet mellan länsstyrelserna. Nätverket har expertgrupper med tillhörande nätverk som bereder olika gemensamma frågor. Grupperna sätts samman för att maximalt utnyttja kompetensen hos länsstyrelserna.

Digitaliseringen

Under året har arbetet med digitaliseringen av samhällsbyggnadsprocessen fortsatt. Både länsstyrelser och kommuner har här en stor utmaning att hinna ställa om för att möta de nya krav på digital hantering av planprocessen som kommer att ställas i närtid. Internutbildningar har genomförts och kontaktperson/testpersonal har utsetts. Länsstyrelsen ser dock stora svårigheter med att få alla berörda parter att gå i takt och känner därför en viss oro inför den planerade introduceringen av en digitaliserad samhällsbyggnadsprocess.

Sammanfattning övriga områden

Samarbetet med länets kommuner har fortsatt att utvecklas under 2022. Efter coronapandemin har gemensamma träffar nyttjats för kompetensutveckling och samverkan. Tidiga dialoger har utvecklats och stödet till kommunerna har därigenom förbättrats.

Resultatet vad avser överklagade bygglov för bostäder får anses gott men kan förbättras.

Antalet planärenden har ökat något jämfört med föregående år. Ett konstaterande är också att antalet stora och komplexa ärenden ökat i antal. Tidiga kontakter i plansammanhang blir allt viktigare för att tidigt ringa in de frågeställningar som kan bli avgörande för en plans genomförbarhet. En systematisk och effektiv handläggning av detaljplaner är ett viktigt instrument som bidrar till att hålla tempot uppe i plan- och byggprocesserna, vilket i förlängningen främjar en hållbar och långsiktig utveckling i hela länet. Under året har antalet ärenden som innebär ändringar av detaljplan fortsatt legat på en hög nivå. Ett problem som Länsstyrelsen upplever i denna ärendegrupp är att de resulterande planerna ofta blir svårlästa och därmed ökar risken för misstolkningar. Att ändringar ofta görs på mycket gamla planer, där helt andra planbestämmelser/regler ursprungligen gällde, försvårar tolkningen ytterligare.

När en detaljplan vinner laga kraft så är den allmänna bilden att nu är det möjligt att bygga. Dessvärre ser inte verkligheten ut så. Antalet prövningar enligt annan lagstiftning som kan äventyra eller omöjliggöra ett genomförande blir allt fler. Tillstånd och dispenser vad gäller artskydd, biotopskydd, vattenverksamhet är bara några exempel på typer av ärenden som i vårt län har omöjliggjort ett plangenomförande. Ur ett plan- och bygglagsperspektiv kan Länsstyrelsen bara upplysa om att dessa prövningar krävs eftersom de inte enligt PBL är prövningsgrundande.

Stödhanteringen för energiomställning och bostadsbyggande har fungerat mycket väl under året, dock har fördelningen av medel och snabba förändringar vad gäller förordningar och budget orsakat merarbete och många frågor från oroliga och frustrerade sökande. Ett omfattande arbetsmoment har under året varit att öppna och utbetala solcellsärenden som tidigare avslagits på grund av medelsbrist.

Resultatbedömning

Det som inte gått att genomföra under detta år har varit kommunbesök vilket normalt är ett viktigt verktyg för att lära känna kollegor i kommunerna och att få ta del av plan- och byggproblemen på plats och optimera Länsstyrelsens stöd. Trots ett fortsatt högt och delvis ökande ärendeflöde har de uppsatta målen uppnåtts. Ett

visst mått av sena svarstider har inte kunnat undvikas på grund av komplexa ärenden och hög arbetsbelastning. Vad gäller stödhanteringen har de egna målen nåtts. Dock har handläggningstiderna periodvis växt för vissa stöd men det beror uteslutande på den medelsfördelning som tillämpats under året.

Länsstyrelsen bedömer att det sammantagna resultatet inom sakområdet är gott.

Energi och klimat

Avsnittet innehåller redovisningar och återsrapporteringar enligt:

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
3 § 6 p. Energi och klimat	Länsstyrelseinstruktion
5 § 8 p. Samordna arbetet på regional nivå med anpassningen till ett förändrat klimat	Länsstyrelseinstruktion

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.
Länsstyrelsegemensamt arbete redovisas samlat i bilaga E.

Verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål

Länsstyrelsernas uppgifter och uppdrag inom verksamhetsområdet sammanfattas i nedanstående punkter.

- Länsstyrelserna ska leda och samordna det regionala arbetet mot de energi- och klimatpolitiska målen. Uppdraget omfattar att tillsammans med andra aktörer genomföra den regionala energi- och klimatstrategin och att verka för att energi och klimat ska bli en integrerad del i alla ansvarsområden.
- Länsstyrelserna ska samordna arbetet på regional nivå med anpassningen till ett förändrat klimat utifrån uppdrag i förordningen (2018:1428) om myndigheters klimatanpassningsarbete samt målen i den nationella strategin för klimatanpassning.

Målen för energipolitiken handlar om att skapa villkor för en effektiv och hållbar energianvändning. Den svenska energiförsörjningen ska vara kostnadseffektiv med låg negativ påverkan på hälsa, miljö och klimat.

Regeringens mål för samhällets anpassning till ett förändrat klimat är att utveckla ett långsiktigt hållbart och robust samhälle som aktivt möter klimatförändringar genom att minska sårbarheter och ta tillvara möjligheter.

Det finns även andra relevanta mål för verksamhetsområdet, till exempel generationsmålet i miljömålssystemet. I årsredovisningen redovisas information av väsentlig betydelse i förhållande till dessa mål.

Regionala uppgifter, uppdrag och mål

I den regionala energi- och klimatstrategin har det regionala klimatmålet Ett klimatneutralt Värmland år 2030 förtydligats med fyra målbilder:

1. Fossilfria och effektiva transporter
2. Robust och flexibelt energisystem
3. Långsiktigt hållbart jord- och skogsbruk
4. Ansvarstagande konsumtion.

Länsstyrelsen har också tagit fram fyra myndighetsmål för arbetet med klimatanpassning som är styrande för myndighetens arbete:

1. Länsstyrelsen samverkar med länets aktörer inom klimatanpassningsarbetet, är lyhörd och ser till aktörernas behov.
2. Länsstyrelsen har en god bild av hur länet påverkas av klimatförändringarna, och prioriterar sitt arbete utifrån lokala utmaningar och möjligheter.
3. Länsstyrelsen ger rekommendationer, vägledning och stöd kring hur klimatförändringarna kan hanteras.
4. Länsstyrelsen bidrar genom kunskapshöjande aktiviteter till en ökad kunskap inom klimatanpassning hos länets aktörer.

Utöver det har Länsstyrelsen också tagit fram mer specifika verksamhetsmål för klimatanpassning inom verksamheterna fysisk planering, dricksvattenförsörjning och krisberedskap.

Verksamhetens resultat

Bedömningsgrunder

Nyckeltal: Energi och klimat (42)	År 2022	År 2021	År 2020
Antal årsarbetskrafter, totalt	4,6	4,3	4,7
Antal årsarbetskrafter, kvinnor	4,1	2,8	3,3
Antal årsarbetskrafter, män	0,5	1,4	1,3
Antal ärenden, inkomna och upprättade	105	117	78
Antal beslutade ärenden	97	69	62
Antal ej beslutade ärenden, äldre än två år	8	6	0
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	6 277	4 933	5 665
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	618	340	0

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP och ärendehandläggningssystemet Platina.

Resultatindikator	Mål	Uppgift eller uppdrag	Källa	Målvärde	År 2022	År 2021	År 2020
Antal inlämnade ansökningar under året inom Klimatklivet per 10 000 invånare	Sveriges klimatmål	Stöd till klimatinvesteringar	Naturvårdsverket ¹⁾		2,4	3,39	2,01

1) Naturvårdsverkets ärendehanteringssystem.

Ökningen av beslutade ärenden hänger ihop med ökningen av antal ansökningar inom Klimatklivet, där Länsstyrelsen på olika sätt har arbetat med vägledning och kommunikation för att åstadkomma effektiva klimatinvesteringar. Gensvaret har varit bra och Länsstyrelsen har märkt av ett ökat intresse från aktörerna att investera inom Klimatklivet i Värmland. Det ökade intresset gav ett ökat antal inkomna ansökningar och därigenom beslut.

Även yttranden över ansökningar om regionala elektrifieringspiloter, som var en ny uppgift 2022, är en bidragande orsak till ökningen.

Resultatredovisning

Energiomställning och minskad klimatpåverkan

Arbetet med att genomföra den regionala energi- och klimatstrategin har fortsatt under året.

Klimatklivet har bidragit till konkreta åtgärder som medverkar till uppfyllandet av målbilderna inom alla fyra myndighetsmål i länets energi- och klimatstrategi. Totalt har närmare 44 miljoner kronor beviljats i stöd för 18 åtgärder under 2022. Inte minst har flera åtgärder till jordbruksföretag beviljats stöd, bland annat för biogasproduktion, elektrifiering av maskinparken, energieffektivisering och konvertering från fossila energikällor.

Länsstyrelsen har i samverkan med andra aktörer verkat för en strategisk utbyggnad av laddningsinfrastrukturen för både lätta och tunga fordon i länet, genom förmedling av kunskap och information. Under året har stöd beviljats till två tankstationer för vätgas och till 20 publika laddpunkter.

Länsstyrelsen har varit Energimyndigheten behjälplig med att lämna yttranden avseende regionala elektrifieringspiloter och dess lokalisering.

Inom uppdraget att stötta kommuner och region att vidta energibesparingsåtgärder har informationsinsatser och dialogmöten genomförts för länets kommuner och regionen på både tjänstemanna- och ledningsnivå. Det regionala näringslivet har informerats om möjliga besparingsåtgärder samt om aktuella utlysningar som inkluderar besparing och effektivisering. Löpande kommunikationsinsatser har genomförts på Länsstyrelsens sociala medier för att uppmuntra allmänheten att vidta energibesparingsåtgärder och öka sin hemberedskap.

Genom projektet Planera i medvind – Vindbruksplanering för lokal förankring har Länsstyrelsen höjt de värmländska kommunernas kompetens inom vindbruksplanering samt verkat för aktiv vindbruksplanering och ökad lokal förankring av vindkraft. Under året har två kompetenshöjande seminarier, ett dialogmöte, en energikonferens och ett studiebesök vid en vindpark arrangerats inom ramen för projektet.

Inom projektet Regional analys – Potential för hållbar vindkraftsutbyggnad i Dalarnas och Värmlands län har Länsstyrelsen genomfört en nulägesanalys samt en el- och effektanalys, vilket ska ligga till grund för det fortsatta arbetet med framtagande av ett regionalt planeringsunderlag för vindkraft. Kriterier för bedömning av potential för samexistens mellan vindkraft och andra markanvändningsintressen har utvecklats. Samverkan med länets kommuner har inletts för att göra dem delaktiga i processen.

Länsstyrelsens arbete enligt uppdrag 3.A.2 i regleringsbrevet redovisas i särskild ordning till Länsstyrelsen i Dalarnas län.

Klimatanpassning

Länsstyrelsen har fortsatt arbetet med klimatanpassning utifrån Länsstyrelsens handlingsplan för klimatanpassning. Länsstyrelsen har i handlingsplanen valt ut tre fokusområden: fysisk planering, dricksvattenförsörjning och krisberedskap. Inom dessa har Länsstyrelsen genomfört flera åtgärder som har bidragit till de fyra myndighetsmålen för klimatanpassning. Till exempel har en sammanställning av goda exempel på kommunala klimatanpassningsåtgärder skickats ut till länets kommuner.

Inom Interregprojektet CATCH har Länsstyrelsen fortsatt arbetet med att bilda lärande nätverk för klimatanpassning och har under hösten erbjudit länets kommuner att med tjänstepersoner delta i fortsättningen av studiecirkeln om klimatanpassning. Nio av länets kommuner har deltagit med en till tre deltagare på minst en av tre träffar. Träffarna har bestått av både erfarenhetsdelande workshops och av föreläsningar. Föreläsningar hölls bland annat av Naturvårdsverket om naturbaserade lösningar, av Zwolle kommun (Nederländerna) om hur man kan engagera medborgarna i klimatanpassningsarbetet och av Hallsbergs kommun om anläggandet av en fördröjningsdam. Länsstyrelsen har via enkät utvärderat studiecirkeln, där tolv kommuner svarade. Slutsatsen är att förutom att kommunerna har fått mer kunskap har flera kommuner kommit igång eller kommit ett steg längre i sitt arbete med klimatanpassning. Många är även intresserade av att fortsätta sin kompetensutveckling inom klimatanpassningsområdet.

Utöver studiecirkelarna har kunskapshöjande insatser genomförts i olika fora både internt på myndigheten och externt.

Länsstyrelsen Värmland är en av tre representanter för länsstyrelserna i Myndighetsnätverket för Klimatanpassning. Länsstyrelsen delar genom det med sig av vad som är på gång inom klimatanpassning hos länsstyrelserna, tar del av andra myndigheternas arbete och informerar övriga länsstyrelser om det.

Som deltagare i arbetsgruppen Vattenförsörjning inom nationella dricksvattennätverket har Länsstyrelsen Värmland representerat klimatanpassningsarbetet på länsstyrelserna. Länsstyrelsen deltar även i en referensgrupp för skyfall med syfte att bistå MSB i deras uppdrag att ta fram en nationell standard för skyfallskarteringar.

I Länsstyrelsens arbete med klimatanpassning inom detaljplaner ingår förutom rollen som granskare även en rådgivande roll. I granskning av kommunernas översiktsplaner ingår särskilt en granskning av kommunens syn dels på klimatrelaterade risker för skador på den byggda miljön till följd av översvämning, ras, skred och erosion, dels på hur dessa risker kan minska eller upphöra.

Länsstyrelsen stöttade under året Örebro universitets ansökan om bidrag till den mångvetenskapliga forskarskolan Att planera för vattenutmaningar i det hållbara samhällsbyggandet, som finansieras av forskningsrådet Formas och leds av Örebro universitet. I november blev det klart att Formas beviljade ansökan vilket innebär att Länsstyrelsen kommer vara biträdande handledare till en doktorand som deltar i forskarskolan under kommande år.

Klimatanpassningsfrågan har även inkluderats i myndighetens arbete med Nationell plan för omprövning av vattenkraft. Information om klimatförändringarnas påverkan på vattenflöden och förslag på miljöanpassningar för flera prövningsgrupper har presenterats i avsnitten Nulägesbeskrivning och Analys i planen. I Länsstyrelsens arbete med översvämningsdirektivet är klimatanpassningsaspekten en viktig del i att skapa ett hållbart samhälle.

Vid skogsbruksärenden som berör känsliga kulturmiljöer har Länsstyrelsen ställt hänsynskrav för att undvika markskador. Detta har resulterat i att skogsbolagen risar och använder stockmattor på stick- och basvägar. En utbildning för ett av länets skogsbolag har hållits för att öka kunskapen om klimathänsyn och hänsyn till kulturmiljöer.

Resultatbedömning

Länsstyrelsens arbete under året täcker alla områden av uppdragen inom energi och klimat. Arbetet har utgått ifrån länets förutsättningar och uppsatta mål för verksamheten. Genomförandet av den regionala energi- och klimatstrategin har försvårats och begränsats av utebliven finansiering. Dock har Länsstyrelsen kunnat upprätthålla arbetet på en nivå utöver vad tilldelade medel medgett, dels genom att samarbeta med verksamheter inom andra uppdrag, dels genom att driva externfinansierade projekt. Det regionala arbetet med klimatanpassning har stärkts genom Länsstyrelsens arbete eftersom detta bland annat har bidragit till förbättrad samverkan mellan berörda aktörer, ökad integrering av klimatanpassning i relevanta ansvarsområden samt ökat kunskapsstöd och vägledning till andra aktörer.

Länsstyrelsen bedömer att det sammantagna resultatet inom sakområdet är gott.

Kulturmiljö

Avsnittet innehåller redovisningar och återsrapporteringar enligt:

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
3 § 7 p. Kulturmiljö	Länsstyrelseinstruktion
3B3 Samverkansråd vid Statens kulturråd	Regleringsbrev

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål

Verksamheten består av tillsyn och tillstånd enligt kulturmiljölagen och miljöbalken samt prövning av kulturmiljöbidrag till vård, information, kunskapsuppbyggnad och tillgänglighetssatsningar. Kulturmiljöhänsyn tas till stor del i annan lagstiftning än i kulturmiljölagen. Samverkan genom dialog är ett viktigt verktyg för att främja, utveckla och förnya kulturmiljöarbetet i samverkan med länets aktörer.

Varje länsstyrelse har tagit fram en kulturmiljöstrategi där prioriteringar anges. För Värmlands del finns dessa i vår Kulturmiljöstrategi.

De fyra nationella kulturmiljömålen är:

- Ett hållbart samhälle med en mångfald av kulturmiljöer som bevaras, används och utvecklas.
- Människors delaktighet i kulturmiljöarbetet och möjlighet att förstå och ta ansvar för kulturmiljön.
- Ett inkluderande samhälle med kulturmiljön som gemensam källa till kunskap, bildning och upplevelser.
- En helhetssyn på förvaltningen av landskapet som innebär att kulturmiljön tas tillvara i samhällsutvecklingen.

Kulturmiljöarbetet utgår också från fyra prioriterade miljö kvalitetsmål: God bebyggd miljö, Levande sjöar och vattendrag, Ett rikt odlingslandskap och Levande skogar.

Verksamhetens resultat

Bedömningsgrunder

Nyckeltal: Kulturmiljö (43)	År 2022	År 2021	År 2020
Antal årsarbetskrafter, totalt	5,0	5,0	5,4
Antal årsarbetskrafter, kvinnor	4,1	3,4	3,6
Antal årsarbetskrafter, män	0,8	1,6	1,9
Antal ärenden, inkomna och upprättade	1 045	1 009	1 043
Antal beslutade ärenden	1 054	1 042	1 040
Antal ej beslutade ärenden, äldre än två år	6	5	2
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	6 265	5 506	5 865
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	9 333	9 221	9 703

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP och ärendehanläggningssystemet Platina.

Resultatindikator	Mål	Uppgift eller uppdrag	Källa	Målvärde	År 2022	År 2021	År 2020
Antal registrerade fornlämningar, exkl. marina lämningar	Ett hållbart samhälle med en mångfald av kulturmiljöer som bevaras, används och utvecklas	Skydd av fornlämningar och deras kulturhistoriska information	Fornreg ¹⁾	Saknas	14 556	14 216	13 991

1) Register, Riksantikvarieämbetet.

Antalet registrerade fornlämningar fortsätter att öka. Det finns en eftersläpning i uppdateringen av Riksantikvarieämbetets Kulturmiljöregistret vilket leder till längre handläggningstider för Länsstyrelsen och innebär osäkerheter för exploatörer och enskilda. Bristerna i registret innebär att fornlämningar kan skadas eller försvinna. Länsstyrelsen har därför fortsatt arbetet med att förbättra kunskapsunderlaget gällande fornlämningar under 2022. Bidrag har beviljats till Värmlands museum för revideringsinventering av fornlämningar. Arkeologer från Länsstyrelsen har även inventerat delar av Svartälven och Höksjöälven i östra Värmland. Felaktigheter i Kulturmiljöregistret rättas löpande i samband med att de upptäcks i ärendehandläggningen. Ökad kunskap ökar antalet fornlämningar i registret, statistiken ökar därför kontinuerligt.

Resultatredovisning

Under året har Länsstyrelsen bidragit till länsstyrelsernas gemensamma nationella arbete genom att arbeta i styrgruppen för länsstyrelsernas nätverk Kulturmiljöforum och genom att samordna en av fyra strategiska grupper inom nätverket. Länsstyrelsen har haft ett särskilt fokus på att bidra i utvecklingen av arbetet med skogens kulturmiljövården, både i samverkan med Riksantikvarieämbetet och Skogsstyrelsen och som samordnare av skogliga frågor i länsstyrelsernas kulturmiljöforum. I rollen som samordnare för den strategiska gruppen för lagtillämpning har regelbundna möten med Riksantikvarieämbetet genomförts. Ett antal nationella möten för länsstyrelsens handläggare har också organiserats och genomförts, både gällande aktuella remisser, nya föreskrifter och starten av ett nationellt nätverk för arkeologhandläggare.

Länsstyrelsen har även deltagit i en arbetsgrupp för att utveckla handläggarstödet ASK till att även omfatta bebyggelse. Sammantaget har arbetet resulterat i en större samsyn mellan olika myndigheters uppdrag, överenskomna målsättningar och gemensamma prioriteringar, ökad kompetens hos länsstyrelsernas kulturmiljöhandläggare och en ökad nationell tydlighet i vissa frågor. Att fortsätta arbeta på detta sätt är en förutsättning för att nå de statliga kulturmiljömålen även om fler delar behövs för måluppfyllelse.

Den löpande ärendehantering inom verksamhetsområde kulturmiljö har genomförts med god kvalitet. Även stöd och bidragshantering har kunnat utföras enligt verksamhetsplanen. Kompetensen efterfrågas inom många olika typer av ärenden, vilket ställer krav både på flexibilitet i den interna planeringen och på ett resurseffektivt arbetssätt. Samtidigt har de tillgängliga resurserna varit knappa, både sett till kulturmiljövård 7:2-anslagets storlek och antalet handläggaresurser, vilket har gjort att ambitionerna för verksamheten har anpassats efter förutsättningarna. Som en effekt därav har det regionala strategiska arbetet, tillsyn och information fått stå tillbaka till förmån för ärendehandläggning. På kort sikt har prioriteringen lett till att Länsstyrelsen kunnat lämna besked i god tid till sökande vilket gjort att hänsyn till kulturmiljövården och lagstiftningens ramar har kunnat tas och arbetats in i arbetsföretagens process. Detta arbetssätt leder till att kulturmiljöer kan bevaras, användas och utvecklas.

Det interna samrådsarbetet där kulturmiljökompetens efterfrågas har fungerat på ett bra sätt. Myndigheten ser en fortsatt trend att andelen tidskrävande och komplicerade ärenden ökar, både när det gäller ärenden enligt kulturmiljölagen och interna samt externa samrådsärenden. Påverkan på kulturmiljöer bevakas exempelvis i vattenmål, framför allt NAP, och i utbyggnad av förnyelsebara energikällor (vindkraft-

utbyggnad). Det finns en stor potential att öka förmågan när det gäller att tillvarata kulturvärden i ärendehantering och interna processer.

Den höga ärendebelastningen har bidragit till att tillsynsärenden inte har kunnat genomföras med tillfredsställande ambitionsnivå. En viss tillsyn av fornlämningsärenden, framför allt rörande skogsavverkningar, har kunnat genomföras. Ett flertal skador på fornlämningar har uppmärksamats och överlämnats till polisen för fortsatt utredning om brott mot KML begåtts. Tillsynen har under 2022 både resulterat i beslut om företagsbot och skadestånd till staten för återställning av fornlämningar.

Länsstyrelsen noterar ett ökat tryck på anslaget 7:2, bidrag till kulturmiljövård, samtidigt som anslagets nivå inte har ökat i motsvarande omfattning. Stora skador och behov har under året visat att anslaget inte räcker till för de uppgifter som ligger på Länsstyrelsen att hantera. Exempelvis har under 2022 stora erosions-skador kartlagts i Gubbortslaven och underliggande gruvhål i Normarksberg såväl som på mjölnearbostadens grund i Röjdåfors. Båda miljöerna har mycket höga kulturmiljövärden, både som riksintresse och byggnadsminne, där kostsamma och komplicerade åtgärder måste genomföras för att bevara dessa för framtiden.

Länsstyrelsen har under året också arbetat med gestaltad livsmiljö för att bidra till att uppnå målen för arbetet i länet. Framför allt har detta skett i form av rådgivning i samband med det kommunala planarbetet.

Det har varit ett fortsatt stort tryck på besöksmål i form av kulturmiljöer. Vård och tillgänglighetsanpassning av fornvårdsområden och kulturresevat har genomförts under året. Arbetet med tillgänglighet är viktigt för att öka möjligheter för alla att besöka våra fina miljöer. Under året har därför ett arbete med att förbättra information och vägvisning vid fornvårdsområden och kulturresevat för att möta den ökade efterfrågan påbörjats. Arbetet med det fleråriga EU-finansierade projektet CUPIDO har slutförts under året och ytterligare två filmer om riksintressen har färdigställts. Under sommaren genomfördes en extra lanseringssatsning av filmerna vilket resulterade i 16 147 visningar. Genom arbetet med CUPIDO och övriga informationsinsatser kan Länsstyrelsen skapa möjligheter för att kulturmiljön ska fungera som en gemensam källa till kunskap, bildning och upplevelser. På så sätt ökar även möjligheterna till människors delaktighet i kulturmiljöarbetet och möjlighet att förstå och ta ansvar för kulturmiljön.

Resultatbedömning

Verksamheten har under 2022 nått god måluppfyllelse för de delar av verksamheten som kunnat prioriterats under året. För handläggning av löpande ärenden samt tvärsektoriell handläggning är resultatet till stora delar utmärkt. I vissa delar av verksamheten finns dock utvecklingsbehov gällande svarstider och kommunikation med sökande. Stöd och råd har inte kunnat ges i den omfattning som efterfrågas både externt och internt inom myndigheten. Detta kan vara ett resultat av att det är en brist på tillgänglig antikvarisk kompetens i länet. Det stöd som myndigheten har kunnat ge har dock varit gott.

Bidragsgivningen från kulturmiljöanslaget samt reservatsförvaltningen har under 2022 fungerat bra och ett gott resultat har uppnåtts.

Resultatet för det regionala, strategiska och utvecklande arbetet är otillfredsställande eftersom det har prioriterats ned. Det samma gäller arbetet med att informera om kulturmiljön både inom skyddade och vårdade miljöer samt i andra sammanhang.

Länsstyrelsen bedömer att det sammantagna resultatet inom sakområdet är gott.

Samhällsskydd och beredskap

Avsnittet innehåller redovisningar och återsrapporteringar enligt:

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
3 § 8 p. Skydd mot olyckor, krisberedskap, civilt försvar och höjd beredskap	Länsstyrelseinstruktion
7 § Geografiskt områdesansvar (se Länsstyrelseinstruktion före och efter 2022-10-01)	Länsstyrelseinstruktion
7 a § Civilområdesansvar	Länsstyrelseinstruktion
7 b § Beredskapsmyndighet	Länsstyrelseinstruktion
1B1 Civilt försvar och beredskapsplanering	Regleringsbrev
3B12 Beredskap för testning och vaccination covid-19	Regleringsbrev

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D. Länsstyrelsegemensamt arbete redovisas samlat i bilaga E.

Verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål

Verksamhetsområdet omfattar skydd mot olyckor, krisberedskap och civilt försvar samt totalförsvaret. De viktigaste uppgifterna och uppdragen är:

- Länsstyrelserna ska vara sammanhållande inom krisberedskapen före, under och efter en kris inom sitt geografiska ansvarsområde och verka för en gemensam inriktning och vidta nödvändiga åtgärder.
- Sex länsstyrelser är utpekade civilområdesansvariga myndigheter från den 1 oktober 2022 och de andra länsstyrelserna är skyldiga att samverka med dessa för att bidra till det gemensamma arbetet inom respektive civilområde.
- Länsstyrelserna ansvarar för räddningstjänst och sanering efter utsläpp av radioaktiva ämnen från kärnteknisk anläggning.
- Civilområdesansvariga länsstyrelser ansvarar vid behov att ta över kommunal räddningstjänst.
- Länsstyrelserna ansvarar för att ständigt ha en tjänsteman i beredskap och ha förmåga att snabbt upprätta en krisledningsorganisation och vid behov en krigsorganisation.
- Länsstyrelserna ansvarar för uppföljning av kommunernas arbete med krisberedskap och civilt försvar.
- Länsstyrelserna ansvarar för att bevaka riskhänsyn i samhällsplaneringen.

Målet för skydd mot olyckor är att, med hänsyn till de lokala förhållandena, i hela landet ge människors liv, hälsa, egendom och miljö ett tillfredsställande och likvärdigt skydd mot olyckor.

Målen för samhällets krisberedskap är att:

- minska risken för olyckor och kriser som hotar vår säkerhet
- värna människors liv och hälsa samt grundläggande värden som demokrati, rättssäkerhet och mänskliga fri- och rättigheter genom att upprätthålla samhällsviktig verksamhet och hindra eller begränsa skador på egendom och miljö när olyckor och krissituationer inträffar.

Mål för det civila försvaret är att ha förmåga att:

- värna civilbefolkningen
- säkerställa de viktigaste samhällsfunktionerna
- upprätthålla en nödvändig försörjning
- bidra till det militära försvarets förmåga vid väpnat angrepp eller krig i vår omvärld
- upprätthålla samhällets motståndskraft mot externa påtryckningar och bidra till att stärka försvarsviljan
- bidra till att stärka samhällets förmåga att förebygga och hantera svåra påfrestningar på samhället i fred
- bidra till förmågan att delta i internationella fredsfrämjande och humanitära insatser med tillgängliga resurser.

Verksamhetens resultat

Bedömningsgrunder

Nyckeltal: Samhällsskydd och beredskap (45)	År 2022	År 2021	År 2020
Antal årsarbetskrafter, totalt	10,7	15,5	15,9
Antal årsarbetskrafter, kvinnor	7,1	8,2	8,1
Antal årsarbetskrafter, män	3,6	7,3	7,8
Antal ärenden, inkomna och upprättade	227	215	240
Antal beslutade ärenden	210	191	193
Antal ej beslutade ärenden, äldre än två år	7	4	10
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	17 330	19 792	21 477
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	100	0	0

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP och ärendehandläggningssystemet Platina.

Nyckeltalen tydliggör behovet av personalförstärkning till följd av pensionsavgångar med mera men återspeglar inte den omfattande rekrytering som skett under 2022 för att stärka förmågan bland annat inom Civilt försvar, Kontinuitetshandling, Säkerhetsskydd, Signalskydd och Informationssäkerhet.

Det lämnade bidraget utgör stöd till lokal nivå för att stärka förmågan inom dricksvattenförsörjning vid höjd beredskap.

Resultatredovisning

Allmänt om verksamhetens resultat

Länsstyrelsens arbete under året har i stor omfattning handlat om hantering av coronapandemin samt den säkerhetspolitiska situationen och dess konsekvenser. Lednings-, samverkans- och samordningsförmågan hos och mellan aktörerna i Värmland har under året, bland annat till följd av detta, ökat och är god. Förmågan att genomföra fungerande samverkanskonferenser, dessutom under lång tid, har utvecklats och är god. Samverkanskonferenser har bland annat genomförts inom ramen för inriktnings- och samverkansfunktioner (ISF:er), att skaffa underlag till och lämna lägesrapporter samt att lösa nya uppgifter och att leda och inrikta verksamheterna i komplexa situationer och förhållanden.

Länsstyrelsens förmåga att omvärldsbevaka samt ta emot och hantera larm har tillgodosetts genom Tjänsteperson i Beredskap (TiB).

Länsstyrelsen har bedrivit omfattande samverkan med länets kommuner, Region Värmland, Polismyndigheten och andra regionala och centrala aktörer, kommundirektörer, kommunstyrelseordföranden, kriskommunikationsnätverk, media, Gränsräddningsrådet samt det regionala krishanteringsrådet.

Verksamheten har påverkats starkt av resursbehovet för hantering av den säkerhetspolitiska situationen, av omställningsarbetet knutet till den nya myndighetsstrukturen för hantering av kriser och höjd beredskap samt av introduceringen av många nyanställda. Verksamhetsplanen inom området har mot bakgrund av den beskrivna situationen ovan reviderats vid flera tillfällen.

Länsstyrelsens pandemihantering

Under 2022 avvecklade Länsstyrelsen coronastaben, som då hade verkat i två års tid med syfte att möjliggöra en långsiktigt hållbar regional samordning och en effektiv samverkan med länets aktörer samt myndigheter på nationell nivå.

Länsstyrelsen har under pandemin genomfört tillsynsarbete enligt den tillfälliga covid-19-lagen, så länge den var gällande, genom informationsutskick, fysiska tillsynsbesök och genom informationsträffar.

Länsstyrelsen genomförde under våren 2022 ett utvärderingsarbete avseende coronapandemins effekter på Värmlands län, genom tre dialogtillfällen med representanter från den offentliga sektorn, den idéburna sektorn och det privata näringslivet. Tankar och upplevda erfarenheter från dessa möten har bidragit till ett diskussionsunderlag som nyttjats i syfte att diskutera frågor kopplat till ledarskap i situationer av kris, såväl inom respektive aktör som i samverkan med andra, samt till att reflektera över lärdomarna från pandemihanteringen.

Länsstyrelsen har, beträffande hanteringen av coronapandemin, löst förelagda uppgifter med god effekt vilket också medverkat till att utveckla övriga aktörers förmåga till krishantering. Resultatet i denna del bedöms som gott.

Länsstyrelsens hantering av den säkerhetspolitiska situationen

Alltsedan Rysslands invasion av Ukraina i februari 2022 har Länsstyrelsen Värmland bedrivit ett omfattande stabsarbete i samverkan med främst kommuner, regionen och civilsamhället. Arbetet har bland annat omfattat framtagning av lägesbilder, analys av pågående och möjliga skeenden, migrationsfrågor samt indirekt påverkan på länets samhällsviktiga verksamheter. Hanteringen har medfört betydande utveckling av krishanteringsförmågan såväl inom Länsstyrelsen som för länet.

Avseende hanteringen av den säkerhetspolitiska läget har Länsstyrelsen löst förelagda uppgifter med god effekt och det har också medverkat till att utveckla övriga aktörers förmåga till krishantering. Resultatet i denna del bedöms som gott.

Allmänt om samhällsskydd och beredskap

Regional och intern risk- och sårbarhetsanalys har beslutats och rapporterats. Slutsatser tillvaratas i planeringen för kommande år.

Risk- och sårbarhetshänsyn i samhällsplaneringen sker genom Länsstyrelsens handläggning av detalj- och översiktsplaner.

Arbetet med att utveckla förmågan att hantera uppgifter under fredstida krissituationer och höjd beredskap har främst skett genom praktisk hantering av den säkerhetspolitiska situationen medan planerade utbildningar och övningar, till exempel stabsutbildningar, än en gång skjutits upp.

För att utöka samarbetet med de närliggande länen har Länsstyrelsen varit delaktig i projektet Samhällsgemensam Ledningscentral (SLC) som drivs av Länsstyrelsen Örebro. Arbetet med att fortsätta stärka samarbetet över gränsen Sverige-Norge pågår genom arbete i Gränsräddningsråden.

Länsstyrelsen har lett och deltagit i älvgruppsmöten för att belysa risker med översvämning, erosion med mera. Möten med beredskapssamordnare från länets kommuner, regionen och andra relevanta myndigheter har genomförts för att stärka samsyn och dela erfarenheter inom länet.

Arbetet inom civilt försvar har under årets första hälft begränsats av personalbrist. Länsstyrelsen har lämnat ett begränsat stöd till kommunerna och regionen. Genomförda rekryteringar har börjat ge effekt.

Utbildning och stöd till länets aktörer inom säkerhetsskydd, signalskydd och informationssäkerhet har stärkts under året, om än från en tidigare låg nivå.

Samarbetet mellan aktörer inom Militärregion Västs geografiska område har fortsatt, delvis under nya former beroende på förordningsändringar inklusive bildandet av civilområden.

Länsstyrelsen deltar aktivt i etableringen av Mellersta civilområdet och i övergången till en ny struktur inom civil beredskap (förordningsändringar 2022-10-01).

Länsstyrelsen var sammanhållande för genomförandet av Krisberedskapsveckan. Aktiviteterna handlade framför allt om kriskost och övrig egenberedskap och genomfördes med god genomslagskraft.

Länsstyrelsen bedömer att resultatet i denna del har utvecklingsbehov.

Skydd mot olyckor

Inga omfattande översvämningar inträffade under året. Skogsbrandsbevakningen genomfördes normalt. Det har varit en normal skogsbrandssäsong med vissa perioder av mycket höga brandvärden, lyckligtvis utan större skogsbränder i länet. Inga eldningsförbud utfärdades under året i Värmland. Länsstyrelsen samverkade med länets räddningstjänster och hade ansvaret för länsstyrelsegemensam beredskap under delar av sommaren.

Länsstyrelsens tidigare arbete med tillsyn över kommunernas efterlevnad av lagen (2003:778) respektive förordningen (2003:789) om skydd mot olyckor är numera flyttat till Myndigheten för samhällsskydd och beredskap. Kontakten med länets räddningstjänster bedöms dock fortsatt vara mycket viktig och sker bland annat genom räddningschefsträffar.

Under 2022 har Länsstyrelsen utvecklat programmen för räddningstjänst och sanering vid kärnteknisk olycka samt planerna för beredskap vid dammhaveri.

Länsstyrelsen bedömer att resultatet i denna del är gott.

Seveso

Sevesotillsynen har under 2022 utförts i huvudsak som platsbesök på sex av åtta anläggningar på den högre kravnivån och på en av fyra på den lägre kravnivån.

Tätare eller glesare tillsynsintervall än rekommenderat, varje år (högre nivå) respektive vart tredje år (lägre nivå), har bestämts efter en systematisk bedömning av respektive anläggning.

Länsstyrelsen bedömer att resultatet i denna del är gott.

Särskild redovisning enligt Länsstyrelsens regleringsbrev

1B1 Civilt försvar och beredskapsplanering

Länsstyrelsen Värmland har, om än i begränsad omfattning, lämnat stöd enligt överenskommelsen mellan SKR och staten inom områdena kompetenshöjning gällande totalförsvar, säkerhetsskydd samt krigsorganisation och dess bemanning. Stödet har lämnats i samband med fortsatt etablering av kryptografiska förbindelser (SIGNE), vid särskilda utbildningstillfällen samt vid regelbunden samverkan. Länsstyrelsen Värmland har inte till fullo uppnått uppsatta mål enligt överenskommelsen.

3B12 Beredskap för testning och vaccination covid-19

Länsstyrelsen har beredskap, genom sitt kommunikatörsnätverk, att med kort varsel återuppta arbetet med att bistå Region Värmland i att säkerställa flöden för storskalig testning för covid-19 (S2020/05027) och att genomföra vaccination mot covid-19 (S2020/09217). Det regionala kommunikatörsnätverket träffas regelbundet och består av representanter för kommuner, regionen med flera. Sammansättningen gör att man snabbt når ut i länet och ger regionen en upparbetad kanal att kommunicera och arbeta i. Länsstyrelsen har även gjort ett stort arbete med erfarenhetsåterföring från den egna och länets pandemihantering, så en stabil kunskapsgrund finns för att snabbt kunna återuppta arbetet.

Sammanfattning

Sammanfattningsvis kan konstateras att ledningsförmågan, samverkans- och samordningsförmågan hos aktörerna i Värmland har fortsatt att utvecklas och fördjupats. Detsamma gäller förmågan att genomföra inriktnings- och samverkanskonferenser. Även förmågan att lämna lägesrapporter och inrikta verksamheter i komplexa situationer har ökat. Genomförd utvärdering av inträffade händelser, främst till följd av coronapandemin och det säkerhetspolitiska läget, har lett till en djupare regional diskussion om hur samverkan kan stärkas ytterligare mellan olika samhällsaktörer.

Kompetensen inom informationssäkerhet och säkerhetsskydd samt förmågan att kommunicera säkert har ökat i länet.

Länsstyrelsen vill peka på betydelsen av att ökningen av uppdrag inom området samtidigt måste innebära att motsvarande resurser – inte minst ekonomiska – ställs till förfogande. En obalans mellan uppdrag och tillgängliga resurser riskerar att ge otillräcklig hållbarhet och robusthet. Detta gäller såväl Länsstyrelsen som övriga aktörer i länet.

Länsstyrelsen har under året fördjupat samverkan med näringslivet i länet med inriktning på samverkan och förberedelser inför en samhällskris. Den huvudsakliga effekten är att näringslivets intresse för att delta i samhällets samlade krishantering har ökat.

Den samlade bedömningen är att arbetet gällande skydd mot olyckor fungerat väl under året, detta både vad gäller att hantera uppkomna situationer och bibehålla samverkan i länet.

Resultatbedömning

Utifrån verksamhetens resultat, prestationer och effekter är den sammantagna bedömningen att Länsstyrelsen har utvecklingsbehov inom området, främst då det gäller egen krigsplanering samt stöd till regionens aktörer avseende civilt försvar, säkerhetsskydd och informationssäkerhet. De under året genomförda rekryteringarna utgör ett medel för att höja förmågan, något som också gett effekt under årets andra hälft.

Det har varit värdefullt att komma ut och utföra Sevesotillsyn på plats efter att huvudsakligen ha bedrivit tillsyn digitalt med anledning av coronapandemin.

Länsstyrelsen har genom omplanering, prioritering samt kompetenta och lösningsinriktade medarbetare löst huvuddelen av de tilldelade uppdragen, vikt även inbegripit att hantera effekter av den säkerhetspolitiska situationen som kraftigt påverkat arbetet inom området krishantering. Detta har i sin tur krävt omfördelning av resurser och omfattande samverkan internt och externt. Länsstyrelsens verksamhet bedöms ha bidragit till att stärka robustheten i Värmland på flera områden.

Länsstyrelsen bedömer att det sammantagna resultatet inom sakområdet har utvecklingsbehov.

Naturvård och miljöskydd

Avsnittet innehåller redovisningar och återsrapporteringar enligt:

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
3 § 9 p. Naturvård, samt miljö- och hälsoskydd	Länsstyrelseinstruktion
6 § Verka för att det generationsmål för miljöarbetet och de miljö kvalitetsmål som riksdagen har fastställt nås och ska vid behov föreslå åtgärder för miljöarbetets utveckling	Länsstyrelseinstruktion
14 § Miljöprövningsdelegation	Länsstyrelseinstruktion
15 § Vattendelelegation	Länsstyrelseinstruktion
19 § Fjälldelegation	Länsstyrelseinstruktion
1A4 Bevarandeplaner Natura 2000-områden	Regleringsbrev
1A5 Nationella planen för moderna miljövillkor	Regleringsbrev
1A6 Handlingsplan för grön infrastruktur	Regleringsbrev
1A7 Tillsyn strandskydd	Regleringsbrev
1A8 Förorenade områden	Regleringsbrev
1B2 Miljö kvalitetsnormer luftkvalitet	Regleringsbrev
1B3 Naturvård, biologisk mångfald, friluftsliv m.m. (exklusive delar av vilt- och rovdjursförvaltningen)	Regleringsbrev
1D2 Brottslighet och gränsöverskridande avfallstransporter	Regleringsbrev
1D4 En hållbar rennärning och en gynnsam bevarandestatus för stora rovdjur	Regleringsbrev
3C2 Förstudie vägledning miljö tillståndsprövning m.m.	Regleringsbrev

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.
Länsstyrelsegemensamt arbete redovisas samlat i bilaga E.

Verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål

Följande punkter sammanfattar delar av uppgifterna och uppdragen inom verksamhetsområdet.
Länsstyrelserna ska:

- samordna det regionala miljömålsarbetet, utarbeta åtgärdsprogram samt följa upp och redovisa det regionala läget för miljömålen. De ska också utarbeta miljöövervakningsprogram och genomföra miljöövervakning.
- samordna och stimulera arbetet med de nationella friluftslivsmålen samt samordna, stimulera och lämna bidrag till lokala naturvårdssatsningar och vattenvårdsprojekt.
- skydda områden och arter bland annat genom beslut om områdesskydd samt utarbetande av förvaltningsplaner och åtgärdsprogram.
- bevara och förvalta naturvärden i skyddade områden.
- besluta om tillstånd och dispenser för naturskydd, skydd för djur och växtarter, terrängkörning och vilthägn samt ansvara för samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken.
- ansvara för prövning och tillsyn av vattenverksamhet och markavvattnings.
- samordna vattenförvaltningsarbetet genom de fem vattenmyndigheterna.
- ansvara för samråd, yttranden och tillstånd för mineralfyndigheter, miljöfarlig verksamhet, kemiska produkter och avfall.
- planera och genomföra tillsyn och ansvara för regional samordning och tillsynsvägledning samt vidareförmedling av statliga bidrag.

- samordna, följa upp och utvärdera kommunernas tillsynsverksamhet inom miljö- och hälsoskydd.
- kartlägga, undersöka, utreda och riskklassa förorenade områden.
- genomföra restaurering av försurade, näringsrika och värdefulla vatten.

Generationsmålet är det övergripande målet för miljöpolitiken och beskriver att det till nästa generation ska lämnas över ett samhälle där de stora miljöproblemen är lösta, utan att orsaka ökade miljö- och hälsoproblem utanför Sveriges gränser. De 16 miljö kvalitetsmålen beskriver det tillstånd i den svenska miljön som miljöarbetet ska leda till.

Utöver miljömålen och dess preciseringar är nedanstående nationella mål av väsentlig betydelse för länsstyrelsernas miljöarbete.

- Senast 2015 ska alla miljöfarliga verksamheter med äldre tillstånd enligt miljöskyddslagen vara omprövade enligt miljöbalken.
- Tillsyn ska ske i sådan omfattning att den bidrar till att regelefterlevnaden överlag är god och att alla inkommande ärenden handläggs med tillfredsställande kvalitet.
- En effektiv och enhetlig miljötillsyn är avgörande för att säkerställa att en hållbar utveckling främjas som innebär att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö.
- Tillsynsvägledande myndigheter ska aktivt verka för samordning och samverkan i frågor om tillsynsvägledning. Länsstyrelserna ska ge tillsynsvägledning i länet.
- Det övergripande målet för friluftslivspolitikerna är att stödja människors möjligheter att vistas i naturen och utöva friluftsliv med allemansrätten som grund.
- Samtliga omprövningar av vattenkraft ska genomföras under 2022–2042.

Regionala uppgifter, uppdrag och mål

EU-projekt Svensk-norsk handlingsplan för sötvattenskräftor

Under 2022 avslutades Interregprojektet Svensk-norsk handlingsplan för sötvattenskräftor. Projektet genomfördes i samarbete med norska Statsforvalteren i Oslo og Viken. Inom projektet har bland annat metoder för att lokalisera och utrota den invasiva främmande arten signalkräfta och för att förhindra spridning av kräftpest utarbetats.

I gränsöverskridande vatten som delas mellan två länder är nödvändiga snabba åtgärder en utmaning. För att underlätta ett snabbt agerande vid misstanke om kräftpestutbrott i ett svensk-norskt vatten har en handlingsplan tagits fram inom projektet. I handlingsplanen framgår det övergripande arbetet i både Sverige och i Norge från undersökning och analys till eventuell friskförklaring. Vidare har ett flertal beredskapsplaner, med syfte att skapa ett underlag för både myndigheter och berörda fiskevårdsområdesföreningar vid ett akut kräftpestutbrott, tagits fram.

Verksamhetens resultat

Bedömningsgrunder

Nyckeltal: Naturvård och miljöskydd (50–58)	År 2022	År 2021	År 2020
Antal årsarbetskrafter, totalt	90,3	82,8	78,8
Antal årsarbetskrafter, kvinnor	44,3	39,0	36,9
Antal årsarbetskrafter, män	46,0	43,8	41,9
Antal ärenden, inkomna och upprättade	3 002	2 882	3 089
Antal beslutade ärenden	2 812	2 846	3 020
Antal ej beslutade ärenden, äldre än två år	137	118	109
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	127 735	110 196	93 799
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	42 775	38 791	37 548

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP och ärendehanläggningssystemet Platina.

Resultatindikator	Mål	Uppgift eller uppdrag	Källa	Målvärde	År 2022	År 2021	År 2020
Antal miljöfarliga verksamheter där ursprungstillståndet är från miljöskyddslagen, dvs. tillståndet är äldre än 20 år	Senast 2015 ska alla miljöfarliga verksamheter med tillstånd enligt miljöskyddslagen vara omprövade enligt miljöbalken	Miljöprövning	NikITA ¹⁾	0	46	46	Saknas
Areal strikt skyddad natur (nationalparker (NP), naturreservat (NR), naturvårdsavtal (NVA), biotopskyddsområden (BSO)) (ha)	Levande sjöar och vattendrag, Hav i balans samt levande kust och skärgård, Myllrande våtmarker, Levande skogar, Ett rikt odlingslandskap, Storslagen fjällmiljö, Ett rikt växt- och djurliv	Verka för att miljömålen nås (6 § länsstyrelseinstruktionen)	NVR (Naturvårdsregistret) ²⁾	Saknas	156 376	156 347	153 821

1) Ärendesystem, Länsstyrelsen.

2) Utdrag från Naturvårdsverkets system.

Skydd av värdefull natur

Under 2022 bildades två nya naturreservat i länet, vilka ger formellt skydd åt 29 hektar mark varav 23 hektar utgörs av produktiv skogsmark. Osäkerheten om hur arbetsmetoden behöver utvecklas, med anledning av propositionen Stärkt äganderätt, flexibla skyddsformer och ökade incitament för naturvården i skogen med frivillighet som grund (Prop. 2021/22:58), har medfört att Länsstyrelsen avvaktat med att fatta beslut i vissa ärenden. Genom utbetalning av intrångsersättning och inköp av mark säkerställdes naturvärden i planerade naturreservat i en omfattning motsvarande 72 miljoner kronor. Antalet öppna ärenden om bildande av naturreservat var vid slutet av året 65, jämfört med 68 år 2021.

Omfattande inventeringar av naturvärden i skogsmark genomfördes under året, med främsta syfte att identifiera områden som är prioriterade för skydd samt att kvalitetssäkra underlag för en regionaliserad strategi för formellt skydd av skog. Ett antal intressanta objekt har identifierats.

Resultatredovisning

Mål- och uppföljningsarbete i miljömålsarbetet

Länsstyrelsen har följt upp miljötillståndet i länet och den årliga regionala bedömningen av miljömålen 2022 visar att mycket arbete återstår i Värmland för att nå riksdagens fastställda miljömål. Enligt årets bedömning är miljö kvalitetsmålet Grundvatten av god kvalitet det enda som man anser är nära att nås till år 2030 i Värmlands län. Övriga tio relevanta miljömål bedöms inte kunna uppnås till år 2030.

Regionalt åtgärdsprogram för miljömålen

Ett nytt regionalt åtgärdsprogram för miljömålen har tagits fram av Länsstyrelsen i samverkan med länets 16 kommuner, Skogsstyrelsen, Region Värmland och andra berörda aktörer. I åtgärdsprogrammet finns det sju åtgärdsområden som ska prioriteras i länets gemensamma åtgärdsarbete fram till år 2025. Under året har arbetsgrupper för samtliga sju områden startats upp. Länsstyrelsen har bjudit in till kunskapshöjande aktiviteter inom områden som hyggesfritt skogsbruk, vindbruksplanering, kemikalieupphandling, omvandling av gräsytor till ängsmarker och laddinfrastruktur.

Ett resultat av arbetet med arbetsgrupperna är att länets kommuner har fått kompetensutveckling inom områdena och möjlighet till kunskapsutbyte. Arbetet utgör även en plattform för samarbete och resursdelning av åtgärdsarbetet i länet.

Handlingsplanen för grön infrastruktur

Länsstyrelsens handlingsplan för grön infrastruktur är integrerad i åtgärdsprogrammet för miljömålen och på detta sätt kan åtgärdsarbetet samordnas. De åtgärdsområden Länsstyrelsen arbetar med inom grön infrastruktur är pollinering, målbilder i skog samt ekosystemtjänster och grönska i samhällsplaneringen. Arbetsgrupper har skapats kring de prioriterade åtgärdsområdena.

Arbetet med arbetsgrupperna bidrar till en ökad dialog om miljöhänsyn i de kommunala skogarna mellan kommunerna, deras förvaltare och Skogsstyrelsen. Dialogen har också resulterat i ökat samarbete och gemensamt åtgärdsarbete mellan kommunerna, främst inom området pollinering.

Länsstyrelsen har slutfört arbetet med att ta fram värdetrakter för våtmarker, skog och träd samt sjöar och vattendrag. Kartorna kommer tillgängliggöras av Länsstyrelsen. Länsstyrelsen har även upphandlat en analys av ekologiska spridningssamband i länet.

Förorenade områden

Inom arbetet med förorenade områden har tillsynsarbetet kunnat intensifieras. Genom tillsyn arbetar Länsstyrelsen löpande för att ansvariga verksamhetsutövare ska undersöka och utreda sina områden. Som stöd för prioriteringar har Länsstyrelsen tagit fram en prioriteringsnyckel. För några objekt har Länsstyrelsen haft dialog med verksamhetsutövare om överenskommelser om en mer långsiktig plan för undersökningar av verksamhetsområden, i stället för återkommande föreläggande, för att på så sätt kunna effektivisera Länsstyrelsens tillsynsarbete men även för att förenkla för verksamhetsutövaren.

För tillfället arbetar Länsstyrelsen med att undersökningar av olika omfattning ska genomföras vid cirka 20 områden. Områden som är aktuella för undersökning återfinns bland annat inom branscherna pappersindustri, järn- och stålindustri, ytbehandling av metaller samt klor- och alkalitillverkning. I flera fall rör det sig om större bruksområden där verksamhet bedrivits under lång tid och där undersökningar måste ske i flera omgångar för att ge en heltäckande bild.

Under 2022 har utredningar med statliga bidrag genomförts inom fem objekt: Svaneholms pälsdjur, Stöpaforss sågverk, Branza Tormestad, Beted såg och Brättne bruk.

Åtgärdsförberedande utredningar har gjorts vid Torskbäckens anrikningsverk och Karlstads gasverk, Klaraborg.

Tillsynsvägledning till länets kommuner har prioriterats under året. Bland annat har Länsstyrelsen arrangerat en utbildning i ansvarsutredningar och haft kommunvisa genomgångar med alla kommuner av deras tillsynsobjekt. Länsstyrelsen har även fortsatt med en samverkansgrupp kring strategiskt arbete med förorenade områden där majoriteten av kommunerna deltar. Syftet med samarbetet är att kommunerna ska stötta varandra och på så sätt lättare komma igång och driva sitt strategiska arbete vidare.

Under våren har alla kommuner bjudits in till ett digitalt informationsmöte om bidragssystemet och olika roller som Länsstyrelsen och kommunerna har, vad huvudmannaskapet innebär och vilka fördelar det finns med att vara huvudman. Alla länets kommuner har besökts i syfte att fortsätta dialog med kommunernas potentiella huvudmän och miljökontoren samt att mer detaljerat diskutera huvudmannaskap, bidragssökande och kommunens specifika objekt.

Miljöfarlig verksamhet

Tillsynen av miljöfarliga verksamheter har genomförts enligt Länsstyrelsens tillsynsplan för 2022. Av de 45 IED-anläggningarna där tillsyn planerats har 43 tillsynats och av övriga 69 miljöfarliga verksamheter har tillsyn genomförts på 59. Flera av anläggningarna har tillsynats vid mer än ett tillfälle under året. Tillsynen har i huvudsak skett genom platsbesök.

Energifrågor är nu en del i det löpande tillsynsarbetet som ett resultat av det genomförda projektet Incitament för energieffektivisering.

Energitillsyn har även varit en särskild punkt som tagits upp vid uppföljningen av kommunernas operativa miljötillsyn. Fem av länets 16 kommuner har besökts och följts upp under året vilket innebär att samtliga kommuner har besökts under mandatperioden.

Effekterna av tillsynen av miljöfarlig verksamhet är inte lätta att verifiera på årsbasis eftersom det är ett långsiktigt och kontinuerligt arbete som till stor del handlar om att hindra negativa miljöeffekter och hjälpa verksamhetsutövarna att göra rätt. Länsstyrelsen ser att en återkommande tillsyn och en god kontinuerlig dialog med verksamhetsutövarna är ett gott stöd som leder till att verksamheterna i högre grad följer lagstiftning och villkoren i sina tillstånd och att de förbättrar sin egenkontroll. Några exempel som visar att tillsynen, och de krav på miljöförbättrande åtgärder som Länsstyrelsen ställt på verksamheterna, har haft direkt effekt under året är minskning av buller och minskade utsläpp till luft. Länsstyrelsen ser också att många företag har fått ökat driv i arbete med energifrågan vilket Länsstyrelsens energitillsyn bedöms ha bidragit till. Flera verksamhetsutövare har under året gjort insatser för energieffektivisering och omställning från fossila energikällor till förnyelsebara för såväl drivmedel, processer som maskiner.

Länsstyrelsen Värmland och Karlstads kommun har i ett gemensamt tillsynsärende följt farligt avfall från en verksamhetsutövare till det att avfallet registrerats i det nationella registret för farligt avfall hos avfallsbehandlaren. Länsstyrelsen och kommunen har dock stött på flera lagstiftningstekniska och administrativa problem som försvårat spårningen av avfallet och som gjort möjligheterna till påföljder otydliga. Bland annat innebär felaktigt upprättade transportdokument ett ansvar för både lämnare och transportör, det är dock inte tydligt vem miljöstraffavgiften som är kopplad till transportdokumentet ska riktas till eller hur avgiften ska fördelas. Ett tillsynsvägledningsmöte har skett med kommunerna i Värmlands

och Örebro län om transporter av farligt avfall och avfallsbrottslighet utifrån erfarenheter från ovan nämnda pilotprojekt.

Under året har Länsstyrelsen hanterat många provningar i olika skeden i processen. Bland annat har många täkter tillståndsprövats och samråts inför provning. Länsstyrelsen har under året fortsatt att utveckla den interna processen för samråd och yttranden i miljöprovningar, med särskilt fokus på att säkerställa att Länsstyrelsens synpunkter blir kompletta och tydliga i ett så tidigt skede av processen som möjligt.

Naturtillsyn

Fokus i naturtillsynen har varit att upprätthålla godtagbara handläggningstider och att undvika en negativ ärendebalans, vilket i stort har uppnåtts. Handläggningstiden för anmälan för samråd har ökat något på grund av nya ärendegrupper som solceller och täkter, vilka har tagit mycket tid i anspråk. Naturtillsynen har även fortsatt prioriterat att upprätthålla det inarbetade och uppskattade arbetssättet att erbjuda tidiga samråd till verksamhetsutövare för att guida dem rätt i vilka tillstånd, dispenser eller samråd som krävs för genomförande av planerade verksamheter och hur påverkan på naturmiljön kan minimeras.

Länsstyrelsen har under året avslutat ärenden inom tillsyn av skärgårdsreservaten genom rättelsebeslut, vilket bidrar till att upprätthålla syftet med områdesskyddet genom ökad tillgänglighet till strandmiljön för friluftslivet och minskad påverkan på naturvärden. Ett antal ärenden har nått avslut genom beslut i domstol där Länsstyrelsen haft en roll i processen.

Tidigare upprättade riktlinjer för tillsynsarbetet har tillämpats och genom gjorda erfarenheter har dessa vidareutvecklats.

Arbetet med invasiva arter har påbörjats med tillsyn på länets kända förekomster av jätteloka.

Skötsel av skyddad natur

I de skyddade områdena har löpande skötsel av såväl naturvärden som friluftsanordningar gjorts för att bibehålla biologisk mångfald och tillgängliggöra natur för friluftslivet. Dessutom har elva mil reservatsgräns markerats, varav sex mil ny gräns och fem mil restaurering av befintlig gräns. Detta har tydliggjort för såväl markägare som allmänhet var det finns naturreservat.

Skötsel av naturtyper för biologisk mångfald

Utöver den löpande naturvården har några större åtgärder genomförts. Avverkning av främmande arten *Pinus contorta* har genomförts i fem områden på en cirka 50 hektar stor yta. Naturvårdsbränning har genomförts i skog omfattande nära sju hektar samt på mindre areal gräs- och ljunmarker.

Slåtter och bete är en årligen återkommande skötselåtgärd i 25 naturreservat som under 2022 har en yta av 47 hektar slåtter och 210 hektar bete. 23 hektar våtmarksvegetation har putsats för att gynna våtmarksfåglar.

I naturreservatet Nötön-Åråsviken fortskrider restaureringen av naturbetesmark där kvalitetshöjande åtgärder har utförts på 51 hektar. Effekten av åtgärderna blir både en snabbare kolonisation av hävdgynnade arter och att området upplevs som vackrare av besökare.

Vikten av långsiktighet i naturvårdsarbetet har kunnat påvisats exempelvis i naturreservatet Nötön-Åråsviken, där en betad ekhage restaurerades år 2017. Vid en uppföljande inventering av ekhagen i år hittades bland annat hålträdsklokrypare, en art som lever inuti gamla ekar. Det är det första fyndet någonsin av den arten i Värmland och är en effekt av att ekhagen efter restaureringen hålls öppen genom bete.

Riktad insats med restaurering av våtmarker inom skyddade områden

Under år 2022 har våtmarker i naturreservat restaurerats. Drygt en mil diken har lagts igen vilket resulterat i mer än 81 hektar återvätt våtmark. Detta bidrar till förbättrade livsbetingelser för sällsynta djur och växter. Det har också bidragit till minskade koldioxidutsläpp och utjämnade vattenflöden nedströms våtmarkerna. På Råda Stormosse har uppföljning gjorts av en dikesigenläggning från år 2020, vilket redan visar resultat genom att exempelvis vitmossa återetablerat sig. På sikt kommer det också att innebära torvbildning.

Kvalitetshöjande åtgärder för fåglar på strandängar har genomförts i fyra skyddade områden genom bearbetning av tuviga områden. Sammanlagt har en yta på drygt 100 hektar bearbetats. I Inre Kilsviken har även en yta börjat restaureras för att på sikt nå fullgod naturtypstatus.

Riktad insats mot IAS inom skyddade områden

Under året har invasiva arter bekämpats i cirka 30 skyddade områden. Det har framför allt handlat om jättebalsamin, blomsterlupin och kanadensiskt gullris. Tack vare återkommande insatser sedan några år tillbaka är bestånden av nämnda arter nästintill utrotade i några områden. På ett flertal områden där en första bekämpningsinsats gjordes under året är bedömningen att åtgärderna kommer ge stor effekt med en kraftig minskning av bestånden till nästa år. Det krävs dock upprepade insatser i de flesta områden och för vissa arter i många år framöver.

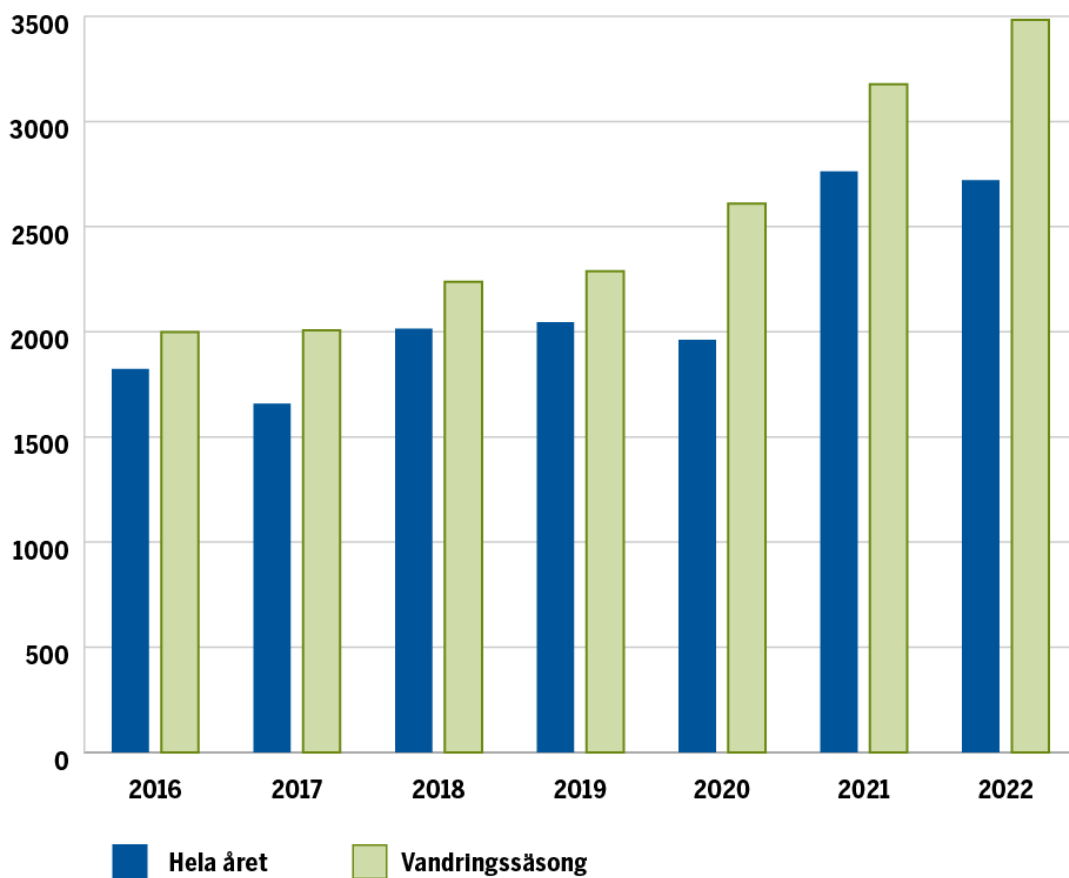
Friluftsliv och samordning

Den löpande tillsynen och skötseln av friluftsanordningar och vandringsleder har fortgått. Viss utökning av detta har varit nödvändig på grund av det ökade besöksstrycket under pandemin. Sammanlagt handlar det om 369 km vandringsled, 114 rastplatser, 76 eldstäder och 27 vindskydd som förvaltas av Länsstyrelsen Värmland. Förbättrad framkomlighet och ökad säkerhet har uppnåtts genom att flera broar och många spänger har rustats upp, leder har markerats, eldstäder och rastbord har förbättrats eller tillkommit, och en vandringsled till en raststuga har gjorts om till en hårdgjord och bredare stig för att underlätta för besökare med barnvagn, rullstol och andra som har svårt att gå på ojämn yta. Ytterligare ökad tillgänglighet, ökad förståelse för natur generellt och skyddade områden i synnerhet har möjliggjorts genom att uppemot 100 informationsskyltar samt nära 200 vägvisningsskyltar har producerats för de skyddade områdena. 34 publiceringar på Facebook har skett för att ge tips om besöksmål och nyheter inom reservatsförvaltningen. Därtill har den mobilkompatibla karttjänsten Naturkartan vidareutvecklats och fortsatt tillgängliggörande av webbsidan pågår genom att tillgänglighetsanpassa samtliga besöksidor. På kort sikt har effekterna blivit att besökarna får en bättre upplevelse och återkommer i högre grad. Det kan även tillgängliggöra lederna för fler och sprida ut besökarna i området.

I länets största naturreservat, Glaskogen, utförs åtgärder för friluftslivet i regi av Stiftelsen Glaskogen som är ett samarbete mellan Arvika, Säffle, Eda och Årjäng kommuner och Länsstyrelsen. Reservatet har många besökare från utlandet, och drabbades hårt under 2020 eftersom utländska besökare till stor del uteblev på grund av pandemin. Under 2022 har antal besökare och gästnätter i reservatet återigen varit i nivå med 2019 – cirka 30 000 gästnätter.

Under 2022 har besöksflödena följts på åtta platser i totalt sex reservat genom mätningar med automatiska besöksräknare. Mätningarna visar preliminärt på ett fortsatt högt besökstryck i många naturreservat efter pandemin. Det fina semestervädret innebar också att många besökare sökte sig ut under sommaren, inte minst till skärgårdsreservaten i Vänern. Att besöksantalet fortsätter stiga illustreras av diagrammet Besökare Björnåsrundan.

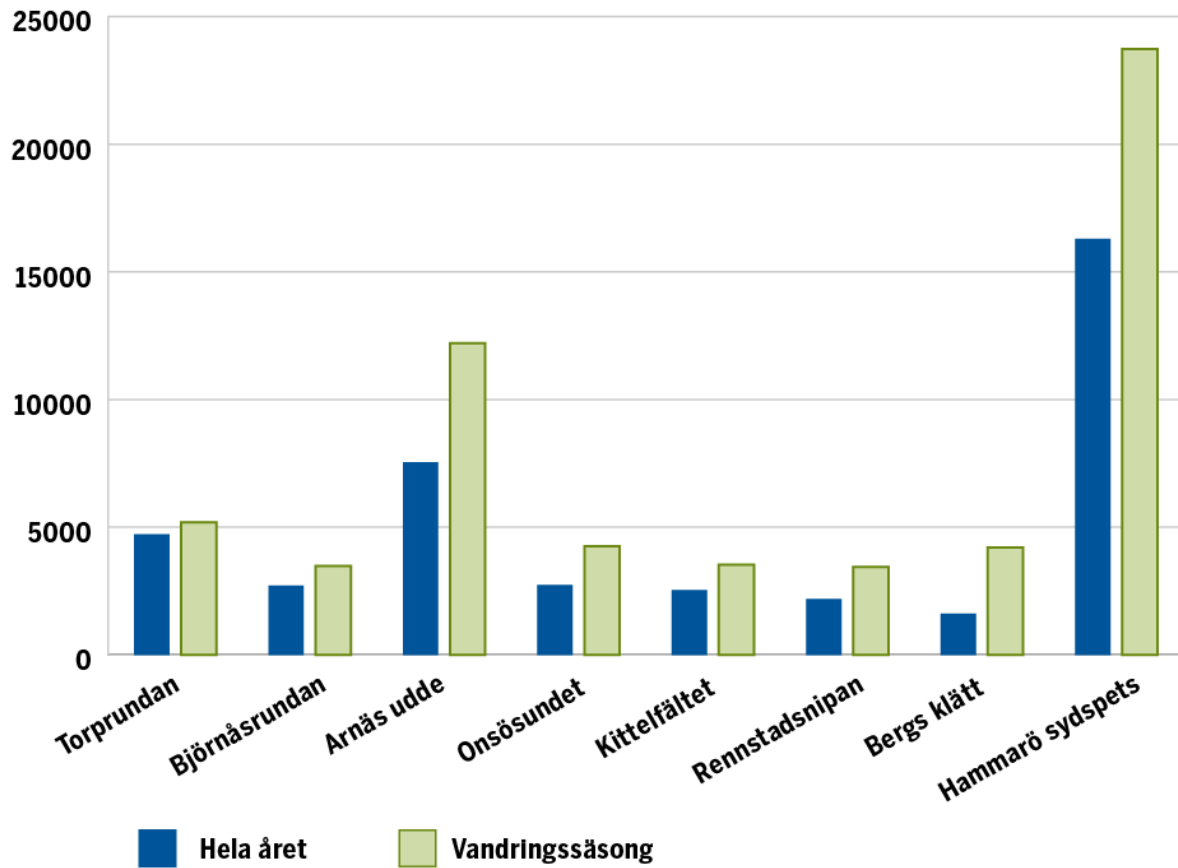
Besökare Björnåsrundan

Björnåsrundan (Hovfjällets naturreservat) har ökat – särskilt under senare år – både under vandringssäsongen (15/4–14/10) och under hela året (fram till 27/11 i år) mellan år 2016–2022.

Antalet besökare i de reservat som mäts är mellan drygt 3 000 och nära 23 000 besökare per år, vilket illustreras i diagrammet Besökare i naturreservat 2022.

Besökare i naturreservat 2022

Totalt antal besökare för vandringssäsongen (15/4–14/10) år 2022, samt hela året 2022 (fram till 27/11).

Miljöövervakning

Länsstyrelsen beviljades för 2022 medel från extrasatsningen inom miljöövervakningen. I syfte att ta fram ett bättre underlag för statusklassningen av vattenförekomster har undersökningar avseende övergödningsparametrar genomförts liksom biotopkartering av vattendrag, djupkartering av sjöar och elfiske för verifiering av hydromorfologisk påverkan. Extrasatsningen inom miljöövervakningen har bidragit med mycket viktiga underlag för kommande bedömningar inom vattenförvaltningsarbetet.

Lokala vattenvårdsprojekt, LOVA

Under året har Länsstyrelsen beviljat LOVA-projekt för cirka 5,5 miljoner kronor. Bland de beviljade projekten finns bland annat åtgärder för att minska näringsläckage från hästhagar, mätning och sanering av giftiga båtbottnfärger samt restaureringar av vattendrag. Inom Länsstyrelsens egna projekt genomfördes bland annat en informationsdag för allmänheten. Syftet med dagen var att informera om vattnets värden samt om genomförda och möjliga åtgärder för att förbättra vattenkvaliteten. Informationsdagen, som genomfördes i samarbete med Alsterälvens vattenråd och Karlstads kommun, var välbesökt med cirka 1 000 besökare.

Åtgärdsprogram för hotade arter, ÅGP

Under 2022 har Länsstyrelsen genomfört arbete inom 28 av de åtgärdsprogram för hotade arter som berör länet. Bland annat har man genomfört revirkarteringar för vittryggig hackspett, röjningar av rikkärr, insamling och DNA-analys av asprom, provfiske av flodkräfta, inventering av flodpärlmussla, skapande av sandtor och lågor för att gynna sandödlor och restaurerat delar av en lada där den för länet nyupptäckta ÅGP-arten humlepälsbi har sina bohålor.

Det har även genomförts ett antal informations- och rådgivningsinsatser. Bland annat har Länsstyrelsen hållit informationsträff med fiskevårdsområdesföreningar för arbetet inom åtgärdsprogrammet för flodkräfta. Inför anpassad avverkning av tallskog, för att gynna arter som ingår i olika åtgärdsprogram, har rådgivning hållits med markägare inom Brattforshedens naturvårdsområde. Även guidningar för markägare har genomförts.

Arbetet med invasiva främmande arter

Inom arbetet med främmande invasiva arter (IAS) har flera EU-listade arter, bland annat jätteloka, gul skunkkalla, jättebalsamin och signalkräfta kartlagts och åtgärdats. Insatser mot jätteloka har utförts inom verksamheten Naturnära jobb i Kil och Säffle kommuner. Det har också gjorts en kartläggning av förekomst av vattenpest. Mink har inventerats i västra och sydvästra delarna av länet motsvarande en tredjedel av länets yta. Inventeringen har utförts i samarbete med uppföljningen av skyddade områden och den regionala miljöövervakningen av utter.

Under året har två nya EU-listade invasiva arter för länet, sidenört och tromsöloka, upptäckts och åtgärdats. Tack vare den tidiga upptäckten anses utrotning vara möjlig. Uppföljning av åtgärderna sker i samarbete med berörda fastighetsägare.

Länsstyrelsen har efter utbildning från Artdatabanken tagit över ansvaret för verifiering av rapporter om invasiva växter som kommer in till invasivaarter.nu. Antalet rapporter om förekomster av invasiva arter har totalt sett ökat kraftigt. Fyra av de fem mest rapporterade kärlväxterna i Artportalen från Värmland 2022 är invasiva arter. Jättebalsamin är etta med 479 rapporter.

Inventeringar av invasiva växter har genomförts i 38 fornvårdsområden där EU-listade invasiva växter hittades i sju av dem. Inventeringen visar att den skötsel som bedrivs i dag inom dessa områden oftast är tillräcklig för att hålla de invasiva växterna borta.

Länsstyrelsen har för tredje året i rad deltagit i den nationella informationskampanj som Naturvårdsverkets och Havs- och vattenmyndigheten tar fram. Informationen har fått stor spridning framför allt i sociala medier. Länsstyrelsen har också informerat om IAS genom att delta i event riktade till allmänheten, träffat länets kommuner samt genom reportage i regionala media.

Samordna vattenförvaltningsarbetet

Länsstyrelsen har deltagit i Vattenmyndigheten i Västerhavets arbete med att ta fram en strategi för samverkan inom vattenförvaltningen över gränsen mellan Sverige och Norge för 2022–2027.

Norge och Sverige har olika utformning av sin administrativa organisation vilket medför att vattenförvaltningsfrågor inte nödvändigtvis beslutas på samma nivå på båda sidor om gränsen. Samverkansstrategin är av övergripande karaktär och beskriver de frågor och utmaningar inom vattenförvaltningen där Västerhavets vattendistrikt och Innlandet og Viken behöver samverka. Syftet är att få till ett löpande bra samarbete i vattenförvaltningsfrågor mellan berörda myndigheter i Västerhavets vattendistrikt och Innlandet og Viken vannregion.

Kalkning och restaurering

Kalkningsverksamheten bedrivs tillsammans med länets kommuner genom Värmlands Läns Kalkningsförbund. I Värmland finns fortsatt en stor försurningsproblematik och är därför ett av de län som kalkar mest i Sverige. Stora delar av året har varit relativt nederbördsfattiga varför mindre kalk än planerat har spridits via doserare och det har varit få tillfällen till höglödesprovtagning. I övrigt har verksamheten löpt på enligt plan.

Resultat från kalkeffektuppföljningen visar liksom föregående år en fortsatt försurning i flera vattendrag i länets västra delar där orsaken är att kalkningen upphört i Norge. Trots problem med vattenkemi i värdefulla vatten på svensk sida har kalkningarna i Norge inte återupptagits.

Arbetet med restaureringen av Natura 2000-området Klarälvens övre del som påbörjades under 2021 har fortsatt och nu är 12 km av totalt cirka 25 km åtgärdade. Under hösten 2022 har Länsstyrelsen genom en kombination av vad- och båtelfiske undersökt fiskbeståndet på den cirka 30 km långa sträckan mellan Höljes och Vingängsdeltat i norra Klarälven. På en av de längre sträckor som restaurerades 2021 var antalet laxungar i år 5–10 gånger fler jämfört med tidigare båtelfisken. Även årsungar fångades på de restaurerade områdena, vilket innebär att lekfisken som hittade dit redan hösten efter åtgärd, valde att leka där.

Under året har också åtgärdsplaner för kommande restaurering tagits fram för Natura 2000-vattendragen Billan, Öjenäsbäcken, Älgån-Mörtebäcken och Dalsälven.

Regionalt arbete enligt NAP

Länsstyrelsen berörs regionalt av 22 prövningsgrupper och har ett huvudansvar för samverkansprocessen i 17 prövningsgrupper. Under året har arbetet med att formera en särskild arbetsgrupp och struktur för det regionala arbetet med NAP fortsatt. Gruppens sammansättning inklusive kompetenser bedöms nu till största delen vara tillgodosedda. I juni 2022 avslutades samverkansprocessen med verksamhetsutövare och övriga berörda intressenter i den första prövningsgruppen i länet. Arbetsgruppen har sedan arbetat aktivt under hela året. Under hösten har Länsstyrelsen inlett samverkansprocessen för prövningsgruppen Svartälven biflöden och möten har genomförts med både verksamhetsutövare och övriga deltagare. Länsstyrelsen har under 2022 dokumenterat anläggningarna i prövningsgruppen Svartälven biflöden. Även för prövningsgruppen Svartälven där samverkansprocessen enligt NAP ska inledas februari 2023 har Länsstyrelsen besökt anläggningarna. Länsstyrelsen har vidare samarbetat med Vattenkraftens Miljöfond.

Länsstyrelsen har under 2022 fortsatt arbetet med översynen av bevarandeplaner för de Natura 2000-områden som berörs av NAP och som skulle provas 2023 enligt tidigare tidtabell i förordningen.

Vattenskydd

Under året har Länsstyrelsen fortsatt tidigare initierat arbete med att ta fram en regional vattenförsörjningsplan. Länsstyrelsen har med hjälp av SMHI gjort en bedömning av risker och skyddsåtgärder för de 26 vattenresurser som identifierats som regionalt betydelsefulla i länet samt tagit fram förslag på möjliga åtgärder för dessa.

Länsstyrelsen har under året beslutat om bildande av två vattenskyddsområden; Visten och Mölnbacka vattenskyddsområde, som är belägna i Forshaga, Sunne, Kil och Munkfors kommuner respektive Forshaga kommun. Inrättandet av dessa vattenskyddsområden har medfört att berörda vattentäkter fått ett tillräckligt gott skydd för att råvattentillgången ska vara säkerställd i ett långsiktigt perspektiv. Länsstyrelsen har även förelagt sakägare att yttra sig över förslag till beslut om två vattenskyddsområden i Karlstads kommun; Törne och Mellerudstorps vattenskyddsområde. Länsstyrelsen har nu fem ärenden om vattenskyddsområden under handläggning där samarbete med berörda kommuner skett under året. Detta har inneburit att samtliga dessa ärenden har drivits närmare beslut om bildande av vattenskyddsområde.

Länsstyrelsens arbete med regional vattenförsörjningsplanering och vattenskyddsområden har resulterat i att ytterligare steg tagits mot ett ökat skydd för länets dricksvattentäkter och en tryggare vattenförsörjning.

Under 2022 har Länsstyrelsen betalat ut bidragsmedel till två projekt för åtgärder för en bättre vattenhushållning och bättre tillgång till dricksvatten. Under den samlade anslagsperioden har totalt 14 projekt beviljats medel. Projekten har bland annat bidragit till ökad robusthet i dricksvattenförsörjningen och har gett kommuner och Länsstyrelsen möjlighet att ta fram kunskaps- och planeringsunderlag för länets och dess kommuners dricksvattenförsörjning. Detta har resulterat i att förutsättningar skapats för att bidra till en långsiktig hållbar vattenhushållning och vattenförsörjning.

Resultatbedömning

Området är mångfasetterat men i huvudsak har arbetet löpt på väl och gett goda resultat, inte minst tack vare de satsningar som gjorts inom området. Det gäller exempelvis provning och tillsyn, skydd och skötsel av värdefull natur, vattenverksamhet inklusive arbetet med NAP. Trenden är dock negativ när det gäller kalkning. Försurningsproblematiken är fortsatt stor i länet och det är framför allt i vatten som rinner in i länet från Norge som det är svårt att klara målen med de styrmedel som finns i nuläget och där läget är beroende av att Norge vidtar åtgärder.

Länsstyrelsen bedömer att det sammantagna resultatet inom sakområdet är gott.

Areella näringar

Avsnittet innehåller redovisningar och åiterrapporteringar enligt:

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
3 § 10 p. Lantbruk och landsbygd	Länsstyrelseinstruktion
3 § 11 p. Fiske	Länsstyrelseinstruktion
4 § 1 p. Tillsyn över att fastighetsinnehav avvecklas enligt 18 kap. 7 § ärvdabalken	Länsstyrelseinstruktion
4 § 3 p. I utpekade län göra de utredningar om det allmänna fiskeintresset som begärs av andra myndigheter i ansökningsmål enligt 22 kap. miljöbalken	Länsstyrelseinstruktion
16 § Delegation för rennärringsfrågor	Länsstyrelseinstruktion
1A2 Regionalt livsmedelsstrategiarbete	Regleringsbrev
1A9 Målsättningar för hantering av EU-stöd	Regleringsbrev
1A10 Landsbygdsprogrammet samt Havs- och fiskeriprogrammet	Regleringsbrev
1A11 EU:s gemensamma jordbrukspolitik	Regleringsbrev
1C2 Omarrondering i Dalarna, Värmland och Västra Götaland	Regleringsbrev
1D3 Markärenden ovanför odlingsgränsen	Regleringsbrev
1D5 Långsiktigt hållbar rennäring	Regleringsbrev
1D6 Ersättning för skada på fisk och fiskeredskap	Regleringsbrev
1D8 Renbetesavtal	Regleringsbrev

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål

Följande punkter sammanfattar delar av uppgifterna och uppdragen inom verksamhetsområdet.

Länsstyrelserna ska:

- besluta om och kontrollera jordbrukarstöd till jordbruksföretagare som direktstöd och stöd inom Landsbygdsprogrammet
- kontrollera vissa andra stödformer till jordbrukare som Jordbruksverket handlägger, till exempel stöd för djuromsorg
- inom ramen för Landsbygdsprogrammet besluta olika landsbygdsstöd som företagsstöd, miljöinvesteringar och projektstöd och arbeta med samarbetsprojekt kopplat till livsmedelsstrategin
- erbjuda kompetensutveckling, information och rådgivning till lantbrukare och företagare på landsbygden
- ansvara för ängs- och betesmarksinventering
- ansvara för behörighetsutbildningar för att yrkesmässigt använda växtskyddsmedel utomhus
- ansvara för tillsyn av flyghavre och vissa skadegörare
- ansvara för regionalt genomförande av de fiskeripolitiska målen för yrkesfiske och vattenbruk samt hållbar förvaltning och skydd av fiskbestånd
- ansvara för handläggning av jordförvärvsärenden vid köp av jord- och skogsbruksfastigheter
- förordna fisketillsynspersoner och ansvara för olika fiskevårdsåtgärder
- handlägga stöd inom Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden (EHFVF).

Målet för areella näringar, landsbygd och livsmedel är att insatserna ska bidra till goda förutsättningar för arbete, tillväxt och välfärd i alla delar av landet. De gröna näringarna ska vara livskraftiga och bidra till klimatomställningen och att naturresurserna används hållbart.

Riksdagen har även beslutat om ett övergripande mål för livsmedelskedjan:

- En konkurrenskraftig livsmedelskedja där den totala livsmedelsproduktionen ökar, samtidigt som relevanta nationella miljömål nås, i syfte att skapa tillväxt och sysselsättning och bidra till hållbar utveckling i hela landet. Produktionsökningen, både konventionell och ekologisk, bör svara mot konsumenternas efterfrågan. En produktionsökning skulle kunna bidra till en ökad självförsörjningsgrad av livsmedel. Sårbarheten i livsmedelskedjan ska minska.

Det övergripande målet för fiskepolitiken är att:

- bidra till livskraftiga fisk- och skaldjursbestånd, ett hållbart fiske och hälsosamma ekosystem samt att stärka måluppfyllnaden i den maritima strategin och livsmedelsstrategin.

Verksamhetens resultat

Bedömningsgrunder

Nyckeltal: Areella näringar (60–62)	År 2022	År 2021	År 2020
Antal årsarbetskrafter, totalt	26,2	22,6	23,7
Antal årsarbetskrafter, kvinnor	17,4	15,6	15,9
Antal årsarbetskrafter, män	8,8	7,0	7,8
Antal ärenden, inkomna och upprättade	10 900	10 974	10 965
Antal beslutade ärenden	12 222	10 495	10 926
Antal ej beslutade ärenden, äldre än två år	1 104	1 856	1 692
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	44 139	41 779	26 739
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	694	504	421

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP, ärendehandläggningssystemet Platina och Jordbruksverket.

Antalet ej beslutade ärenden äldre än två år har minskat med 40 procent jämfört med 2022. Skälet till att det byggts upp höga balanser är att det tidigare inte varit tekniskt möjligt att besluta om utbetalning. Den långa handläggningstiden påverkar dock endast ett mycket begränsat antal sökande, eftersom det bara är ett fåtal av dessa ärenden som kommer att leda till beslut om utbetalning.

Resultatindikator	Mål	Uppgift eller uppdrag	Källa	Målvärde	År 2022	År 2021	År 2020
Andel ekologisk brukad jordbruksmark (%)	En konkurrenskraftig livsmedelskedja	Jordbrukarstöd Miljöersättningar Kompetensutveckling och rådgivning	Jordbruksverket ¹⁾	30	*	34	33
Areal betesmarker och slåtterängar (ha)	Miljömål Ett rikt odlingslandskap	Jordbrukarstöd Miljöersättningar Kompetensutveckling och rådgivning	Jordbruksverket ¹⁾		7760	7624	7422

* Det saknas färdig statistik för 2022 när det gäller ekologiskt brukad mark.

** Redovisas endast av Norrbotten, Västerbotten och Jämtland. Uppgiften om antalet renar i vinterhjord avser resultatet från den senaste renräkningen. Renräkningen sker årligen under perioden oktober–februari och redovisas till Länsstyrelsen senast den 1 juli innevarande år.

1) Jordbruksverkets statistikdatabas.

2) Länsstyrelsens register.

Andelen ekologisk jordbruksmark har legat på en jämn och hög nivå i Värmland de senaste åren. Värmland är ett län som har goda förutsättningar för ekologisk animalieproduktion och då krävs även ekologisk växtodling. Att andelen ligger på en jämn nivå de senaste åren beror troligen mycket på att lantbrukarna ingått i ett femårigt åtagande för ekologisk produktion och att de nu ligger kvar i åtagandet och inväntar nästa landsbygdsprogramsperiod. Efterfrågan på marknaden har minskat, vilket gör att få lägger om till ekologisk produktion just nu.

Det är en stor utmaning att värna länets slåtterängar och naturliga betesmarker. Svårast är det att bevara dessa värden på små brukningsenheter i skogsbygderna. I länets slättbygder sköts och brukas de största betesmarkerna och arealen kan till och med öka något eftersom större sammanhängande betesmarker ofta är ekonomiskt värdefulla för en modern köttproduktion. Detta gäller dock inte små värdefulla miljöer som lämnas för igenväxning. I mellan- och skogsbygder lämnas både småmiljöer, naturbetesmarker, slåtterängar och åkermarker för igenväxning. Orsaken är ofta småskaligheten och bristen på aktiva djurhållare. Det är därför viktigt att få fler betesdjur till marker i mindre jordbruksintensiva områden, om målet om biologisk mångfald avseende betesmarker och slåtterängar ska kunna nås. Att det generellt fungerar att bo och verka på landsbygden är många gånger avgörande.

Resultatredovisning

Fiske

Arbetet i projektet med förvaltningsplan för Vänerns två stammar av insjölox som påbörjades under 2020 har fortsatt. I de delar den nya strategin är klar och börjat tillämpas bidrar den till att gynna Vänerns vilda populationer av lax och öring och till att säkerställa tillgången och kvaliteten på kompensationsutsatt lax- och öringsmolt i Väneren. Arbetet med vissa delar av den nya förvaltningsstrategin har kantats av utmaningar, bland annat på grund av det allvarliga sjukdomsläget hos den vilda laxen som har resulterat i ett återupptag av utsättningar av smolt av Gullspångsstam i Klarälven som reserv för att kunna hålla en avelslinje.

Antalet ansökningar om bidrag till fiskevården har varit ungefär lika många under 2022 som tidigare år och Länsstyrelsen har kunnat bevilja de flesta inkomna ansökningar. Inriktningen på projekten bakom ansökningarna varierar men har en tyngdpunkt mot restaurering av vattendrag efter flottning, en trend som ökat under de senaste åren. Länsstyrelsen ser positivt på och främjar en sådan utveckling eftersom restaurering av natur och insatser för bevarad biologisk mångfald bidrar både till en bättre regional miljö och till att nå målen enligt de olika uppdrag och EU-direktiv som Länsstyrelsen arbetar för, till exempel ramdirektivet för vatten, art- och habitatdirektivet och strategin för biologisk mångfald.

För fisket och förvaltningen av fisken i Vänern sker samordning och samverkan med länets berörda aktörer genom Samförvaltning fiske i Vänern där representanter för berörda aktörer ingår. Syftet är att ta fram förslag och att vara en beredande grupp till myndigheter inför beslut som berör fisket i Vänern. För länets övriga vatten sker samverkan med länets fiskevårdsområden och Länsstyrelsen har under året medverkat på sammankomster med fiskevårdsområdesföreningarna. Samverkan har lett till större delaktighet och ökad kompetens hos relevanta aktörer, och i förlängningen förbättrad regelefterlevnad som gynnar fiskevården.

Länsstyrelsen har spridit information om verksamheten och tagit del av allmänhetens frågor genom närvaro på internet och i sociala medier via Länsstyrelsens webbplats och Facebooksidan Vatten- och fiskevård i Värmland. Länsstyrelsens ambition är att där lägga ut material av allmänt intresse. Facebooksidan är välbesökt och har mottagits positivt av målgruppen. Inläggen på Facebook har resulterat i att både kunskap och information på ett smidigt sätt har kunnat förmedlas till allmänheten och att exempel på Länsstyrelsens verksamhet inom miljöområdet fått bra spridning. Till exempel har flera inlägg plockats upp av SR, SVT och dagstidningar.

Regionalt livsmedelsstrategiarbete

Länsstyrelsens livsmedelsstrategiarbete bedrivs framför allt genom olika projekt finansierade av Landsbygdsprogrammet i syfte att skapa nya jobb inom livsmedelskedjan. Projekten drivs av Länsstyrelsen och finansieras med både nationella och regionala medel samt med tillskott från förvaltningsanslaget. Under året har ett intensivt arbete genomförts för att fullfölja de aktiviteter som tidigare blivit fördröjda av pandemin. Många av insatserna bidrar till Agenda 2030 och de nationella miljömålen.

Två projekt inom kompetensutveckling riktat mot livsmedelsförädlare i länet har genomförts. De båda projekten bidrar till måluppfyllelse för det strategiska området kunskap och innovation inom den nationella livsmedelsstrategin. Externa utförare har upphandlats för att genomföra respektive projekt.

- Projektet Demonstrations- och informationsinsatser för livsmedelsnäringen Värmland har genomfört insatser med fokus på marknadsorientering och att stötta deltagarna i att hitta nya marknader för sina produkter.
- Projektet Kompetensutveckling med sikte på nyföretagande inom livsmedelsbranschen i Värmlands län har genomfört insatser inom fyra områden: starta och driva företag, affärsutveckling, livsmedelssäkerhet och produktion.

Länsstyrelsen driver tre samverkansprojekt, med nationella myndigheter, regionen, organisationer, kommuner och näringsliv som medverkande.

- Projektet Samverkan för livsmedelsnäringen i Värmland har genomfört en branschdag för livsmedelsnäringen i Värmland. Även ett nytt forum för det regionala livsmedelsstrategiarbetet, Partnerskap för livsmedelsnäringen i Värmland, har startats upp inom projektet. Målet är att nå och engagera fler aktörer i hela livsmedelskedjan, samt att stärka samverkan ytterligare. Samverkan har utvecklats i positiv riktning under året, och har gynnats av att Länsstyrelsen haft uppdraget att leda samordningen.

- Projektet Framtidens offentliga måltider kunde återstartas efter pandemin. Ett antal studiebesök har gjorts hos värmländska livsmedelsproducenter inom mejeri, mjölk-, kött-, raps- och äggproduktion samt bageri. Deltagare har varit lågstadieelever, skolkökskockar samt sistaårselever från Tingvallagymnasiets hotell- och livsmedelsprogram. Tillsammans med lågstadieelever har skolorna odlat egna grönsaker. Projektet har därmed gett skolbarnen ökad insikt i varifrån maten kommer. Flera seminarier har genomförts och samverkan har skett med olika nationella projekt inom samma område. Intresset för projektets aktiviteter har varit stort.
- Projektet Insatser för att uppfylla de nationella målen i livsmedelsstrategin består av tre delprojekt som presenteras i de tre punkterna nedan.
 - I delprojektet Kriskost med kort livsmedelskedja har skriften Mat härifrån – recept för vardag och krisberedskap har tagits fram och publicerats i Lanseringen skedde under Krisberedskapsveckan. I projektet har målen för livsmedelsstrategin kopplats ihop med totalförsvarets behov. Skriften har fått stor uppmärksamhet, och har presenterats vid två nationella konferenser och i flera andra sammanhang.
 - I delprojektet Nya grödor samarbetar Länsstyrelsen med Hushållningssällskapet, LRF och Nifa. Syftet är att inspirera, kompetensutveckla och stödja lantbruksföretagare att odla nya grödor som kan ersätta importerade proteinprodukter. Tio gårdar har under säsongen haft demonstrationsodlingar av gråärt, sötlupin, linser och quinoa. Projektet köpte in utsäde och expertrådgivning. En fältträff har arrangerats för odlare, och en för skolkökskockar. Under hösten arrangerades ett seminarium om rensning, paketering, marknadsföring och distribution med flera viktiga aktörer, där det även bjöds på provsmakning av rätter tillagade av gråärter och sötlupin. Resultatet har presenterats på en nationell konferens.
 - I delprojektet Hållbar livsmedelskonsumtion har en intern grupp med olika kompetenser arbetat för att öka den gemensamma kompetensen inom ett svårt och komplext område. Region Värmland har bidragit med kompetens inom folkhälsa. Gruppen har tagit fram ett förslag till Riktlinje för hållbara och hälsosamma matval som kan användas vid upphandlingar. Resultatet har presenterats på en nationell konferens.

Länsstyrelsen har tillsammans med Visit Värmland och Nifa utsett en värmländsk landskapsmåltid, som varefter ett öppet ansökningsförfarande, inom ramen för ett initiativ från KSLA, Gastronomiska akademien och Måltidsakademien.

Målsättningar för hantering av EU-stöd

Länsstyrelsen har sedan många år en effektiv handläggning och kontroll av jordbrukarstöden och har, i jämförelse med andra länsstyrelser, låga kostnader i Jordbruksverkets årliga sammanställningar. Länsstyrelsen har lyckats väl i ambitionen om tidiga utbetalningar 2022 och de utbetalningsmål som anges i SUSS-Jbr har uppfyllts. För direktstöden betalades cirka 94 procent av länets totala stödbelopp ut i början av december och över 99 procent innan årsskiftet.

För ansökningar om projekt- och företagsstöd uppfyller Länsstyrelsen inte målen för handläggningstider. Skälen till detta är huvudsakligen sådana som Länsstyrelsen inte har kunnat påverka, exempelvis att ansökningarna inte är kompletta trots påminnelser. Ett annat skäl till längre handläggningstider är att Länsstyrelsen låter ansökningarna vara med i flera beslutsomgångar vilket ökar möjligheten till ett positivt beslut. Länsstyrelsen har fortlöpande en tät kommunikation med de sökande för att de ska vara väl införstådda med skälen till tidsfördröjningen.

För miljöinvesteringar är måluppfyllelsen för ansökningar om stöd god. Trots långa handläggningstider har ärendebalansen totalt sett för Landsbygdsprogrammet minskat jämfört med föregående år. För ansökningar om utbetalning av stöden är måluppfyllelsen god eller nästintill god för samtliga stödformer. Se även tabell I.

Länsstyrelsen har genomfört tre utlysningar inom åtgärden ökad konkurrenskraft; två utlysningar riktade mot täckdikning av åkermark och en mot biodlare och trädgårdsföretagare. Söktrycket från länets företagare i dessa utlysningar har varit stort.

EU:s gemensamma jordbrukspolitik

Under 2022 har länsstyrelserna på olika nivåer aktivt medverkat i arbetet med EU:s gemensamma jordbrukspolitik för 2023–2027. På chefsnivå har länsstyrelserna medverkat i den strategiska beredningen på Jordbruksverket genom två landsbygdsdirektörer och länsstyrelsernas reformledare. Vidare har sju medarbetare från länsstyrelserna arbetat inom de tvärfunktionella grupperna i Jordbruksverkets reformarbete. Till det har ytterligare 36 medarbetare medverkat i olika arbetsgrupper eller uppdrag.

Medarbetare från Länsstyrelsen har deltagit som verksamhetsexperten i tvärfunktionella grupper, arbetsgrupper och uppdrag och bidragit med kunskap om genomförandet av dagens jordbrukspolitik, för att på så sätt hjälpa till att utveckla arbetssätt och metoder för ett effektivt genomförande av den gemensamma jordbrukspolitiken för 2023–2027.

På årets lantbruksmessa på Elmia i Jönköping hade Jordbruksverket och länsstyrelserna en gemensam monter för att tillsammans möta lantbrukare och andra stödsökande inför införandet av den nya politiken.

Länsstyrelserna har även deltagit i Jordbruksverkets arbete med att skapa ett effektivare målstyrningssystem för den strategiska planen. Länsstyrelserna har ingått i både styrgruppen och i flera arbetsgrupper under framtagandet. Under slutet av året har länsstyrelserna gjort ett eget arbete för att bemanna upp med kompetens på olika nivåer inom den nya målstyrningsprocessen.

För att skapa samsyn och förbereda alla länsstyrelserna på den gemensamma jordbrukspolitiken 2023–2027 har den återkommit regelbundet på länsstyrelsernas nätverksträffar för landsbygdsdirektörer. Nätverket har arbetat för att skapa så goda förutsättningar som möjligt för länsstyrelserna inför införandet. Det gemensamma arbetet skapar även förutsättningar för bra service till lantbrukarna inför 2023.

Omarrondering

Länsstyrelsen har under året aktivt arbetat med Jordfonden för att främja, en från allmän synpunkt, lämplig utveckling av jord- och skogsbruksföretag och för att främja bosättning och sysselsättning i glesbygd. Omsättningen inom fastighetsinnehavet i Jordfonden har därför varit hög, och ett trettiotal köp och försäljningar till ett värde av cirka 27 miljoner kronor har genomförts.

Genom arbetet med Jordfonden har arbetet med omarrondering och rationalisering av skiftesstrukturen starkt bidragit till att större brukningsenheter kunnat bildas, vilket i sin tur skapar bättre förutsättningar för att bedriva ett rationellt skogsbruk. Arbetet med fastighetsregleringar har resulterat i att cirka 50 kilometer rågång försvunnit samt att omkring 20 fastigheter har försvunnit. Detta har lett till att kostnaderna minskat med cirka 10 kronor per skogskubikmeter vid avverkningar på berörda fastigheter. Med hjälp av medel från Jordbruksverket har Länsstyrelsen under året gjort extra insatser i hemmanet Påterud, vilket resulterat i att markägare i området visar stort intresse för förbättrad skiftesstruktur. Att fokusera insatser till vissa områden har således varit ett framgångsrikt arbetssätt.

Värdet av genomförda fastighetsaffärer under 2022 är på ungefär samma nivå som under åren 2020 och 2021. Sett över tid, jämfört med åren 2019 och bakåt, är dock omsättningen inom omarronderingen fyrdubblad. Länsstyrelsen bedömer att genomfört arbete under 2022 kommer att bidra till en ökning av genomförda fastighetsaffärer under kommande år.

Ersättning för skada på fisk och fiskeredskap

Inte aktuellt i länet 2022.

Resultatbedömning

Hanteringen av EU-stöd har genomförts med låga kostnader och hög andel tidiga utbetalningar. För projekt- och företagsstöd samt miljöersättningar har ärendebalanserna minskat och handläggningstiderna för ansökningar om stödutbetalning ligger på en fortsatt bra nivå. Livsmedelsstrategiarbetet har präglats av bred samverkan med nationella myndigheter, regionen, kommuner, organisationer och företag, och Länsstyrelsen har även lett ett strategiskt arbete för att långsiktigt utveckla formerna för samverkan mellan olika aktörer i länet. Verksamheten inom fiskeområdet bedrivs på ett sätt som bidrar till biologisk mångfald och kunskapshöjning i länet. Arbetet med Jordfonden och omarronderingsfrågor har lett till konkreta och positiva effekter.

Länsstyrelsen bedömer att det sammantagna resultatet inom sakområdet är gott.

Folkhälsa, jämställdhet, integration med mera

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
3 § 12 p. Folkhälsa	Länsstyrelseinstruktion
3 § 13 p. Jämställdhet	Länsstyrelseinstruktion
3 § 14 p. Integration	Länsstyrelseinstruktion
1A12 Mänskliga rättigheter och icke-diskriminering	Regleringsbrev
1B4 Webbplatsen informationsverige.se	Regleringsbrev
1C6 Återfallsförebyggande insatser våld i nära relationer	Regleringsbrev
3B14 Motverka rasism på arbetsmarknaden	Regleringsbrev
3B18 Anvisningsmodell för ensamkommande barn och anvisning av nyanlända	Regleringsbrev

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål

Uppgifter och uppdrag inom verksamhetsområdet omfattar områdena folkhälsa, jämställdhet, mänskliga rättigheter och integration. Följande punkter sammanfattar uppgifterna och uppdragen.

- Länsstyrelserna ska samordna och utveckla det förebyggande arbetet mot alkohol, narkotika, dopning, tobak och spel (ANDTS) i länet. Länsstyrelserna har även ett regionalt tillsynsansvar inom alkohol och tobak.
- Länsstyrelserna ska samordna och ge stöd inom jämställdhetsområdet genom att kartlägga och följa utvecklingen av jämställdhet i länet.
- Länsstyrelserna ska ansvara för att den nationella strategin för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor får genomslag i länen.
- Länsstyrelserna ska samverka och samordna arbetet med mänskliga rättigheter inklusive stöd till andra aktörer som arbetar med mänskliga rättigheter inom områdena barnets rättigheter och barnkonventionen, funktionshinder, nationella minoriteter och minoritetsspråk samt rasism i arbetslivet.
- Länsstyrelserna ska samordna och samverka när det gäller att driva och delta i planering, organisering, genomförande och uppföljning av integrationsinsatser.
- Länsstyrelserna ska bevilja statsbidrag till kommuner för personligt ombud och följa upp, stödja och utveckla verksamheten med personligt ombud samt lämna underlag till Socialstyrelsens uppföljningar och årliga lägesrapport.
- Länsstyrelserna ska ansvara för att utveckla det brottsförebyggande arbetet på regional nivå.

Följande punkter sammanfattar målen inom verksamhetsområdet.

- Folkhälsopolitiken: Det övergripande målet för folkhälsopolitiken är att skapa samhällsliga förutsättningar för en god och jämlik hälsa i hela befolkningen och sluta de påverkbara hälsoklyftorna inom en generation.
- Alkohol-, narkotika-, dopnings- och tobakspolitik (ANDT): Målet för ANDT är ett samhälle fritt från narkotika och dopning, minskade medicinska och sociala skador orsakade av alkohol och ett minskat tobaksbruk.

- Jämställdhetspolitiken: Målet för jämställdhetspolitiken är att kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv. Det finns också sex jämställdhetspolitiska delmål.
- Mänskliga rättigheter: Målet för politiken för mänskliga rättigheter är att säkerställa full respekt för Sveriges internationella åtaganden om mänskliga rättigheter.
- Funktionshinderspolitiken: Det nationella målet för funktionshinderspolitiken är att, med FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning som utgångspunkt, uppnå jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet för personer med funktionsnedsättning i ett samhälle med mångfald som grund. Målet ska bidra till ökad jämställdhet och till att barnrättsperspektivet ska beaktas.
- Politik mot diskriminering: Målet för politik mot diskriminering är ett samhälle fritt från diskriminering.
- Integrationspolitiken: Det övergripande målet för integrationspolitiken är lika rättigheter och möjligheter för alla oavsett etnisk och kulturell bakgrund.
- Spelberoende: Målet för samhällets insatser mot spelberoende är att minska skadeverkningarna av överdrivet spelande.
- Kriminalpolitiken: Målet för kriminalpolitiken är att minska brottsligheten och att öka människors trygghet. Verksamheten omfattar även brottsförebyggande arbete.
- Agenda 2030: Sveriges nationella mål knyter an till flera av de globala målen i Agenda 2030. När Länsstyrelsen bidrar till att nationella mål får genomslag i länet bidrar myndigheten också till genomförandet av Agenda 2030.

Verksamhetens resultat

Bedömningsgrunder

Nyckeltal: Folkhälsa, Jämställdhet, integration med mera (70, 80–85)	År 2022	År 2021	År 2020
Antal årsarbetskrafter, totalt	14,8	14,6	12,5
Antal årsarbetskrafter, kvinnor	12,4	12,9	10,7
Antal årsarbetskrafter, män	2,4	1,7	1,8
Antal ärenden, inkomna och upprättade	116	142	96
Antal beslutade ärenden	95	150	57
Antal ej beslutade ärenden, äldre än två år	16	2	14
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	25 139	23 279	14 962
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	7 101	7 502	3 800

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP och ärendehandläggningssystemet Platina.

Resultatindikatorer

Länsstyrelserna har valt att inte ha några resultatindikatorer för verksamhetsområdet i årsredovisningen 2022.

Resultatredovisning

Folkhälsa och förebyggande arbete

Länsstyrelsen Värmland har inom ramen för flera uppdrag (bland annat brottsförebyggande arbete, ANDTS-samordning och föräldraskapsstöd) fokuserat på två långsiktiga satsningar där utgångspunkten är tidigt

förebyggande arbete på universell nivå för att stärka skyddsfaktorer hos barn och unga i Värmland. Insatserna har under verksamhetsåret stärkt såväl yrkesverksamma som föräldrar och viktiga vuxna i sina professionella och privata relationer med barn och unga, och förbättrat förutsättningarna för det förebyggande arbetet i länet. De två satsningarna har vidare, genom olika utbildningsinsatser, ökat kompetensen hos olika professioner samt förbättrat samsyn och förståelse för varandras olika roller i det förebyggande arbetet.

Den ena satsningen – Växa i Värmland – utgår från tematräffar inom fyra ålderskategorier mellan 0 och 20 år och riktar sig till föräldrar och viktiga vuxna med syfte att stärka relationen mellan barn och föräldrar eller andra närstående vuxna. Genom den har Länsstyrelsen också stärkt samverkan i länet eftersom materialet tagits fram tillsammans med Region Värmland och flera av länets kommuner. Den andra satsningen – Förebyggandecoach – riktar sig till professionella som i sitt yrke möter barn och unga och syftar till att stärka det lokala förebyggande arbetet genom tvärsaktoriella möten för kunskapspåfyllnad och strukturerat erfarenhetsutbyte. Förebyggandecoach består av en basutbildning där fokus ligger på grunden i förebyggande arbete, risk- och skyddsfaktorer samt på bemötande i kontakt med barn och unga.

Länsstyrelsen har vidare under året stärkt förutsättningarna för det förebyggande arbetet på lokal nivå genom fyra nätverksträffar samt kontinuerlig kontakt och dialog med yrkesverksamma inom ANDTS-området och brottsförebyggande området. Genom nätverksträffarna har också det kommunöverskridande samarbetet ökat. Totalt har kommunerna samlats en dag digitalt och fyra dagar fysiskt. Kommunerna har uppskattat träffarna som har bidragit till samverkan, kunskapshöjning, erfarenhetsutbyte samt nya perspektiv och insikter.

Tillsyn enligt alkohollagen och lagen om tobak och liknande produkter 2022

Länsstyrelsen Värmland har under året stärkt det mellankommunala och regionala erfarenhets- och kunskapsutbytet inom alkohol- och tobakstillsynsverksamheten genom tre fysiska nätverksträffar där representanter från 15 av länets 16 kommuner deltagit vid något eller flera av mötena. Vidare har Länsstyrelsen bidragit till ett enhetligt tillsynsarbete och en effektiv planering inför 2022 genom tre fysiska möten för länets mentorer som återfinns i fyra kommuner.

Länsstyrelsen har höjt kompetensen hos ett flertal kommuner genom sin rådgivande och vägledande funktion gällande tillämpliga lagar, inklusive den nyttkomna lagen (2022:1257) om tobaksfria nikotinprodukter, och har genom sin tillsyn bidragit till ökad kommunal tillsyn inom alkohol- och tobaksområdet. Åtta kommuners verksamhet har under året granskats utifrån gällande lagstiftningar där samtliga ökat sin tillsynsfrekvens avseende serveringsställen, detaljhandel för folköl och tobak. Fem av åtta kommuner har ökat efterlevnaden av rökförbud på skolgårdar.

Länsstyrelsen Värmland har under året bidragit till att öka skolpersonalens kunskap inom tobaksområdet via projektet Tillsynen.se – Skolan iSamverkan. Detta projekt består av en digital portal som används i kunskapshöjande syfte både när det gäller det preventiva arbetet och tillsynsmetodiken inom tobaksområdet. Under 2022 har Karlstads kommun fattat beslut att implementera denna portal hos sina skolor i kommunen. Därutöver arbetar Arvika, Eda, Årjäng och Torsby kommuner med portalen.

Jämställdhet

Länsstyrelsen Värmland har under året gett stöd och information samt bidragit till ökad kunskap och kompetens inom jämställdhet genom anslutningssystemet Ett jämställt Värmland. Ett jämställt Värmland innefattar ett nyhetsbrev som når 380 mottagare fyra gånger per år, en informativ hemsida och nätverksträffar. De sistnämnda, som under året haft 235 deltagare från olika sektorer, har haft temana; jämställdhetsintegrering, goda exempel på jämställdhetsarbete, att möta motstånd, män och maskulinitet

samt unga och jämställdhet. Utvärderingarna visar att deltagarna har fått ökad kunskap, inspiration, stöd, nya kontakter och idéer.

Länsstyrelsen har ökat genomslaget för jämställdhet inom samtliga uppdrag på enheten för Social hållbarhet genom ökad intern samverkan och kunskapshöjande insatser i form av bas- och vidareutbildning samt workshop om jämställdhetsintegrering. Vidare har förutsättningarna för förverkligande av hela politikområdet jämställdhet ökat genom stärkt intern samverkan med uppdraget Mäns våld mot kvinnor. För att skapa en regional plattform och stärka det våldsförebyggande arbetet i länet har tre träffar med det gemensamma pedagognätverket genomförts, där kompetensen om hedersrelaterat våld och förtryck har ökat.

Under året har Länsstyrelsen ökat kunskap och kompetens i länet genom flertalet kunskapshöjande insatser kring teman som #metoo, jämställdhet och demokrati samt sexuell exploatering av barn i en digital kontext. Under året genomfördes också konferensen Genius tillsammans med Region Värmland. Konferensen samlade cirka 450 deltagare som fick ökad kunskap om samtliga jämställdhetspolitiska mål och konkreta exempel på hur man kan integrera ett jämställdhetsperspektiv i sin verksamhet. Utvärderingen visade att 97 procent av respondenterna helt eller delvis kommer att ha nytta av innehållet i konferensen. Konferensen bidrog också till nätverksbyggande, både med nya men framför allt tidigare kontakter, något man har saknat under pandemiåren. Vid externa arrangemang har Länsstyrelsen Värmland också informerat om regional könsuppdelad statistik och länets jämställdhetsstrategi.

Mäns våld mot kvinnor

För att stödja genomförandet och uppföljningen av regeringens nationella strategi för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor samordnar Länsstyrelsen Värmland flera nätverk, genomför utbildningar och andra stödjande insatser samt kommunicerar externt genom till exempel relevanta kampanjer i sociala medier. Under året har Länsstyrelsen ökat samverkan och kunskapen hos yrkesverksamma i länet genom nätverksmöten, utbildningar och seminarier som nått över 1 400 personer.

För att stärka våldsutsattas rätt till skydd och stöd har Länsstyrelsen samordnat flera regionala, kommunöverskridande processer. Ett exempel är Kompott Värmland där elva av 16 kommuner ingår och där syftet är samverkan över kommungränser för att tillhandahålla bostäder för våldsutsatta inom länet. Kompott Värmland startade i september år 2021 och har sedan dess haft fyra förfrågningar, tre mottagna ärenden samt två överlämnade ärenden vilket har lett till att fler våldsutsatta kvinnor har fått stadigvarande bostad. Länsstyrelsen har fått flera riktade förfrågningar om att sprida det goda arbetet till andra län vilket synliggör myndighetens roll och mandat i frågor avseende mäns våld mot kvinnor i Värmlands län.

För att öka våldsutövares möjlighet till att få stöd och hjälp att ändra sitt beteende har Länsstyrelsen Värmland möjliggjort en uppstart av en länsgemensam mottagning för våldsutövare. Genom att bistå mottagningen med medel under de första åren möjliggör Länsstyrelsen en effektivisering och resurssamordning vilket bidrar till att kvalitetssäkra arbetet samt säkerställa ett likvärdigt stöd i hela länet.

För att öka kunskapen om hur våld påverkar arbetsförmågan har Länsstyrelsen Värmland varit delaktig i ett projekt tillsammans med Jämställdhetsmyndigheten med fokus på våld ur ett arbetsgivarperspektiv, inom vilket samtliga chefer på Länsstyrelsen Värmland har utbildats inom området mäns våld mot kvinnor. Vidare har Länsstyrelsen Värmland vid flertal tillfällen under året ökat kompetensen om våld i nära relationer, sexuella trakasserier och arbetsgivarens skyldigheter vid diskriminering hos chefer och HR-personal på myndigheter, kommun, region samt näringslivet genom utbildningsinsatser i samverkan med Agera Värmland. Utbildningssatsningarna har lett till att arbetsgivare i länet kommer att ställa frågan om våld vid medarbetarsamtal vilket leder till en ökad upptäckt av våld i nära relationer.

Integration

Yrkesväg Värmland och Yrkesväg

Länsstyrelsen har under året stärkt förutsättningarna för integration och ökat kompetensförsörjningen i länet genom projekten Yrkesväg Värmland och Yrkesväg. Projektet Yrkesväg Värmland, vars övergripande mål varit att nyanlända och långtidsarbetslösa utrikes födda kvinnor och män som står långt från arbetsmarknaden ska komma i arbete, utbildning eller närmare arbetsmarknaden, har genomförts i samverkan med åtta av länets kommuner och Region Värmland. Projektet har uppnått mycket goda resultat. Totalt 366 individer, 227 kvinnor och 139 män, har deltagit i projektet och tagit del av dess utbildningsinsatser och stärkt sina kunskaper om arbetsmarknad, demokrati, mänskliga rättigheter, jämställdhet och hälsa. Projektet har även stärkt samverkan deltagande kommuner emellan. Målpuppfyllelse gällande individer som fått anställning efter avslutad utbildningsinsats har nåtts med god marginal – 61 procent av de deltagande kvinnorna och 41 procent av männen gick direkt ut i arbete. Länsstyrelsen Värmland startade i november fortsättningsprojektet Yrkesväg med medel från Asyl- och migrationsfonden (AMIF) vars övergripande mål är att förbättra integration och möjligheter för tredjelandsmedborgare att etablera sig i det svenska samhället och på den svenska arbetsmarknaden. Projektet har 15 deltagande kommuner från tre län.

Beredskap och Kapacitet

Under 2022 har Länsstyrelsen effektiviserat arbetet med att uppnå målen inom integration genom att erbjuda alla samverkansparter att ingå i ett gemensamt nätverk. Detta för att skapa bättre kontaktytor, möjliggöra samverkan mellan aktörer, nå ut brett med kompetenshöjande insatser och information samt bidra till ökad likvärdighet i länet avseende kompetensförsörjningen inom integrationsområdet. Genom integrationsnätverket har Länsstyrelsen ökat kompetensen inom områdena mänskliga rättigheter, jämställdhet, hälsa och föräldraskapsstöd, regionalt lärande gällande hälsofrämjande insatser, integrationsfrämjande insatser samt mottagande och bosättning av asylsökande, nyanlända och ensamkommande barn. När Ryssland inledde invasionskriget mot Ukraina fick nätverkets fokus ställas om till skyddsbehövande från Ukraina där Länsstyrelsen, utöver regelbunden information från Migrationsverket och Länsstyrelsen, erbjudit kompetenshöjande insatser. Ett exempel på det är Skolverket som presenterat hur de arbetar för ett tryggt mottagande i skolan av nyanlända barn och unga från Ukraina. Utvärdering av nätverket visar att majoriteten av deltagarna som svarat är nöjda med upplägg samt att det ökat kunskapen inom integrationsområdet.

Arbetet med skyddsbehövande från Ukraina har varit centralt en stor del av året. Inledningsvis hanterades dessa frågor i Länsstyrelsens krisorganisation där expertkompetens från integration ingick med en heltidstjänst. Det har bidragit till ett framgångsrikt arbete med regeringsuppdraget att inventera tillfälliga bostäder samt samverka med kommuner och Migrationsverket i dialogerna om jämn fördelning. Efter hand har arbetet flyttats från krisorganisationen till linjeverksamheten som fortsatt hantera frågor och informationsspridning.

Länsstyrelsen har säkerställt den långsiktiga hållbarheten och kvaliteten i mottaganden och etableringen av nyanlända samt förmåga att anpassa sina verksamheter för ensamkommande barn och unga genom uppföljningar i åtta av länets kommuner. Länsstyrelsen Värmland samlar också in och analyserar länets lägesbildsenkät vilket bidrar till samma syfte.

Fördelning av statsbidrag

Länsstyrelsernas uppdrag att fördela statsbidrag har resulterat i att det i Värmland fördelats cirka sju miljoner kronor till 15 olika insatser inom både civilsamhälle och kommuner. I Länsstyrelsens uppföljningsarbete framkommer att dessa medel har använts till stor nytta för målgruppen och främjat integrationsarbetet genom att erbjuda praktisk språkinläring och samhällsinformation i kommunerna. Fokus har även varit på föräldralediga och andra viktiga vuxna. Vidare har ensamkommande barn och unga fått ta del av insatser

med fokus på fortsatta studier, ledarskap och egenförsörjning. Asylsökande har erbjudits insatser med fokus på hälsa, samhällsinformation och språk. Länsstyrelsens prioriteringar i fördelning av statsbidrag har bidragit till att beviljade insatser i högre grad fokuserat på samverkan mellan olika aktörer samt utrikesfödda kvinnor som står långt från arbetsmarknaden. I handläggningen har Länsstyrelsen särskilt beaktat insatser som jobbar med jämställdhet, likabehandling och barns rättigheter, vilket har lett till ökade kunskaper inom dessa områden hos både aktörer och målgrupp.

Ensamkommande barn och unga

Länsstyrelsen har under året bidragit till att etablera och stärka det länsövergripande lärandet inom verksamhetsområdet ensamkommande barn och unga. Detta genom kompetenshöjande insatser i det resursnätverk som Länsstyrelsen Värmland bedriver sedan 2020 tillsammans med länsstyrelserna i Dalarna och Örebro län. Nätverksträffarna beskrivs av deltagarna bidra till ökad kompetens inom området, möjliggöra kontakt och särskilt bidra till stärkt lärande mellan olika verksamhetsområden som arbetar inom området. För att stärka samverkan samordnar Integration resursteamet prostitution och människohandel tillsammans med kollegor från Mäns våld mot kvinnor, detta har bidragit till att lyfta frågan inom andra områden.

Samhällsorientering

Länsstyrelsen har under 2022 effektiviserat arbetet avseende uppdraget att stödja länets kommuner i deras arbete med samhällsorientering. Detta genom att bjuda in både kommunala tjänstepersoner och samhällskommunikatörer till det gemensamma integrationsnätverket. Genom detta nätverk har Länsstyrelsen ökat kunskapsnivån genom insatser som tidigare beskrivits. Länsstyrelsen har bidragit till kompetensutveckling i länet genom att erbjuda och genomföra länsstyrelsegemensamma fortbildningar och informationstillfällen för hälso- och samhällskommunikatörer samt för kommunala tjänstepersoner. Utöver dessa insatser har det erbjudits en informationsträff om den årliga samhällsorienteringsenkäten vilket genererade en bättre förståelse för enkätfrågorna och syftet med dem. Sammanfattningsvis har Länsstyrelsens arbete kopplat till samhällsorientering under året har bidragit till ökat stöd till såväl ansvariga tjänstepersoner som utförare av samhällsorientering i länets kommuner. Det har också genererat ökad samverkan, vilket planeras att fortsätta och utvecklas framöver.

Stärkt samordning inom tidiga insatser för asylsökande

Inom verksamhetsområdet samordning av tidiga insatser för asylsökande har särskilt prioriterade målsättningar under året varit att arbeta för att stärka samordningen och samverkan inom tidigare upparbetade regionala strukturer samt att bidra till kompetensförsörjning inom dessa. Denna prioritering har även lett till att flera TIA-aktörer samordnat sig och genomfört gemensamma aktiviteter. Det har också underlättat inkludering av skyddsbehövande från Ukraina i målgruppen genom att de erbjudits integrationsfrämjande insatser i ett tidigt skede. Länsstyrelsen bedömer att denna samverkan kommer att bidra till insatser med ännu högre kvalitet samt möta målgruppens behov samt att den främjar god hälsa, integration och förståelse för det svenska samhället.

Mänskliga rättigheter och icke-diskriminering

Länsstyrelsen har ökat förutsättningarna att säkerställa Sveriges internationella åtaganden regionalt och lokalt. Detta har gjorts genom att bland annat delta i det nationella arbetet genom länsstyrelsernas gemensamma nätverk för de mänskliga rättigheterna, men också genom Värmlands länsövergripande nätverket för de mänskliga rättigheterna.

Länsstyrelsen har utöver detta deltagit i olika forum, nätverk, råd, referensgrupper och samarbeten med länets kommuner, Region Värmland, samt berörda myndigheter, där perspektiv inom mänskliga rättigheter diskuteras och beaktas kontinuerligt. I dessa sammanhang har Länsstyrelsens deltagande lagt fokus på att

öka kännedomen och kunskapen om de mänskliga rättigheterna, bidra till kunskapsutbyte och samverkan samt deltagande i samhällsdebatten. Liksom tidigare år har fokus varit informations- och utbildningsinsatser inom det rättighetsbaserade arbetssättet (RBA), inklusive det barnrättsbaserade arbetssättet (BBA). Länsstyrelsen har varit drivande i utvecklingsarbetet avseende ett mer tillgängligt material och en mer praktiskt utvecklad arbetsmetod avseende RBA. Materialet har använts vid utbildningsinsatser inom Länsstyrelsens nätverk och projekt under året samt i interna utbildningssatsningar på Länsstyrelsen. Det återstår ytterligare arbete för att etablera en sammanhållen struktur för att främja och skydda de mänskliga rättigheterna, både internt på Länsstyrelsen och externt i länet.

Inom ramen för projekten Yrkesväg Värmland respektive Yrkesväg har kommuner i samverkan mellan olika verksamheter utvecklat och erbjudit nyanlända och långtidsarbetslösa utrikesfödda kvinnor och män nya samhälls-, arbetslivs- och yrkesintegrerade utbildningsinsatser inom vuxenutbildningen. Ett resultat som bör nämnas är att 80 procent av kvinnorna och 80 procent av männen i Yrkesväg Värmland, som deltagit i kompetensutvecklingsinsatserna upplever att de fått mer kunskap om mänskliga rättigheter.

Arbete avseende nationella minoriteter har omfattat att inventera språkkunskaper inom myndighetens egen personal.

Funktionshinderspolitiken

Under året har Länsstyrelsen Värmland bidragit till att öka kunskapen om funktionshinderspolitiken i länet och skapat förutsättningar för en stärkt strategisk styrning av funktionshinderspolitiken samt dialog och samråd med funktionsrättsrörelsen. Kunskapshöjande insatser har genomförts avseende strategisk styrning, dialog och samråd, barn/unga och bemötande samt tillgängliga val. Samverkan med Region Värmland och Funktionsrätt Värmland har under året stärkts genom genomförande av en första gemensam temavecka med anledning av internationella funktionsrättsdagen. Genom ett nyhetsbrev har cirka 150 mottagare i länet fått aktuell omvärldsbevakning vid tre tillfällen under året.

Översyn har genomförts av tillgängligheten i två naturreservat och ett fornminnesområde i länet. Personer med fysiska eller kognitiva funktionsnedsättningar har hjälpt till att testa tillgängligheten utifrån sina respektive förutsättningar. Syftet var att dra lärdomar som kan användas vid kommande reservatsskötsel och kommunikation om besöksmål, och därmed bidra till ett tillgängligare friluftsliv för så många som möjligt. Aktiviteterna genomfördes av Länsstyrelsens verksamheter inom friluftsliv, social hållbarhet samt kulturmiljö och naturvård, i samarbete med Funktionsrätt Värmland.

Barnrätt

Nationell och regional samverkan

Länsstyrelsen Värmland har under året bidragit till kunskapsutbyte, samverkan och deltagande i samhällsdebatten samt till att öka kännedomen och kunskapen om barnrätten genom deltagande i det nationella arbetet genom länsstyrelsernas nationella nätverk för barnrätt. Detta ökar i sin tur förutsättningarna och möjligheterna att säkerställa Sveriges internationella åtaganden regionalt och lokalt.

Länsstyrelsen samordnar och deltar även i det länsövergripande barnrättsnätverket SeMig som består av representanter från offentlig sektor samt civilsamhället och utgår från FN:s konvention om barnets rättigheter. Under den årliga uppmärksamhetsveckan bidrog nätverket till ökad kunskap om barns rätt till trygghet och säkerhet hos de cirka 100 deltagarna genom seminarier om barn på flykts rätt till trygghet, barns lika rättigheter i skolan, barns rätt till privatliv och relationer i en digital kontext, det universella föräldraskapsstödet Växa i Värmland och vikten av att våga fråga om våld i samband med hälsosamtal.

Länsstyrelsen har i bred samverkan arrangerat Raoul Wallenbergs dag under vilken mänskliga rättigheter, mod och särskilt barns och ungas civilkurage har uppmärksamrats. Sammanlagt deltog cirka 60 personer.

Länsstyrelsens medarbetare som jobbar med kontroll och rådgivning inom lantbruk har med sig kunskapen om barnrättsperspektivet vid fältbesök och rapporterar vidare förhållanden som kan tyda på att barn far illa. Inga sådana noteringar har gjorts i år.

För att motverka att barn och unga förs ur landet mot sin vilja och utsätts för tvångsäktenskap samarbetar Länsstyrelsen och Brottsofferjouren Värmland med kampanjen Bortförd. Kampanjen har en landningssida, www.bortford.se, som har möjliggjort att allmänhet och yrkesverksamma fått ökad kunskap om hur de kan agera vid oro för att barn och unga far illa. Länsstyrelsen har under året även anordnat två utbildningsdagar i modellen Efter barnförhöret, för att yrkesverksamma ska kunna ge stöd och information till barn och föräldrar vid misstanke om barnmisshandel. Utbildningsdagarna har skett i samverkan med Barnahus Värmland, Karlstads kommun och Stiftelsen Allmänna Barnhuset

Tillsyn inom ANDTS har beaktat barnkonventionen i remissvar och har enligt alkohollagen och lagen om tobak och liknande produkter särskilt prioriterat gruppen barn och unga.

Utbildningar om begränsande normer kopplat till hudfärg och hur normerna förhåller sig till hudfärgsbaserad diskriminering och rasism i arbetslivet har genom Länsstyrelsen Stockholm genomförts för berörda på Länsstyrelsen Värmland samt berörda aktörer i länet.

Resultatbedömning

Verksamheten inom området Folkhälsa, jämställdhet, integration med mera har under året varit resursmässigt ansträngd men har ändå upprätthållit en hög nivå. En central framgångsfaktor är den goda samverkan Länsstyrelsen har med andra aktörer, både regionalt men särskilt lokalt, där verksamheterna utarbetas i samråd och dialog för att skapa ökad träffsäkerhet.

Länsstyrelsens övergripande bedömning är att samtliga arenor för dialog, samtal, samverkan samt kunskaps- och erfarenhetsutbyte under året har utvecklats, främjat och stärkt förutsättningarna för social hållbarhet i länet.

Länsstyrelsen bedömer att det sammantagna resultatet inom sakområdet är gott.

Övrig redovisning

Avsnittet innehåller redovisningar och återrapporteringar enligt:

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
2 kap. 4 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Övriga uppdrag
3 kap. 1 och 2 §§ förordning om årsredovisning och budgetunderlag	Övriga uppdrag

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Avsnittet innehåller information som Länsstyrelsen bedömer är av väsentlig betydelse för regeringens uppföljning och prövning enligt 2 kap. 4 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag samt uppgifter enligt 3 kap. 1 § och 2 § i samma förordning.

Information av väsentlig betydelse

Projekt inom området arbetsmarknad och integration

I juni 2022 avslutades projektet Yrkesväg Värmland som Länsstyrelsen bedrivit tillsammans med åtta av länets kommuner och Region Värmland. Projektet har finansierats av Europeiska Socialfonden och syftar till att utrikesfödda kvinnor och män som står långt ifrån arbetsmarknaden ska komma i arbete, utbildning eller närmare arbetsmarknaden. Yrkesväg Värmland avslutades med hög måluppfyllelse såväl på organisatorisk nivå som på individnivå bland projektdeltagarna.

I augusti beviljades Länsstyrelsen medel av AMIF (Asyl, migrations- och integrationsfonden) för att fortsätta arbetet i projektet Yrkesväg. Projektet som startade den 1 november 2022 och kommer att pågå till den 30 juni 2026. Projektet ägs av Länsstyrelsen Värmland och har 20 projektpartners i Värmland, Örebro, Dalarna och Västra Götaland. Projektets totalbudget är 126 miljoner kronor.

Geografiska informationssystem (GIS)

Länsstyrelsen Värmland överlämnade den 1 oktober representationen i Lantmäteriets Geodataråd till Länsstyrelsen Gotland som därmed även har ansvarigt kontaktlänsråd för geodatafrågorna.

Miljöledning

Länsstyrelsens miljöledningsarbete sker i enlighet med förordningen (2009:907) om miljöledning i statliga myndigheter. Miljöledningsarbetet har rapporterats till Naturvårdsverket. Årets miljöledningsarbete har fokuserat på att minska verksamhetens energiförbrukning samt att fortsätta att utveckla myndighetens fordonsflotta med fokus på arbetsmiljö och mindre fossilberoende.

Sammanställning av väsentliga uppgifter

Sammanställningarna är gjorda enligt 2 kap. 4 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

Beloppen är angivna i tusen kronor.

Sammanställning väsentliga övriga uppgifter	År 2022	År 2021	År 2020	År 2019	År 2018
Beviljad Låneram i Riksgälden	7 200	7 200	7 200	6 800	6 900
Utnyttjad Låneram i Riksgälden	5 793	5 165	4 955	4 177	5 602
Beviljad Räntekontokredit i Riksgälden	8 000	7 000	7 000	6 900	6 400
Utnyttjad Räntekontokredit i Riksgälden	0	0	0	7 348	3 207
Ränteintäkter Räntekonto	358	0	0	0	25
Räntekostnader Räntekonto	0	0	-1	-60	-71
Budget Avgiftsintäkter som disponeras	2 660	3 655	3 655	3 520	2 670
Utfall mot budget Avgiftsintäkter som disponeras	2 549	1 727	1 736	3 219	3 513
Utfall enligt resultaträkning Avgiftsintäkter som disponeras	31 292	23 635	15 695	14 316	11 827
Budget Avgiftsintäkter som inte disponeras	11 200	12 500	12 500	10 330	8 850
Utfall Avgiftsintäkter som inte disponeras	12 793	11 122	9 986	12 856	13 299
Antal årsarbetskrafter ¹⁾	225	215	208	199	195
Medeltal anställda ²⁾	250	235	226	226	219
Driftkostnad per årsarbetskraft	1 234	1 177	1 035	1 008	1 041
Årets kapitalförändring	359	-533	-62	224	76
Balanserad kapitalförändring	-267	228	290	66	-10

1) Medeltal anställda beräknas som samtliga månadsanställda reducerat med anställningsperiod och tjänstledighet om 100 procent. Därutöver räknas timanställdas anställningsomfattning utifrån antalet genomförda arbetstimmar under anställningsperioden.

2) Driftskostnad per årsarbetskraft exklusive Jordfonden om 1 183 tusen kronor.

Sammanställning väsentliga uppgifter anslagskredit	År 2022	År 2021	År 2020	År 2019	År 2018
Beviljad Anslagskredit: Utgiftsområde 01 Rikets styrelse 01 05 001 013 Länsstyrelserna m.m. Värmlands län	3 957	3 973	3 440	3 451	3 412
Utnyttjad Anslagskredit: Utgiftsområde 01 Rikets styrelse 01 05 001 013 Länsstyrelserna m.m. Värmlands län	0	0	0	0	0
Beviljad Anslagskredit: Utgiftsområde 19 Regional utveckling 19 01 001 013	69	69	104	373	2 984
Utnyttjad Anslagskredit: Utgiftsområde 19 Regional utveckling 19 01 001 013	69	0	0	0	0
Beviljad Anslagskredit: Utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandrades etablering 19 01 001 007	0	0			
Utnyttjad Anslagskredit: Utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandrades etablering 19 01 001 007	0	0			

Sammanställning väsentliga uppgifter anslagssparande	År 2022	År 2021	År 2020	År 2019	År 2018
Summa anslagssparande: Utgiftsområde 01 Rikets styrelse 01 05 001 013 Länsstyrelserna m.m. Värmlands län	3 909	3 738	2 432	1 902	53
Summa anslagssparande: Utgiftsområde 19 Regional utveckling 19 01 001 013	0	304	522	25	531
Summa anslagssparande: Utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandrades etablering 19 01 001 007	0	0			

Sammanställning väsentliga uppgifter tilldelade bemyndigande/åtaganden inom bemyndigande	År 2022	År 2021	År 2020	År 2019	År 2018
Tilldelade bemyndigande: Utgiftsområde 19 Regional utveckling 19 01 001 013	750	1 600	3 000	10 000	53 000
Åtaganden inom bemyndigande: Utgiftsområde 19 Regional utveckling 19 01 001 013	193	1 573	2 443	593	29 258

Avgiftsbelagd verksamhet

Avgiftsbelagd verksamhet redovisas i enlighet med 3 kap. 2 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag. Tabellerna i avsnittet visar intäkter, kostnader och utfall för Länsstyrelsens avgiftsbelagda verksamhet, enligt den indelningen för återrapportering som framgår av budgeten för avgiftsbelagd verksamhet där intäkterna disponeras i regleringsbrevet.

Beloppen är angivna i tusen kronor.

Avgifter – Offentligrättsliga avgifter

Verksamhet	År 2020: Ack. utfall	År 2021: Utfall intäkter	År 2021: Utfall kostnader	År 2021: Netto utfall	År 2022: Budget intäkter	År 2022: Utfall intäkter	År 2022: Budget kostnader	År 2022: Utfall kostnader	År 2022: Netto budget	År 2022: Netto utfall	År 2022: Ack. utfall
Registreringsavgift för jaktområden	-15	26	26	0	30	52	30	16	0	36	20
Djur och lantbruk (avgift för extra kontroller m.m.)	-544	284	217	68	300	373	270	413	30	-40	-515
Delgivning	7	24	30	-6	25	39	25	41	0	-2	-1
Övrig offentligrättslig verksamhet	784	0	582	-582	905	864	1 105	903	-200	-39	163
Summa offentligrättsliga avgifter	232	336	856	-520	1 260	1 329	1 430	1 374	-170	-45	-333

Avgifter – Uppdragsverksamhet

Verksamhet	År 2020: Ack. utfall	År 2021: Utfall intäkter	År 2021: Utfall kostnader	År 2021: Netto utfall	År 2022: Budget intäkter	År 2022: Utfall intäkter	År 2022 Budget kost- nader	År 2022: Utfall kost- nader	År 2022: Netto budget	År 2022: Netto utfall	År 2022: Ack. utfall
Resurssamordning	-3	1 392	1 364	29	1 400	1 220	1 400	1 220	0	0	26
Övrig uppdragsverksamhet	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Summa avgift uppdragsverksamhet	-3	1 392	1 364	29	1 400	1 220	1 400	1 220	0	0	26

Kommentar till tabeller avgiftsbelagd verksamhet

Avgiftsbelagd verksamhet avseende dammsäkerhet har tidigare år redovisats som övrig uppdragsverksamhet, från och med år 2022 redovisas dammsäkerhet som övrig offentligrättslig verksamhet. Detta medför att jämförelsetalen för 2020-2021 inte överensstämmer med tidigare år. Budgetbeloppen är hämtade från prognosen gällande 2022 i budgetunderlag för 2023–2025. Avgifter avseende extrakontroller, animaliska biprodukter redovisas från och med 2022 i posten Djur och lantbruk.

Året i siffror

Avsnittet innehåller redovisningar och återrapporteringar enligt:

Uppdrag/Uppgift	Källa till uppgift/uppdrag
3 kap. 2 § förordning om årsredovisning och budgetunderlag	Övriga uppdrag
2 kap. 4 § förordning om årsredovisning och budgetunderlag	Övriga uppdrag
2.1 ÅR i enhetlig struktur, redovisning av statistik enligt VÄS m.m.	Regleringsbrev

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Tabell A – Verksamhetskostnader 2020–2022

Belopp är angivna i tusen kronor.

Verksamhetsområde	År 2022	År 2021	År 2020
20–21 (exkl. 201) Övrig förvaltning ¹⁾	6 471	9 189	3 865
201 Allmänna val	3 394	120	51
25 Trafikföreskrifter	232	363	444
28 Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	12 236	1 890	12 399
30 Regional tillväxt	6 498	5 519	7 272
34 Infrastrukturplanering	1 077	903	805
40 Hållbar samhällsplanering och boende	4 834	4 341	7 070
41 Stöd till boende och energiåtgärder	1 912	2 447	3 011
42 Energi och klimat	4 438	3 564	4 235
43 Kulturmiljö	4 589	4 032	4 303
45 Samhällsskydd och beredskap	12 984	14 529	15 999
46 Civilområde	0	0	0
50 Övergripande och gemensamt för naturvård och miljöskydd	13 771	14 402	11 945
51 Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden	51 786	42 490	34 216
52 Prövning och tillsyn för skydd av naturen	4 163	3 532	4 737
53 Vattenverksamhet och vattenförvaltning	11 515	7 019	7 479
54 Mineralfyndigheter	3	8	1
55 Miljöfarlig verksamhet	5 860	5 731	5 650
56 Övrigt miljö- och hälsoskydd	391	294	249
57 Förorenade områden, efterbehandling	3 210	2 869	2 348
58 Restaurering	7 677	8 931	4 507
60 Lantbruk och landsbygd	32 662	30 686	16 918
61 Rennäring och fjällförvaltning (enbart Dalarnas, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län)	0	0	0
62 Fiske	2 912	4 332	3 066
70 Folkhälsa	3 958	3 339	2 861
80 Jämställdhet	3 939	3 783	3 333

Verksamhetsområde	År 2022	År 2021	År 2020
81 Nationella minoriteter	0	0	0
82 Mänskliga rättigheter	1 672	1 426	1 420
85 Integration	10 376	10 196	3 511
10 Myndighetsövergripande verksamhet	18 263	13 735	13 578
11 Administration och intern service	48 051	44 426	40 597
99 Resurssamverkan ²⁾	937	1 024	1 346
20–85 Summa produktion	212 558	195 938	161 692
10–85 Summa verksamhetskostnad exkl. resurssamverkan	278 872	254 099	215 867
10–99 Total verksamhetskostnad³⁾	279 808	255 123	217 213

1) Eftersom allmänna val har inkorporerats i 3 § (3 § 1 p.) i förordningen (2017:868) med länsstyrelseinstruktion, och därmed jämföras med övriga uppgifter, urskiljs VÄS 201 Allmänna val från Övrig förvaltning (VÄS 20–21) från och med 2018.

2) Den del av kostnader för resurssamverkan som inte avser den egna länsstyrelsen redovisas på denna rad. Länsstyrelsens egen andel redovisas under relevant verksamhetskod, oftast administration och intern service (11).

3) Totalsumma verksamhetskostnader ska överensstämma med verksamhetskostnader enligt resultaträkningar.

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP.

Kommentar till Tabell A – Verksamhetskostnader 2020–2022

Inom VÄS 10 beror ökningen på fler medarbetare och ökade lönekostnader inom ledningsfunktionen. Delvis förklaras ökningen inom ledningsfunktionen av att den tidigare till viss del finansierats med pandemipengar.

Inom VÄS 11 beror ökningen på löner och gemensamma driftskostnader. Trots ökning minskade områdets andel från 17,4 till 17,1 procent av den totala verksamhetskostnaden.

Inom VÄS 20 och 21 (exkl. 201) beror minskningen från år 2021 till 2022 på att medel för covid minskat avsevärt. De högre kostnaderna avseende 201 beror på att det var val 2022.

Inom VÄS 45 beror minskningen på pensionsavgångar och medarbetare som slutat, men återspeglar inte den omfattande rekrytering som skett under 2022 för att stärka förmågan bland annat inom civilt försvar, kontinuitetshantering, säkerhetsskydd, signalskydd och informationssäkerhet.

Inom VÄS 50 beror minskningen på att projektverksamheten minskat något.

Inom VÄS 51 beror den fortsatta ökningen på kraftigt ökade medel för skötsel av naturreservat.

Inom VÄS 58 beror minskningen till stor del på att mindre projektmedel, bland annat projektmedel som genererade kostnader för restaureringsåtgärder.

Inom VÄS 60 beror ökningen av kostnader på ökad handläggningstakt som i sin tur beror på tekniska lösningar. Här finns även jordfondsfastigheter som numera redovisas som verksamhetskostnad.

Tabell B1, B2 – Verksamhetskostnader och myndighetsgemensam verksamhet

Belopp är angivna i tusen kronor.

Tabell B1 – Verksamhetskostnader 2022

Verksamhetsområde	Kostnad exkl. OH (tkr)	Kostnad exkl. OH (%)	OH- kostnad (tkr)	OH- kostnad (%)	Kostnad inkl. OH (tkr)	Kostnad inkl. OH (%)
20–21 (exkl. 201) Övrig förvaltning ¹⁾	6 471	2,32 %	2 390	3,63 %	8 861	3,18 %
201 Allmänna val	3 394	1,22 %	1 465	2,22 %	4 859	1,75 %
25 Trafikföreskrifter	232	0,08 %	105	0,16 %	337	0,12 %
28 Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	12 236	4,39 %	5 131	7,78 %	17 367	6,24 %
30 Regional tillväxt	6 498	2,33 %	2 458	3,73 %	8 956	3,22 %
34 Infrastrukturplanering	1 077	0,39 %	403	0,61 %	1 480	0,53 %
40 Hållbar samhällsplanering och boende	4 834	1,73 %	2 132	3,23 %	6 966	2,50 %
41 Stöd till boende och energiåtgärder	1 912	0,69 %	845	1,28 %	2 757	0,99 %
42 Energi och klimat	4 438	1,59 %	1 838	2,79 %	6 277	2,25 %
43 Kulturmiljö	4 589	1,65 %	1 676	2,54 %	6 265	2,25 %
45 Samhällsskydd och beredskap	12 984	4,66 %	4 346	6,59 %	17 330	6,22 %
46 Civilområde	0	0	0	0	0	0
50 Övergripande och gemensamt för naturvård och miljöskydd	13 771	4,94 %	4 844	7,35 %	18 615	6,68 %
51 Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden	51 786	18,57 %	12 936	19,63 %	64 722	23,24 %
52 Prövning och tillsyn för skydd av naturen	4 163	1,49 %	1 856	2,82 %	6 018	2,16 %
53 Vattenverksamhet och vattenförvaltning	11 515	4,13 %	4 219	6,40 %	15 733	5,65 %
54 Mineralfyndigheter	3	0 %	1	0 %	4	0 %
55 Miljöfarlig verksamhet	5 860	2,10 %	2 607	3,96 %	8 467	3,04 %
56 Övrigt miljö- och hälsoskydd	391	0,14 %	176	0,27 %	567	0,20 %
57 Förorenade områden, efterbehandling	3 210	1,15 %	1 290	1,96 %	4 500	1,62 %
58 Restaurering	7 677	2,75 %	1 432	2,17 %	9 109	3,27 %
60 Lantbruk och landsbygd	32 662	11,71 %	8 014	12,16 %	40 676	14,61 %
61 Rennäring och fjällförvaltning (enbart Dalarnas, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län)	0	0	0	0	0	0
62 Fiske	2 912	1,04 %	552	0,84 %	3 464	1,24 %
70 Folkhälsa	3 958	1,42 %	1 617	2,45 %	5 575	2,00 %
80 Jämställdhet	3 939	1,41 %	1 273	1,93 %	5 212	1,87 %
81 Nationella minoriteter	0	0 %	0	0 %	0	0 %
82 Mänskliga rättigheter	1 672	0,60 %	545	0,83 %	2 217	0,80 %
85 Integration	10 376	3,72 %	1 760	2,67 %	12 136	4,36 %
10 Myndighetsövergripande verksamhet	18 263	6,55 %				

Verksamhetsområde	Kostnad exkl. OH (tkr)	Kostnad exkl. OH (%)	OH- kostnad (tkr)	OH- kostnad (%)	Kostnad inkl. OH (tkr)	Kostnad inkl. OH (%)
11 Administration och intern service	48 051	17,23 %				
99 Resurssamverkan ²⁾	937		404		1 341	
20–85 Summa produktion	212 558	76,22%	65 910	100 %	278 467	100 %
20–85 varav personalkostnad kontoklass 4	146 133					
10–85 Summa verksamhetskostnad exkl. resurssamverkan	278 872	100 %			278 467	100 %
10–99 Total verksamhetskostnad³⁾	279 808				279 808	

1) Eftersom allmänna val har inkorporerats i 3 § (3 § 1 p.) i förordningen (2017:868) med länsstyrelseinstruktion, och därmed jämföras med övriga uppgifter, urskiljs VÄS 201 Allmänna val från Övrig förvaltning (VÄS 20–21).

2) Den del av kostnader för resurssamverkan som inte avser den egna länsstyrelsen redovisas på denna rad. Länsstyrelsens egen andel redovisas under relevant verksamhetskod, oftast Administration och intern service (11).

3) Totalsumma verksamhetskostnader ska överensstämma med verksamhetskostnaderna enligt resultaträkningen.

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP.

Tabell B2 – Myndighetsgemensam verksamhet 2022

Myndighetsgemensam verksamhet	Kostnad exkl. OH (tkr)	Kostnad exkl. OH (%)
113–115 Samkostnad nivå 1 – Utrustning och gem service, lokaler och IT-verksamhet ¹⁾	31 914	21,84 %
110–112, 116–119 Samkostnad nivå 2 – Ekonomi- och personaladministration ¹⁾	16 133	11,04 %
100–109 Samkostnad nivå 3 – Myndighetsövergripande verksamhet/ledningsfunktion ¹⁾	18 263	12,50 %

1) Summan på nivå 1–3 ska överensstämma med summan av Myndighetsövergripande verksamhet och Administration och intern service. Den procentuella fördelningen ska visa respektive nivåns andel av personalkostnaderna vht 2–8 (kkl 4).

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP.

Kommentar till Tabell B1, B2 – Verksamhetskostnader 2022 och myndighetsgemensam verksamhet 2022

De myndighetsövergripande kostnaderna, inklusive administration och intern service, uppgår till cirka 66 miljoner kronor. Dessa utgör drygt 23 procent av de totala verksamhetskostnaderna, vilket är en minskning från 2021.

OH-kostnaden är högst inom VÄS 51 Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade samt på VÄS 60 Lantbruk. Det beror på att dessa verksamheter har hög andel personalkostnad.

VÄS 51 Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden sticker ut eftersom området utgör hela 18,5 procent av totala verksamhetskostnaderna. Ökningen beror på att upphandling av större åtgärder, som exempelvis grävningsarbeten, har fortsatt. Kostnaden låg något högre förra året.

Tabell C – Årsarbetskrafter (ÅA) 2020–2022

Verksamhetsområde	2022 ÅA totalt	2022 ÅA kvinnor	2022 ÅA män	2021 ÅA totalt	2020 ÅA totalt
20–21 (exkl. 201) Övrig förvaltning ¹⁾	6,1	3,4	2,7	9,4	3,9
201 Allmänna val	3,9	3,0	0,9	0,1	0,1
25 Trafikföreskrifter	0,3	0	0,3	0,5	0,6
28 Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	13,5	12,8	0,7	13,2	13,6
30 Regional tillväxt	7,3	4,8	2,5	6,7	9,2
34 Infrastrukturplanering	1,1	0,7	0,4	1,0	1,0
40 Hållbar samhällsplanering och boende	6,3	2,9	3,4	5,6	5,8
41 Stöd till boende och energiåtgärder	2,5	1,1	1,4	3,6	4,3
42 Energi och klimat	4,6	4,1	0,5	4,3	4,7
43 Kulturmiljö	5,0	4,1	0,8	5,0	5,4
45 Samhällsskydd och beredskap	10,7	7,1	3,6	15,5	15,9
46 Civilområde	0	0	0	0	0
50 Övergripande och gemensamt för naturvård och miljöskydd	13,6	7,7	5,9	14,2	12,6
51 Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden	42,1	19,5	22,6	37,2	36,0
52 Prövning och tillsyn för skydd av naturen	5,6	4,2	1,4	4,8	5,2
53 Vattenverksamhet och vattenförvaltning	12,2	4,4	7,8	10,4	9,7
54 Mineralfyndigheter	0	0	0	0	0
55 Miljöfarlig verksamhet	7,7	3,6	4,1	7,4	7,7
56 Övrigt miljö- och hälsoskydd	0,5	0,1	0,5	0,4	0,4
57 Förorenade områden, efterbehandling	4,1	4,0	0,0	4,1	3,2
58 Restaurering	4,5	0,8	3,6	4,1	4,0
60 Lantbruk och landsbygd	24,6	17,3	7,2	21,2	22,2
61 Rennäring och fjällförvaltning (enbart Dalarnas, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län)	0	0	0	0	0
62 Fiske	1,6	0,1	1,6	1,4	1,5
70 Folkhälsa	4,2	2,3	2,0	3,2	3,2
80 Jämställdhet	3,6	3,6	0	3,4	2,9
81 Nationella minoriteter	0	0	0	0	0
82 Mänskliga rättigheter	1,6	1,6	0	1,6	1,4
85 Integration	5,3	4,9	0,4	6,3	4,9
10 Myndighetsövergripande verksamhet	14,0	8,2	5,7	10,5	10,7
11 Administration och intern service	17,4	12,5	4,9	18,0	16,8
99 Resurssamverkan	1,1	1,0	0,1	1,3	1,0

Verksamhetsområde	2022 ÅA totalt	2022 ÅA kvinnor	2022 ÅA män	2021 ÅA totalt	2020 ÅA totalt
20–85 Summa årsarbetskrafter produktion	192,7	118,2	74,5	184,8	179,3
10–85 Summa årsarbetskrafter exkl. resurssamverkan	224,1	138,9	85,2	213,3	206,8
10–99 Summa årsarbetskrafter totalt	225,2	139,9	85,3	214,6	207,8

1) Eftersom allmänna val har inkorporerats i 3 § (3 § 1 p.) i förordningen (2017:868) med länsstyrelseinstruktion, och därmed jämföras med övriga uppgifter, urskiljs VÄS 201 Allmänna val från Övrig förvaltning (VÄS 20–21).

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP.

Kommentar till Tabell C – Årsarbetskrafter (ÅA) 2019–2021

Antal årsarbetskrafter har ökat, från 2020 till 2021 med cirka 8 och från 2021 till 2022 med cirka 6,5 årsarbetskrafter. Andelen kvinnor av totala antalet årsarbetskrafter fortsätter öka.

Andelen årsarbetskrafter i produktion, i förhållande till det totala antalet, var 2021 på 86 procent. Samma förhållande råder mellan siffrorna 2022, även om antalet totalt sett har ökat.

VÄS 51 Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden har fortsatt att öka. Från 2020 till 2021 med fyra årsarbetskrafter och från 2021 till 2022 med drygt en. Detta beror på att uppdragen på det området har ökat och har prioriterats till en följd av det.

VÄS 10 Myndighetsövergripande verksamhet uppvisar en viss ökning i antal årsarbetskrafter medan VÄS 11 Administration och Service legat ganska stabilt de tre senaste åren, detta trots att antalet medarbetare totalt har ökat.

Tabell D – Representation

Nyckeltal	År 2022 totalt (tkr)	År 2022 per ÅA (kr)	År 2021 totalt (tkr)	År 2021 per ÅA (kr)	År 2020 totalt (tkr)	År 2020 per ÅA (kr)
Intern representation	184	815	60	282	158	760
Extern representation	357	1 587	138	644	197	948

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP

Kommentar till Tabell D – Representation

Nivån på den interna representationen per årsarbetskraft är högre 2022 än vad den var 2021. Det förklaras av att år 2021 präglades av pandemin och så även år 2020. Samma förhållanden gäller för den externa representationen. Under 2022 har det genomförts ett stort antal möten med externa parter, inte minst på residenset, något som inte var möjligt under pandemiåren.

Tabell E – Lokaler

Nyckeltal ¹⁾	Lokal	År 2022	År 2021	År 2020
Lokalkostnader (tkr), VÄS 103 ²⁾	Residens	1 307	1 226	1 200
Lokalyta (m ²)	Residens	711	711	711
Lokalkostnad per m ² (kr)	Residens	1 838	1 724	1 687
Lokalkostnader (tkr), VÄS 113 ^{3, 4)}	Lokaler, övriga ³⁾	10 788	10 191	10 034
Lokalyta (m ²)	Lokaler, övriga	6 606	6 860	6 860
Lokalkostnad per m ² (kr)	Lokaler, övriga	1 633	1 486	1 462
Lokalkostnader per årsarbetskraft (tkr)	Lokaler, övriga	49	47	48
Lokalyta per årsarbetskraft (m ²)	Lokaler, övriga	29	32	33
Kontorslokalyta (m ²) ⁴⁾	Kontorslokaler	6 356	6 610	6 297
Kontorslokalyta per årsarbetskraft (m ²)	Kontorslokaler	28	31	32
Lokalkostnader (tkr)	Lokaler totalt	10 788	10 191	10 034

1) Urvalen för lokalkostnaderna som redovisas i denna tabell är inte desamma som de urval som görs för de lokalkostnader som redovisas i resultaträkningen. Dessa tabeller har inte samma definition.

2) Residensets lokalkostnader redovisas under VÄS 103 Servicestöd till ledningen.

3) Med Lokaler, övriga avses samtliga utrymmen förutom residenset, såsom kontorslokaler, förråd, källare och garage. Med Lokalkostnader avses hyra, lokalvård, larm och bevakningskostnader, avskrivningskostnader med mera. Dessa kostnader redovisas under VÄS 113 Lokaler.

4) Med Kontorslokaler avses ytor ovan mark såsom kontorsrum, biytor (till exempel korridorer), toaletter, trapphus, närarkiv, närförråd med mera. En yta på 254 m² som frånträddes i augusti 2022 finns inte med i redovisad lokalyta, dock finns kostnaden för denna yta med i tabellens kostnadsrader.

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP.

Kommentar till Tabell E – Lokaler

Ett avtal om 254 m² sades upp 2021 och personal från IT-enheten flyttade till våra ordinarie lokaler under 2022. Att kvadratmeteryta per medarbetare minskat beror även på att antalet medarbetare ökat.

Tabell F – Redovisning av ärenden 2022

(samtliga ärenden oavsett databas)

Verksamhetsområde	Ingående balans	Antal inkomna ärenden	Antal upprättade ärenden	Antal beslutade ärenden	Utgående balans	Antal ej beslutade ärenden, äldre än två år
10–11 Myndighetsövergripande, administration och intern service	60	127	390	511	66	2
20–21 (exkl. 201) Övrig förvaltning	107	788	117	926	86	0
201 Allmänna val	0	125	35	160	0	0
25 Trafikföreskrifter	21	97	4	107	15	0
28 Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	134	1 501	919	2 447	107	0
30 Regional tillväxt	15	10	9	26	8	3
34 Infrastrukturplanering	17	33	5	48	7	0
40 Hållbar samhällsplanering och boende	77	433	21	431	100	1
41 Stöd till boende och energiåtgärder						
42 Energi och klimat	103	93	12	97	111	8
43 Kulturmiljö	64	1 003	42	1054	55	6
45 Samhällsskydd och beredskap	79	173	54	210	96	7
46 Civilområde						
50 Övergripande och gemensamt för naturvård och miljöskydd	135	276	24	292	143	43
51 Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden	130	167	121	290	128	59
52 Prövning och tillsyn för skydd av naturen	117	783	66	773	193	1
53 Vattenverksamhet och vattenförvaltning	97	376	104	404	173	6
54 Mineralfyndigheter	0	5	0	5	0	0
55 Miljöfarlig verksamhet	117	618	171	770	136	7
56 Övrigt miljö- och hälsoskydd	14	204	4	212	10	3
57 Förorenade områden, efterbehandling	27	39	21	49	38	12
58 Restaurering	19	12	11	17	25	6
60 Lantbruk och landsbygd ¹⁾	3 227	10 337	72	11 750	1 886	1 104
61 Rennäring och fjällförvaltning						
62 Fiske	29	463	28	472	48	0
70 Folkhälsa	30	17	23	52	18	2
80 Jämställdhet	6	1	7	8	6	2
81 Nationella minoriteter	0	1	0	1	0	0
82 Mänskliga rättigheter	3	4	9	8	8	2

Verksamhetsområde	Ingående balans	Antal inkomna ärenden	Antal upprättade ärenden	Antal beslutade ärenden	Utgående balans	Antal ej beslutade ärenden, äldre än två år
85 Integration	29	34	20	26	57	10
10–85 Totalt antal ärenden	4 657	17 720	2 289	21 146	3 520	1 284
<i>varav Vattenmyndighetens ärenden</i>						
<i>varav Miljöprövningsdelegationens ärenden</i>						

1) Under 2022 har huvuddelen av länsstyrelsernas arbete med jordbrukarstöden och landsbygdsstöden skett i Jordbruksverkets IT-system. Dessa system är till största delen färdigbyggda men rättvisande statistik över handlagda ärenden inom området jordbrukarstöd (601) är inte möjliga att hämta ut i sin helhet. För området jordbrukarstöd omfattar ärendestatistiken direktstöden och ansökan om utbetalning av kompensationsstöd, ekologisk produktion och miljöersättningarna för betesmarker och slätterängar, vallodling, minskat kväveläckage samt skyddszoner. Statistik för ansökan om åtaganden och övriga stödformer ingår ej. För landsbygdsstöden (602) redovisas för 2022 komplett ärendestatistik av både ansökningar om stöd och utbetalningar. Det som redovisas här är den ärendestatistik som hämtas från Länsstyrelsens ärendehandläggningssystem Platina summerat med ärenden beträffande jordbrukarstöd (direktstöd, betesstöd och kompensationsstöd) och landsbygdsstöd hämtade från Jordbruksverkets IT-system, BLIS.

Källa: Ärendehandläggningssystemet Platina och Jordbruksverket

Kommentar till Tabell F – Redovisning av ärenden 2022

Antalet inkomna och upprättade ärenden var på samma nivå som för 2021 – 20 534 mot 20 009. Antalet beslutade ärenden har ökat en aning och ligger på 21 146 jämfört med 2021 års antal som var 20 179. Den enskilt största mängden ärenden finns inom VHT 60 och avser jordbrukarstöd och landsbygdsstöd. Även dessa har legat på samma nivå – 10 409 år 2022 jämfört med 10 486 år 2021. Ärendebalansen har sjunkit avsevärt inom VHT 60. Det beror på att de tekniska möjligheterna för att fatta beslut kom på plats 2022.

Tabell G – Överklagade beslut 2022

Verksamhetsområde	Antal överklagade beslut ¹⁾	Antal beslut ²⁾	Andel överklagade beslut ³⁾ (%)
10–11 Myndighetsövergripande, administration och intern service	0	511	0,0 %
20–21 (exkl. 201) Övrig förvaltning	9	926	0,9 %
201 Allmänna val	0	160	0,0 %
25 Trafikföreskrifter	3	107	2,8 %
28 Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	13	2 447	0,5 %
30 Regional tillväxt	0	26	0,0 %
34 Infrastrukturplanering	0	48	0,0 %
40 Hållbar samhällsplanering och boende	20	431	4,6 %
41 Stöd till boende och energiåtgärder	1	311	0,3 %
42 Energi och klimat	0	97	0,0 %
43 Kulturmiljö	1	1 054	0,1 %
45 Samhällsskydd och beredskap	0	210	0,0 %
46 Civilområde	0	0	0,0 %
50 Övergripande och gemensamt för naturvård och miljöskydd	31	292	10,6 %
51 Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden	9	290	3,1 %
52 Prövning och tillsyn för skydd av naturen	16	773	2,1 %
53 Vattenverksamhet och vattenförvaltning	10	404	2,5 %
54 Mineralfyndigheter	0	5	0,0 %
55 Miljöfarlig verksamhet	0	770	0,0 %
56 Övrigt miljö- och hälsoskydd	0	212	0,0 %
57 Förorenade områden, efterbehandling	1	49	2,0 %
58 Restaurering	0	17	0,0 %
60 Lantbruk och landsbygd	11	749	1,5 %
61 Rennäring och fjällförvaltning	0	0	0,0 %
62 Fiske	25	471	5,3 %
70 Folkhälsa	0	52	0,0 %
80 Jämställdhet	0	8	0,0 %
81 Nationella minoriteter	0	1	0,0 %
82 Mänskliga rättigheter	0	8	0,0 %
85 Integration	0	26	0,0 %
10–85 Totalt antal ärenden	150	10 455	1,4 %
<i>varav Vattenmyndighetens ärenden</i>			
<i>varav Miljöprövningsdelegationens ärenden</i>			

1) Avser beslut som överklagats till högre instans år 2022, oavsett vilket år som beslutet är fattat.

2) Avser beslut som fattats av Länsstyrelsen under år 2022.

3) Avser antalet överklagade beslut under år 2022 dividerat med antalet beslut under år 2022.

Källa: Ärendehandläggningssystemet Platina.

Kommentar till Tabell G – Överklagade beslut 2022

Den totala andelen beslut som överklagas är knappt 1,5 procent, i sig en mycket liten andel som därtill minskat jämfört med förra året. Den ärendegrupp som ökat mest både i antal och procentuellt är verksamhetsområde 62 Fiske – från förra årets två överklagade ärenden till årets 25. Detta motsvarar en ökning av andelen överklagade beslut i förhållande till antalet beslut under året med 5 procent. En möjlig förklaring till denna ökning är att fler avslagsbeslut än tidigare har meddelats. Detta beror delvis på ny lagstiftning där praxis saknas.

Tabell H – Överklagade beslut som ändrats i högre instans 2022

Verksamhetsområde	Antal överklagade beslut med dom i högre instans ¹⁾	varav antal ändrade beslut i högre instans ²⁾	Andel ändrade beslut ³⁾
10–11 Myndighetsövergripande, administration och intern service	0	0	0 %
20–21 (exkl. 201) Övrig förvaltning	6	2	33,3 %
201 Allmänna val	0	0	0 %
25 Trafikföreskrifter	1	0	0 %
28 Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	10	0	0 %
30 Regional tillväxt	0	0	0 %
34 Infrastrukturplanering	0	0	0 %
40 Hållbar samhällsplanering och boende	25	6	24,0 %
41 Stöd till boende och energiåtgärder	1	0	0 %
42 Energi och klimat	0	0	0 %
43 Kulturmiljö	0	0	0 %
45 Samhällsskydd och beredskap	0	0	0 %
46 Civilområde	0	0	0 %
50 Övergripande och gemensamt för naturvård och miljöskydd	27	4	14,8 %
51 Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden	2	1	50,0 %
52 Prövning och tillsyn för skydd av naturen	9	2	22,2 %
53 Vattenverksamhet och vattenförvaltning	7	1	14,3 %
54 Mineralfyndigheter	0	0	0 %
55 Miljöfarlig verksamhet	1	0	0 %
56 Övrigt miljö- och hälsoskydd	1	0	0 %
57 Förorenade områden, efterbehandling	0	0	0 %
58 Restaurering	0	0	0 %
60 Lantbruk och landsbygd	11	1	9,1 %
61 Rennäring och fjällförvaltning (enbart Dalarnas, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län)	0	0	0 %
62 Fiske	1	1	100 %
70 Folkhälsa	0	0	0 %
80 Jämställdhet	0	0	0 %
81 Nationella minoriteter	0	0	0 %
82 Mänskliga rättigheter	0	0	0 %
85 Integration	0	0	0 %
10–85 Totalt antal ärenden	102	18	17,6 %
<i>varav Vattenmyndighetens ärenden</i>			
<i>varav Miljöprövningsdelegationens ärenden</i>			

1) Avser antalet beslut som överklagats i högre instans vars domar/beslut inkommit till Länsstyrelsen under 2022.

2) Avser beslut som ändrats under 2022 på grund av domar/beslut i högre instans.

3) Antal ändrade beslut i högre instans under år 2022 dividerat med antal beslut som överklagats till högre instans med dom/beslut under år 2022. Källa: Ärendehandläggningssystemet Platina.

Kommentar till Tabell H – Överklagade beslut som ändrats i högre instans 2022

Ändringsfrekvensen ligger på en något högre nivå än 2021. Av 25 överklagade beslut inom verksamhetsområde 40 har sex ändrats, vilket utgör en tredjedel av de ändrade besluten inom de aktuella verksamhetsområdena sammantaget. Av dessa sex avser tre ärenden överklaganden från olika parter av samma beslut. Om antalet överklagade beslut som ändrats därför minskas med två blir andelen ändrade beslut 2,5 procent lägre än angivet och närmast i nivå med föregående år.

Tabell I – Handläggningstider

VÄS och ärendeslag med gemensamma mål	Mål dagar 2020–2022	Utfall (%) 2022	Utfall (%) 2021	Utfall (%) 2020	Medel-antal dagar 2022	Medel-antal dagar 2021	Medel-antal dagar 2020
202 Anmälan om svenskt medborgarskap ¹⁾	45	0	0	0	0	0	0
204 Begravningsfrågor ¹⁾	45	0	0	0	0	0	0
212 Auktorisation av bevakningsföretag ¹⁾	180	0	0	0	0	0	0
282 Ansökan om tillstånd enligt 6 kap. 4 § djurskyddslagen ²⁾	90	100	100	0	7,4	15,0	0
282 Ansökan om förprovning djurstall ²⁾	56	100	83,3	96,9	23,3	37,0	13,8
282 Anmälningsärenden djurskydd	90	95,7	93,1	93,8	20,9	11,0	27,1
403 Överklagade av lov, förhandsbesked	150	82,5	98,6	100	85,3	68,0	39,2
403 Överklagande av bygglov för bostäder, dock ej fritidsbostäder	120	81,8	75,0	100	89,6	69,0	30,6
403 Överklagande av kommuns beslut enligt plan- och bygglagen	180	100	100	100	67,5	26,5	25,6
505 Överklagade kommunala beslut miljöbalken m.fl. författningar	180	90,3	93,2	98,3	84,2	71,0	66,2
525 Samråd enligt 12 kap. 6 § Miljöbalken	42	72,5	78,5	71,5	44,5	33,0	41,8
526 Granskning av kommunal strandskyddsdispens ³⁾	21	90,0	99,2	97,4	13,0	2,0	4,4
551 Prövning miljöfarlig verksamhet 9 kap. miljöbalken – Ansökan om tillstånd (konc) ^{2, 4)}	180	0	0	0	0	0	0
555 Anmälan ändring tillståndspliktig miljöfarlig verksamhet	75	92,3	69,2	83,3	42,7	41,0	48,2
562 Prövning av avfall och producentansvar	40	97,1	98,6	98,5	8,6	6,0	7,5
566 Tillsyn av avfall och producentansvar	30	98,0	96,5	97,1	6,4	3,0	7,3
602 Ansökan om stöd till landsbygdsutvecklingsåtgärder – Företagsstöd ^{5, 6)}	180	5	26	26	307	263	530
602 Ansökan om stöd till landsbygdsutvecklingsåtgärder – Projektstöd ^{5, 6)}	180	53	52	41	176	434	483
602 Ansökan om stöd till landsbygdsutvecklingsåtgärder – Miljöinvesteringar ^{5, 6)}	180	82	97	91	108	76	101
622 Ansökan om stöd från Fiskerifonden – Företagsstöd ^{5, 6)}	180	0	0	0	0	0	0
622 Ansökan om stöd från Fiskerifonden – Projektstöd ^{5, 6)}	180	0	0	0	0	0	0
602 Ansökan om utbetalning av stöd till landsbygdsutvecklingsåtgärder – Företagsstöd ^{6, 7)}	120	94	94	100	66	60	32

VÄS och ärendeslag med gemensamma mål	Mål dagar 2020–2022	Utfall (%) 2022	Utfall (%) 2021	Utfall (%) 2020	Medel-antal dagar 2022	Medel-antal dagar 2021	Medel-antal dagar 2020
602 Ansökan om utbetalning av stöd till landsbygdsutvecklingsåtgärder – Projektstöd ^{6, 7)}	120	79	95	90	84	56	59
602 Ansökan om utbetalning av stöd till landsbygdsutvecklingsåtgärder – Miljöinvesteringar ^{6, 7)}	120	70	88	81	119	80	91
622 Ansökan om utbetalning av stöd från Fiskerifonden – Företagsstöd ^{6, 7)}	120	0	0	0	0	0	0
622 Ansökan om utbetalning av stöd från Fiskerifonden – Projektstöd ^{6, 7)}	120	0	0	0	0	0	0
623 Ansökan tillstånd flyttning och utplantering av fisk	30	16,8	58,0	88,5	75,8	29,0	17,3
623 Ansökan om förordnande som fisketillsynsman	40	94,3	79,0	97,8	26,5	19,0	18,2

1) Ärendeslaget är koncentrerat till länsstyrelserna i Stockholms, Östergötlands, Skåne, Västra Götalands, Dalarnas, Västernorrlands och Norrbottens län.

2) Målet är satt från komplett ansökan.

3) Enligt 19 kap. 3 b § miljöbalken.

4) Ärendeslaget är koncentrerat till länsstyrelserna i Stockholms, Uppsala, Östergötlands, Kalmar, Skåne, Hallands, Västra Götalands, Örebro, Dalarnas, Västernorrlands, Västerbottens och Norrbottens län.

5) Handläggningstid, ansökan om stöd: Mätning från att ansökan kom in till Länsstyrelsen fram till att Länsstyrelsen har fattat beslut om stöd. Målsättning för handläggningstiderna gäller för alla ansökningar oberoende av vilket år de kom in. 90 procent av ansökningarna om stöd ska vara beslutade inom 6 månader.

6) Målet enligt SUSS PoF (Styr- och Uppföljningssystem i Samverkan för LB/Fiskestöden). Hämtas från Jordbruksverkets uppföljningsverktyg BLIS.

7) Handläggningstid, ansökan om utbetalning: Mätning från att ansökan om utbetalning kom in till Länsstyrelsen fram till beslut. Målsättning för handläggningstiderna gäller för alla ansökningar oberoende av vilket år de kom in. 90 procent av ansökningarna om utbetalning ska vara beslutade inom 4 månader.

Källa: Ärendehanteringssystemet Platina och Jordbruksverket.

Kommentar till Tabell I – Handläggningstider

De genomsnittliga handläggningstiderna i förhållande till måldagar har legat relativt stabilt. Ärenden avseende förhandsbesked inom verksamhetsområde 40 och ärenden inom verksamhetsområdena 50–52 har tappat något i måluppfyllnad. Den största skillnaden syns inom verksamhetsområde 60 där måluppfyllnaden sjunkit påtagligt. Detta har sin förklaring i särskilt tidskrävande bedömningar avseende rimlighet och det stora antalet avgöranden av äldre ärenden som varit med i flera beslutsomgångar utan att kvalificeras för stöd. Slutligen kan de längre handläggningstiderna för ärenden inom gruppen 60 förklaras av särskilt långa kompletteringstider avseende miljöinvesteringar. När det gäller handläggningstiderna för ansökan om tillstånd till flyttning och utplantering av fisk (VÄS 623) har de blivit längre till följd av ett mer omfattande utredningsarbete inför beslut.

Finansiell redovisning

Avsnittet innehåller redovisningar och återrapporteringar enligt:

Uppdrag/Uppgift	Källa till uppgift/uppdrag
7 kap. 2 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Övriga uppdrag

Resultaträkning

Resultaträkning (tkr)	2022	2021	Not
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag	134 062	127 459	1
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	31 292	23 635	2
Intäkter av bidrag	114 413	103 472	3
Finansiella intäkter	400	24	4
Summa	280 167	254 589	
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	-175 899	-163 217	5
Kostnader för lokaler	-11 861	-11 125	6
Övriga driftskostnader	-89 905	-78 789	7
Finansiella kostnader	-139	-75	8
Avskrivningar och nedskrivningar	-2 005	-1 918	9
Summa	-279 808	-255 123	
Verksamhetsutfall	359	-533	
Uppbördsverksamhet			
Intäkter av avgifter m.m. som inte disponeras	12 793	11 122	10
Medel som tillförts statens budget från uppbördsverksamhet	-12 793	-11 122	11
Saldo	0	0	
Transfereringar			
Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag	275	4 581	12
Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag	61 766	57 478	13
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	2 469	3 812	14
Finansiella intäkter	105	0	15
Avsättning till/upplösning av fonder m.m. för transfereringsändamål	-249	-1 970	16
Lämnade bidrag	-64 366	-63 902	17
Saldo	0	0	
Årets kapitalförändring	359	-533	18

Balansräkning

Tillgångar (tkr)	2022	2021	Not
Immateriella anläggningstillgångar			
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	0	0	
Summa	0	0	19
Materiella anläggningstillgångar			
Förbättringsutgifter på annans fastighet	285	309	
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	5 583	5 023	
Summa	5 867	5 332	20
Utlåning			
Utlåning	1 400	1 400	
Summa	1 400	1 400	21
Varulager m.m.			
Fastigheter	21 592	16 908	
Summa	21 592	16 908	22
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar	605	588	23
Fordringar hos andra myndigheter	4 978	4 845	24
Övriga kortfristiga fordringar	654	167	25
Summa	6 237	5 601	
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	2 907	3 196	
Upplupna bidragsintäkter	22 919	21 380	
Övriga upplupna intäkter	642	923	
Summa	26 468	25 499	26
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	2 098	2 075	
Summa	2 098	2 075	27
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	90 780	47 789	28
Övriga tillgodohavanden i Riksgäldskontoret	1 197	263	29
Kassa och bank	20 607	14 786	30
Summa	112 584	62 838	
Summa tillgångar	176 247	119 653	

Kapital och skulder (tkr)	2022	2021	Not
Myndighetskapital			
Statskapital	1 363	1 400	
Balanserad kapitalförändring	-267	229	
Kapitalförändring enligt resultaträkningen	359	-533	
Summa	1 454	1 095	31
Fonder			
Fonder	16 283	16 034	
Summa	16 283	16 034	16
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	806	681	32
Övriga avsättningar	987	812	33
Summa	1 793	1 493	
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	5 793	5 165	34
Kortfristiga skulder till andra myndigheter	7 283	6 399	35
Leverantörsskulder	11 415	7 284	36
Övriga kortfristiga skulder	8 427	3 293	37
Depositioner	1 197	281	38
Summa	34 115	22 422	
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	13 659	14 058	
Oförbrukade bidrag	108 943	64 550	
Summa	122 602	78 608	39
Summa kapital och skulder	176 247	119 653	
Ansvarsförbindelser	Inga	Inga	

Anslagsredovisning

Redovisning mot anslag

Beloppen är angivna i tusen kronor.

Anslag	Ingående överföringsbelopp	Årets tilldelning enligt regleringsbrev	Omdisponerat anslagsbelopp	Utnyttjad del av medgivet överskridande	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överföringsbelopp	NOT
Utgiftsområde 1									
Rikets styrelse									
01 05 001 Länsstyrelserna m.m. (ram)	3 738	135 438	-2 504	0	0	136 672	-132 763	3 909	40
013 Värmlands län									
Utgiftsområde 13									
Jämställdhet och nyanlända invandras etablering									
13 01 001									
Etableringsåtgärder (ram)									
007 Information medborgarskapsceremonier	0	125	0	0	0	125	-125	0	41
Utgiftsområde 19 01 001									
Regional tillväxt									
19 01 001 Regionala tillväxtåtgärder (ram)	304	1 380	0	0	-304	1 380	-1 449	-69	42
013 Värmlands län									
Summa	4 043	136 943	-2 504	0	-304	138 177	-134 337	3 840	

Redovisning mot inkomsttitel

Beloppen är angivna i tusen kronor.

Inkomsttitel	Beräknat belopp	Inkomster	NOT
2511 Expeditions- och ansökningsavgifter	1 500	1 620	
2537 Miljöskyddsavgift Täckavgift	9 500	9 670	
2552 Avgifter enligt avfallsförordningen	200	184	
2714 Sanktionsavgifter	500	1 452	
2811 Övriga inkomster	-500	-133	
Summa	11 200	12 793	10

Redovisning av beställningsbemyndiganden

Beloppen är angivna i tusen kronor.

Anslag / Anslagsbenämning	Tilldelat bemyndigande 2022	Ingående åtaganden	Utestående åtaganden	Utestående åtagandenas fördelning per år			NOT
19 01 001 013 Regionala tillväxtåtgärder, Länsstyrelsen Värmland	750	1 573	193		193	0	0

Tilläggsupplysningar och noter

Allmänt

Belopp redovisas i tusentals kronor (tkr) där annat inte anges. De flesta belopp i resultatredovisning och de finansiella delarna är framtagna med hjälp av ett länsstyrelsegemensamt rapportpaket i Excel. Det innebär att talen innehåller decimaler, vilket ger avrundningsdifferenser.

Länsstyrelsens redovisning följer god redovisningssed enligt 6 § förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring. Brytdatum, det datum då löpande bokföring på räkenskapsåret avslutas, är den 5 januari 2022.

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag (FÅB) samt Ekonomistyrningsverkets föreskrifter och allmänna råd till förordningen.

Med årsarbetskrafter avses antal anställda personer omräknat till heltidsarbetande genom att sammanlagd arbetad tid divideras med en länsstyrelsegenomsnittlig möjlig arbetstid (1 710 timmar). Medeltal anställda beräknas som samtliga månadsanställda reducerat med anställningsperiod och tjänstledighet om 100 procent. Därutöver räknas timanställdas anställningsomfattning utifrån antalet genomförda arbetstimmar under anställningsperioden.

Avvikelser från generella ekonomiadministrativa regler

I regleringsbrevet 2022 har regeringen beslutat om följande undantag från det ekonomiadministrativa regelverket:

- ”Bestämmelsen i 3 kap. 1 § andra stycket förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag om att resultatredovisningen ska omfatta antalet och styckkostnaden för handläggningen av ärendeslag som omfattar ett stort antal ärenden, ska inte tillämpas på länsstyrelserna.”
- ”Med undantag från vad som gäller enligt 3 kap. 1 § tredje stycket och 3 kap. 2 § förordningen om årsredovisning och budgetunderlag, ska verksamhetskostnader och årsarbetskrafter redovisas i en för länsstyrelserna enhetlig struktur efter närmare anvisningar från Länsstyrelsen i Örebro län.”
- ”Länsstyrelserna undantas enligt 6 kap 1 § förordningen om årsredovisning och budgetunderlag från att redovisa kostnaderna för avgiftsbelagd verksamhet i vilken intäkterna inte får disponeras.”

Redovisnings- och värderingsprinciper

Periodavgränsningsposter

Inkomna fakturor till och med brytdag har bokförts. Fakturor som erhålls efter brytdagen redovisas som periodavgränsningsposter. Beloppsgränsen för periodavgränsningsposter har fastställts till 20 tusen kronor.

Löpande under året periodiseras förutbetalda kostnader såsom hyror med mera för att kostnaden ska belasta rätt period. Skulder till personalen i form av kompledighet och semesterlöner redovisas månadsvis och värderas i samband med bokslut.

Erhållna bidrag som inte förbrukats periodiseras och redovisas som oförbrukade bidrag. Kostnader motsvarande bidragsbelopp som ännu inte erhållits periodiseras och redovisas som upplupna bidragsintäkter.

Anläggningstillgångar

Tillgångar med en bedömd nyttjandeperiod om minst tre år och ett anskaffningsvärde på minst ett halvt basbelopp redovisas som anläggningstillgångar. Immateriella anläggningstillgångar vid anskaffningsvärde på minst 100 tusen kronor och för förbättringsutgifter på annans fastighet på minst 50 tusen kronor.

Stationära och bärbara persondatorer kostnadsförs direkt på grund av den tekniska utvecklingen och prisnivån samt för bärbara datorer eftersom de utsätts för extra stort slitage.

På anskaffningsvärdet görs linjär avskrivning månadsvis.

Tillgångstyp	Avskrivningsplan
Immateriella anläggningstillgångar	5 år
Förbättringsutgift på annans fastighet	Högst 7 år
Maskiner	5 år
IT-teknisk utrustning	3 år
Leasingavtal	3 år
Bilar och transportmedel	5 år
Konst	Ingen avskrivning
Övriga inventarier	5 år
Pågående nyanläggningar	Avskrivning startas vid färdigställning och inplacering i anläggningsgrupp

Jordfonden

Jordfondens fastigheter värderas till inköpspris, med justering för gjorda åtgärder. Enligt regleringsbrevet 2022 avseende utgiftsområde 23 anslag 1:20 anslagspost 2 villkor 6 ska vinst vid försäljning redovisas som statskapital och återinvesteras i Jordfonden. Årets vinster och förluster redovisas i resultaträkningen som årets kapitalförändring och omförs till statskapital nästkommande räkenskapsår. Vid försäljning och beräkning av marknadsvärde tas hänsyn till fastighetens virkesförråd för att få ett rättvisande marknadsvärde. Försäljning med hänsyn till fastighetens virkesförråd har inletts under 2022.

Lånefordringar

Länsstyrelsen gör bedömning av nedskrivningsbehov inför årsbokslut.

Värdering av fordringar och skulder

Fordringar har tagits upp till det belopp som efter individuell prövning beräknas bli inbetalt. Fordringar och skulder i utländsk valuta har värderats till balansdagens kurs.

Stora genomslag i den finansiella redovisningen

Verksamhetens intäkter och kostnader

Verksamhetens intäkter av bidrag och intäkter av avgifter och andra ersättningar har ökat på grund av ökade uppdrag inom förvaltning och skötsel av skyddade områden.

Transfereringar

Bidragsutbetalningarna har ökat främst inom verksamhetsområdena Integrationsfrågor och Kalkning av försurade vatten.

Räntekonto

Ökning av räntekontot beror på ökning av bidrag från Migrationsverket.

Oförbrukade bidrag

Ökning av oförbrukade bidrag beror främst på ökning av erhållna bidrag för projekt Yrkesväg från Migrationsverket.

Omvända ansvarsförbindelser

Länsstyrelsen innehar deponerade säkerheter för miljöfarlig verksamhet.

Noter till resultaträkning

Not 1

Intäkter av anslag	2022	2021
01 05 001 013 Förvaltningsanslag	132 763	126 658
13 01 001 007 Information medborgarskapsceremonier	125	0
19 01 001 013 Regionala tillväxtåtgärder	1 174	801
Summa intäkter av anslag	134 062	127 459

Not 2

Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2022	2021
Offentligrättsliga avgifter	2 576	1 856
Försäljning enligt 4 § avgiftsförordningen	12 167	6 648
Intäkter av andra ersättningar	16 549	15 131
Summa	31 292	23 635
varav intäkter av avgifter enligt 4 § avgiftsförordningen består av		
Intäkter uthyrning	1 081	996
Intäkter utbildning/konferenser	185	200
Intäkter konsultuppdrag	8 767	3 400
Intäkter övriga 4 § avgifter	2 135	2 052
	12 167	6 648

Den i separat tabell redovisad avgiftsbelagd verksamhet är inte jämförbar med denna not. Den separata tabellen avser enbart sådan verksamhet som ska ge ett årligt resultat. Övriga intäkter av avgifter har inte motsvarande kostnader och uppvisar inte något resultat utan ingår bland annat i anslagsredovisningen, älgvårdsfond och externa medel gentemot andra myndigheter. Intäkter inom reservats- och fastighetsförvaltningen redovisas 2022 som intäkt av konsultuppdrag. 2021 redovisades det som intäkter av bidrag. Försäljningsintäkter gällande fastigheter i jordfonden redovisas som intäkter av andra ersättningar. Beloppet för år 2022 uppgår till 11 941 tkr, år 2021 uppgick det till 10 373 tkr. Realisationsvinst vid avyttring av anläggningstillgångar uppgår 2022 till 30 tkr, motsvarande belopp 2021 var 0 tkr.

Not 3

Intäkter av bidrag	2022	2021
Bidrag från statliga myndigheter	115 935	101 670
varav		
Naturvårdsverket	39 912	35 091
Länsstyrelsen i Örebro län	35 710	31 159
Havs- och vattenmyndigheten	19 465	18 221
Statens jordbruksverk	8 233	8 668
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	2 494	2 831
Länsstyrelsen i Jämtlands län	3 123	1 576
Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige	1 268	1 446
Statens energimyndighet	601	993
Övrigt	5 129	1 685
Bidrag från övriga	-1 523	1 802
varav bidrag från EU:s fonder		
ESF - sociala fonden	0	111
EU-övrigt	-1 646	1 910
Summa	114 413	103 472

Ökningen beror främst på bidrag till skydd och skötsel av skyddade områden. Noten har utökats med posten EU-övrigt med tillhörande jämförelsetal för 2021.

Not 4

Finansiella intäkter	2022	2021
Räntekonto i Riksgälden	358	0
Övriga finansiella intäkter	42	24
Summa	400	24

Not 5

Kostnader för personal	2022	2021
Lönekostnader, exkl. arbetsgivaravgifter, pensionspremier och andra avgifter enligt lag och avtal	-115 537	-107 842
varav		
Lönekostnader för insynsråd och ej anställd personal (uppdragstagare)	-423	-533
Arbetsgivaravgifter, pensionspremier samt övriga kostnader för personal	-60 362	-55 374
Summa	-175 899	-163 217

Ökade lönekostnader beror främst på fler anställda och högre sociala avgifter.

Not 6

Kostnader för lokaler	2022	2021
Kostnader för lokaler	-11 861	-11 125

Ökningen består främst av hyreshöjning, ökade kostnader för el och mer städning eftersom lokalerna används mer efter pandemin.

Not 7

Övriga driftskostnader	2022	2021
Övriga driftskostnader	-89 905	-78 789

Ökade kostnader beror främst på förändring av jordfonden och kostnader förknippade med en återgång till mer normal verksamhet efter pandemin. Kostnader avseende förändring av fastigheter var 2022 11 547 tkr motsvarande belopp 2021 var 10 410 tkr.

Not 8

Finansiella kostnader	2022	2021
Räntekostnader i Riksgälden	-42	0
Övriga finansiella kostnader	-97	-75
Summa	-139	-75

Räntekostnader i Riksgälden avser lån till anläggningstillgångar.

Not 9

Avskrivningar och nedskrivningar	2022	2021
Avskrivningar och nedskrivningar	-2 005	-1 918

Avskrivningar och nedskrivningar avser förbättringsutgifter på annans fastighet, maskiner och inventarier.

Not 10

Intäkter av avgifter m.m. som inte disponeras	2020	2021	2022	2022	2022	2022
	Utfall intäkter	Utfall intäkter	Budget intäkter	Utfall intäkter	Utfall kostnader	Netto- utfall
Avgifter med bestämt ekonomiskt mål						
2511 Expeditions- och ansökningsavgifter	1 471	1 502	1 500	1 620	-583	1 037
2537 Miljöskyddsavgift	8 805	9 588	9 500	9 670	-5 861	3 809
2552 Övriga offentligt rättsliga avgifter	200	186	200	184	-63	121
varav						
- Avgifter enligt avfallsförordningen	200	186		184	-63	121
Övriga intäkter som inte disponeras och inte har bestämt ekonomiskt mål	-490	-155	0	1 318		
2714 Sanktionsavgifter	676	478	500	1 452		
2714 Brott mot utlänningslagen	47	0	0	0		
2811 Övriga inkomster	-1 212	-633	-500	-133		
Summa avgifter redovisade mot inkomsttitel	9 986	11 122	11 200	12 793		

Åren 2020 och 2021 har länsstyrelserna haft ett undantag i regleringsbrevet enligt 6 kap 1 § förordningen om årsredovisning och budgetunderlag från att redovisa kostnaderna för avgiftsbelagd verksamhet i vilken intäkterna inte får disponeras. I regleringsbrevet 2022 är undantaget borttaget. Som en följd av det ändras notens uppställning till att omfatta intäkter för åren 2020, 2021 och 2022 samt kostnader för år 2022. Inga jämförelsetal avseende kostnader för åren 2020 och 2021 kan tas fram. Inkomsttitel 2511, 2714 och 2811 avviker väsentligt mot budget. Intäkterna är svåra att prognostisera eftersom de påverkas av inträffade händelser som inte Länsstyrelsen råder över. Inkomsttitel 2811 består till största delen av driftkostnader avseende jordfonden. Jämförelsetalen för år 2020 är ändrade jämfört med årsredovisningen 2021.

Not 11

Medel som tillförts statens budget från uppbördsverksamhet	2022	2021
Medel som tillförts statens budget från uppbördsverksamhet	-12 793	-11 122

Ökningen beror främst på ökade intäkter för miljöskyddsavgifter redovisade under inkomstkittel 2714 sanktionsavgifter.

Not 12

Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag	2022	2021
01 05 001 013 Förvaltningsanslag	0	4 181
19 01 001 013 Regionala tillväxtåtgärder	275	275
13 01 001 007 Etableringsåtgärder, Information medborgarskapsceremonier	0	125
Summa	275	4 581

Medel som erhållits från statens budget avseende förvaltningsanslaget 2021 avser utbetalningar till Region Värmland enligt regleringsbrev.

Not 13

Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag	2022	2021
Från myndighet		
Riksantikvarieämbetet	9 333	9 221
Länsstyrelsen i Dalarnas län	0	50
Länsstyrelsen i Jönköpings län	-17	746
Länsstyrelsen i Örebro län	2 681	340
Länsstyrelsen i Västerbottens län	0	440
Socialstyrelsen	4 124	4 045
Skogsstyrelsen	30	0
Naturvårdsverket	9 352	7 999
Statens jordbruksverk	0	-15
Post- och telestyrelsen	225	470
Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige	1 476	2 077
Havs- och vattenmyndigheten	34 563	31 905
Folkhälsomyndigheten	0	200
Summa	61 766	57 478

Ökningen beror främst på bidrag inom kalkningsverksamheten.

Not 14

Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	2022	2021
EU	71	430
Älgvårdsfonden	438	1 004
Bygdemedel	1 960	2 070
ESF - sociala fonden	0	309
Summa	2 469	3 812

Not 15

Finansiella intäkter	2022	2021
Finansiella intäkter i transfereringsavsnittet	105	0
Beloppet avser ränteintäkter på bygdemedel.		

Not 16

Avsättning till/upplösning av fonder med mera för transfereringsändamål	2022	2021
Ingående balans		
Årets förändring	249	1 970
Utgående balans	16 283	16 034
Uppdelat på	-17	746
Älgvårdsfonden		
Ingående balans	1 260	696
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	438	1 004
Lämnade bidrag	-327	-440
Utgående balans	1 371	1 260
Bygdemedel		
Ingående balans	14 775	13 369
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	1 960	2 070
Finansiella kostnader	0	0
Finansiella intäkter	105	0
Lämnade bidrag	-1 927	-665
Utgående balans	14 912	14 775

Not 17

Lämnade bidrag	2022	2021
Lämnade bidrag till den offentliga sektorn	-20 377	-25 561
Lämnade bidrag till övriga samt periodiseringar	-43 989	-38 341
Summa Lämnade bidrag	-64 366	-63 902
Inom verksamhetsområden		
Kalkning av försurade vatten	-28 884	-26 352
Miljömål	- 4 503	-7 927
Byggnadsvård	- 4 322	-5 312
Allmänt och övergripande inom regional tillväxt	-346	-4 534
Frågor inom mänskliga rättigheter	-4 002	-4 045
Fornminnes- och kulturlandskapsvård	-4 445	-3 410
Integrationsfrågor	-1 459	-3 132
Allmänt och övergripande inom naturvård och miljöskydd	-1 200	-1 800
Jakt och viltvård	-1 207	-1 524
Efterbehandling av förorenade områden	-5 141	-1 005
Skydd av områden och arter (exkl. vattenskyddsområden och kulturresevat)	-1 739	-940
Jämställdhetsfrågor	-1 640	0
Deponering, administration och fördelning av medel, allmänna arvsfonden m.m.	-1 927	-665
Övrigt	-3 551	-3 256
Summa	-64 366	-63 902
varav finansiering genom EU-fonder	-71	-430
ESF - sociala fonden	0	-309

Jämförelsetalen avseende 2021 har anpassats efter nya rader gällande räkenskapsår 2022 och raden Övrigt.

Not 18

Årets kapitalförändring	2022	2021
Verksamhetsutfall		
Avgiftsfinansierad verksamhet och resurssamverkan	-45	-491
Avslutade externa medel (erhållna bidrag) RTA	9	-5
Realisationsvinst vid försäljning av fastigheter	394	-37
Summa verksamhetsutfall	359	-533
Uppbörd	0	0
Transfereringar		
Summa transfereringar	0	0
Summa årets kapitalförändring	359	-533

Noter till balansräkning

Not 19

Immateriella anläggningstillgångar	2022-12-31	2021-12-31
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar		
Ingående anskaffningsvärde	1 980	1 980
Årets försäljning, utträngning	-113	0
Utgående anskaffningsvärde	1 867	1 980
Ingående avskrivningar	-1 980	-1 980
Årets försäljning, utträngning	113	0
Utgående avskrivningar	-1 867	-1 980
Bokfört värde	0	0
Bokfört värde immateriella anläggningstillgångar	0	0

Not 20

Materiella anläggningstillgångar	2022-12-31	2021-12-31
Förbättringsutgifter på annans fastighet		
Ingående anskaffningsvärde	3 840	3 840
Årets anskaffning	128	0
Årets försäljning, utträngning	0	0
Utgående anskaffningsvärde	3 968	3 840
Ingående avskrivningar	-3 531	-3 287
Årets avskrivningar	-152	-244
Årets försäljning, utträngning	0	0
Utgående avskrivningar	-3 683	-3 531
Bokfört värde	285	309
Maskiner, inventarier, installationer m.m.		
Ingående anskaffningsvärde	21 023	18 993
Årets anskaffning	2 412	2 255
Årets försäljning, utträngning	-2 695	-225
Utgående anskaffningsvärde	20 648	21 023
Ingående avskrivningar	-16 000	-14 518
Årets avskrivningar	-1 853	-1 674
Årets försäljning, utträngning	2 695	192
Utgående avskrivningar	-15 066	-16 000
Bokfört värde	5 583	5 023
Bokfört värde materiella anläggningstillgångar	5 867	5 332

Not 21

Utlåning	Låne- fordringar IB	Amort- ering	Avskriv- ning	Låne- fordringar UB	Reservering låneförlust IB	Årets förändring	Reservering låneförluster UB	Låne- fordringar efter reservering UB
Lånefordringar med villkorad återbetalningsskyldighet								
Särskilt skuldyngda jordbrukare	1 400	0		0	1 400	0	0	0
Summa utlåning	1 400	0		0	1 400	0	0	0
Summa amortering	0	0		0	0	0	0	0

Amortering avräknas mot inkomsttitel.

Not 22

Varulager m.m.	2022-12-31	2021-12-31
Fastigheter		
Avser fastigheter i Jordfonden		
Jordfondsfastigheter areal, ha:		
Jordbruksmark	4	4
Produktiv skogsmark	981	1 091
Bokfört värde	21 592	16 908
Bedömt värde	34 000	34 500
Årets anskaffningar	16 231	6 262
Bokfört värde av sålda jordfondsfastigheter	-11 547	-10 410

Förändring av varulager består främst av inköp av nya fastigheter i Jordfonden. Tilldelad länsram gällande 2022 är 30 000 tkr.

Not 23

Kundfordringar	2022-12-31	2021-12-31
Kundfordringar – utomstatliga	605	588
Summa	605	588

Not 24

Fordringar hos andra myndigheter	2022-12-31	2021-12-31
Diverse fordringar andra myndigheter	1 559	2 280
Mervärdesskatt	3 418	2 565
Summa	4 978	4 845

Not 25

Övriga kortfristiga fordringar	2022-12-31	2021-12-31
Uppbördsfordringar	636	146
Övriga kortfristiga fordringar	18	21
Summa	654	167

Uppbördsfordringar har ökat på grund av fakturering i november och december 2022 som betalas 2023.

Not 26

Periodavgränsningsposter	2022-12-31	2021-12-31
Förutbetalda kostnader		
Förutbetalda hyror	2 777	2 633
Övriga förutbetalda kostnader	130	564
Summa förutbetalda kostnader	2 907	3 196
Upplupna bidragsintäkter		
Upplupna bidragsintäkter från andra myndigheter varav	21 203	17 171
Statens jordbruksverk	18 713	16 699
Länsstyrelsen i Västmanlands län	0	277
Tillväxtverket	110	110
Länsstyrelsen i Dalarnas län	129	56
Länsstyrelsen i Jönköpings län	13	13
Riksantikvarieämbetet	5	5
Havs- och vattenmyndigheten	1 454	0
Övrigt	779	11
Upplupna bidragsintäkter från ickestatliga organisationer eller privatpersoner varav finansiering genom EU-fonder	1 716	4 209
	1 593	4 156
Totala upplupna bidragsintäkter	22 919	21 380
Övriga upplupna intäkter	642	923
Summa periodavgränsningsposter	26 468	25 499

Ökningen beror på större upplupna bidragsintäkter avseende Statens jordbruksverk och Havs- och vattenmyndigheten.

Not 27

Avräkning med statsverket	2022-12-31	2021-12-31
Uppbörd		
Ingående balans	-146	-2
Redovisat mot inkomstitel (-)	-12 793	-11 122
Uppbördsmedel som betalats till icke räntebärande flöde (+)	12 303	10 979
Skuld avseende uppbörd	-636	-145
Anslag i icke räntebärande flöde		
Ingående balans	0	0
Redovisat mot anslag (+)	1 574	1 201
Medel hänförliga till transfereringar m.m. som betalats till icke räntebärande flöde (-)	-1 574	-1 201
Fordringar avseende anslag i icke räntebärande flöde	0	0
Anslag i räntebärande flöde		
Ingående balans	-3 738	-2 432
Redovisat mot anslag (+)	132 763	130 839
Anslagsmedel som tillförts räntekonto (-)	-132 934	-132 145
Skulder avseende anslag i räntebärande flöde	-3 909	-3 738
Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag	0	0
Övriga fordringar/skulder på statens centralkonto		
Ingående balans	5 959	-8 842
Inbetalningar i icke räntebärande flöde (+)	184 725	130 599
Utbetalningar i icke räntebärande flöde (-)	-173 311	-106 019
Betalningar hänförliga till anslag och inkomstitlar (+/-)	-10 729	-9 778
Övriga fordringar på statens centralkonto	6 643	5 959
Summa utgående balansavräkning med statsverket	2 098	2 075

Not 28

Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	2022-12-31	2021-12-31
Räntekonto i Riksgälden	90 780	47 789
Räntekonto kredit	8 000	7 000

Ökningen beror främst på ökningen av oförbrukade bidrag från Migrationsverket som betalats in till ränteflödet.

Not 29

Övriga tillgodohavanden i Riksgäldskontoret	2022-12-31	2021-12-31
Övriga tillgodohavanden i Riksgälden Deponeringar	1 197	263

Ökningen består av större deponeringar avseende hyra.

Not 30

Kassa och bank	2022-12-31	2021-12-31
Bankkonton bygdemedel	14 912	14 786
Valutakonto	5 693	-1
Summa	20 606	14 786

Ökningen av valutakontot avser inbetalning från EU avseende projekt Cupido. Medel kommer att utbetalas till projektets parter. Motsvarande belopp återfinns i balansposten övriga kortfristiga skulder.

Not 31

Förändring av myndighetskapitalet	Statskapital	Balanserad kapitalförändring, anslagsfinansierad verksamhet	Balanserad kapitalförändring, avgiftsbelagd verksamhet	Balanserad kapitalförändring, bidragsfinansierad verksamhet	Kapitalförändring enligt resultaträkning	Summa
Utgående balans 2021	1 400	0	229	0	-533	1 095
varav						
Skuldyngda jordbruk	1 400	0	0	0	0	1 400
Avgiftsfinansierad verksamhet			229		-491	-262
Avslutade externa medel					-5	-5
Resultat försäljning jordfondsfastigheter					-37	-37
Ingående balans 2022	1 400	0	229	0	-533	1 095
Föregående års kapitalförändring	-37	0	-491	-5	533	0
Årets förändring						
varav						
Skuldyngda jordbruk					0	
Avgiftsfinansierad verksamhet och resurssamverkan					-45	-45
Avslutade externa medel RTA					9	9
Resultat försäljning jordfondsfastigheter					394	394
Summa årets förändring	-37	0	-491	-5	359	359
Utgående balans 2022	1 363	0	-262	-5	359	1 454

Not 32

Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	2022-12-31	2021-12-31
Ingående avsättningar	681	119
Årets pensionskostnader	313	704
Årets pensionsutbetalningar	-188	-143
Utgående avsättning	806	681

Beräknade utbetalningar avseende 2023 beräknas till 150 tkr.

Not 33

Övriga avsättningar	2022-12-31	2021-12-31
Lokalt omställningsarbete		
Årets förändring	175	172
Utgående balans	987	812
Summa övriga avsättningar	987	812

Länsstyrelsen uppskattar att cirka 150 tkr. används under 2023 för omställningsarbete.

Not 34

Lån i Riksgäldskontoret	2022-12-31	2021-12-31
Ingående balans	5 165	4 955
Under året upptagna lån	2 634	2 160
Årets amorteringar	-2 006	-1 950
Utgående balans	5 793	5 165
Beviljad låneram	7 200	7 200

Not 35

Kortfristiga skulder till andra myndigheter	2022-12-31	2021-12-31
Diverse skulder inkl. leverantörsskulder	3 559	3 383
Lagstadgade arbetsgivaravgifter	3 060	2 928
Mervärdesskatt	664	88
Summa	7 283	6 399

Not 36

Leverantörsskulder	2022-12-31	2021-12-31
Leverantörsskulder	11 415	7 284

Ökningen beror på beloppsmässigt större fakturor som erhållits i december och betalats i januari 2023. Främst avseende entreprenader inom naturvård.

Not 37

Övriga kortfristiga skulder	2022-12-31	2021-12-31
Personalens källskatt	2 652	2 616
Övriga kortfristiga skulder	5 775	623
Bestående av		
Transfereringar under utbetalning	100	677
EU-medel för vidarebefordran	5 674	0
Övrigt	0	0
Summa	8 427	3 293

EU-medel för vidarebefordran avser projekt Cupido. Motsvarande belopp ligger under Kassa och bank.

Not 38

Depositioner	2022-12-31	2021-12-31
Depositioner	1 197	281

Inbetalda medel som deponeras hos Länsstyrelsen vid till exempel hyrestvister.

Not 39

Periodavgränsningsposter	2022-12-31	2021-12-31
Upplupna kostnader		
Upplupna löner, arvoden inkl. social avgift	1 482	309
Upplupna semesterlöner inkl. social avgift	11 466	12 408
Övriga upplupna kostnader	711	1 340
Summa upplupna kostnader	13 659	14 058
Oförbrukade bidrag från annan myndighet	105 777	61 133
varav		
Naturvårdsverket	26 465	19 233
Havs- och vattenmyndigheten	17 140	15 491
Länsstyrelsen i Örebro län	7 941	13 389
Statens jordbruksverk	6 834	5 601
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	1 176	1 795
Länsstyrelsen i Stockholms län	974	1 221
Post- och telestyrelsen	911	909
Länsstyrelsen i Jönköpings län	849	833
Länsstyrelsen i Dalarnas län	313	598
Migrationsverket	39 269	0
Övriga myndigheter	3 905	1 063
Oförbrukade bidrag från annan myndighet planeras att användas inom:		
- tre månader	26 777	22 264
- mer än tre månader till ett år	61 000	20 943
- mer än ett år till tre år	18 000	17 926
- mer än tre år	0	0
Oförbrukade bidrag från ickestatliga organisationer eller privatpersoner	3 166	3 417
varav finansiering genom EU-fonder	680	879
Summa oförbrukade bidrag	108 943	64 550
Summa periodavgränsningsposter	122 602	78 608

Ökningen av oförbrukade bidrag beror främst på ökning av erhållna bidrag från Migrationsverket, Naturvårdsverket och Havs- och vattenmyndigheten där verksamhet kommer att ske under 2023. Även medel till skydd och skötsel av skyddade områden har ökat. Jämförelsetalen för 2021 är ändrade med hänsyn till utfallet för statliga motparter 2022

Noter till anslagsredovisning

Not 40

Anslag/Benämning	Villkor	Belopp	Utfall
01 05 001 013 Länsstyrelserna m.m., Länsstyrelsen Värmland	Anslagskredit	3 957	0
	Anslagsbehållning som disponeras 2022, 3 % enligt regleringsbrevet	3 964	3 738
	Anslagsbehållning som disponeras 2023, 3 % enligt regleringsbrevet	3 988	3 909
	Kredit på räntekonto 2022	8 000	0
	Låneram för anläggningstillgångar 2022	7 200	5 793

Tilldelat anslagsbelopp enligt regleringsbrev för budgetåret 2022, regeringsbeslut III 9 2021-12-22 Fi2020/02647 135 438 tkr.

Omdisponerat belopp enligt regeringsbeslut III 2 2022-02-10 Fi2022/00421 (delvis), tilldelat anslag 2022 131 930 tkr.

Omdisponerat belopp enligt regeringsbeslut III 7 2022-06-30 Fi2022/02060 (delvis), tilldelat anslag 2022 132 934 tkr.

Anslagsposten får användas för Länsstyrelsen i Värmlands läns förvaltningskostnader.

Anslaget är räntebärande.

Not 41

Anslag/Benämning	Villkor	Belopp	Utfall
13 01 001 007 Etableringsåtgärder Information medborgarskapsceremonier	Anslagskredit	0	0
	Anslagsbehållning som disponeras 2022	inget	0
	Anslagsbehållning som disponeras 2023	Inget	0

Anslagsposten får användas för information till kommuner om medborgarskapsceremonier.

Anslaget är icke räntebärande.

Not 42

Anslag/Benämning	Villkor	Belopp	Utfall
19 01 001 013 Regionala tillväxtåtgärder, Länsstyrelsen Värmland	Anslagskredit	69	69
	Anslagsbehållning som disponeras 2022	inget	0
	Anslagsbehållning som disponeras 2023	Inget	0
	Uppföljning och utvärdering	300	0
	Beställningsbemyndigande, slutår 2024	750	193

Beloppen avseende framtida utbetalningar gällande beställningsbemyndigandet i regleringsbrevet är indikativa. Utestående åtaganden 2022 är enligt inlämnade uppgifter till Tillväxtverket. Inga nya åtaganden är beslutade efter 2019. Utestående åtaganden är mindre än 75 procent av tilldelat bemyndigande. Utestående åtaganden är beslutade med hänsyn till tilldelat anslag.

Uppgifter om rådsledamöter enligt 7 kap. 2 § förordningen om årsredovisning och budgetunderlag

Redovisning av skattepliktiga ersättningar och andra förmåner till rådsledamöter och ledande befattningshavare samt uppgift om uppdrag som styrelse- eller rådsledamot i andra statliga myndigheter eller uppdrag som styrelseledamot i aktiebolag.

Namn	Ersättning kronor	Andra uppdrag
Landshövding André, Georg	1 499 992	Folke Bernadotteakademiens insynsråd, ledamot Geijersamfundets styrelse, ordförande Stiftelsen Greta och Svante Pålssons Minnesfond, ordförande Storjohanns Minnesfond, ordförande Värmlands Museiförenings styrelse, ordförande Kronprinsessans Margaretas Arbetsnämnd, ordförande
Länsråd, 2022-01-01--2022-03-31 Blom, Johan	402 797	Inga övriga uppdrag
Länsråd, 2022-03-01--2022-12-04 Falemo, Bengt	757 307	Geodatarådet, Lantmäteriet, ledamot till och med 2022-09-30
Länsråd, från 2022-12-05 Spak, Emma	81 972	Läkemedelsverkets styrelse, vice ordförande
Insynsråd 2022-02-12- 2022-12-31 Olsson, Patrik	1 900	Länsförsäkringar Värmland
Lundberg-Lundmark, Anna	1 900	Exportkreditnämnden
Sterte, Johan	1 900	Arbetsgivarverket Karlstads universitet Karlstads universitet Holding AB Karlstads universitet Innovation AB
Nisser, Per-Samuel	1 900	Stadshus AB i Karlstads kommun Oslo-Stockholm 2.55 AB
Johansson, Kicki	1 900	Inga övriga uppdrag
Svantorp, Gunilla	1 900	Statens skolverks insynsråd
Kathrine Löfberg	1 900	AB Anders Löfberg Löfbergs Lila AB Kaffehuset i Karlstad AB Löfberg i Karlstad AB Bröderna Löfberg AB Handelsbanken Stora Torget, Karlstads lokala styrelse International Coffee Partners GmbH
Larsson, Fredrik (omvald)	7 600	Fastighetsbolaget Taredom Kommuninvest ekonomisk förening Vallarnas Gris AB
Bäckström, Daniel	3 800	Plikt- och prövningsverkets insynsråd, ledamot Gentekniknämnden, ledamot Styrelsen för Sparbanksstiftelsen Alfa, ledamot Centerpartiet, ledamot

Namn	Ersättning kronor	Andra uppdrag
Kristensson, Per	5 700	Karlstads universitet NWT Gruppen AB Länsförsäkringar Värmland AB Karlstads universitet Samhällsnytta AB Per Kristensson AB
Wirén, Lars	3 800	Inga övriga uppdrag
Larsson, Linda	3 800	Karlstad stadshus AB Inera AB Visit AB
Johansson, Frida	3 800	Inga övriga uppdrag
Ekström, Monica	3 800	Inga övriga uppdrag

Landshövdingens underskrift av årsredovisningen

Årsredovisningen är beslutad den 17 februari 2023.

Jag intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Karlstad den 17 februari 2023

Georg Andrén

Landshövding i Värmlands län

Bilagor

Bilaga A. Paragrafer i förordningen (2017:868) med länsstyrelseinstruktion, som redovisas i årsredovisningen

Paragraf	Uppgift / Uppdrag	Avsnitt i årsredovisning
2 § 1 p.	Verka för att nationella mål får genomslag	Övergripande om nationella mål, samverkan, tillsyn, länets utveckling och Agenda 2030
2 § 2 p.	Arbeta sektorsövergripande och samordna olika samhällsintressen och statliga insatser	Övergripande om nationella mål, samverkan, tillsyn, länets utveckling och Agenda 2030
2 § 3 p.	Följa tillståndet i länet	Övergripande om nationella mål, samverkan, tillsyn, länets utveckling och Agenda 2030
2 § 4 p.	Främja samverkan	Övergripande om nationella mål, samverkan, tillsyn, länets utveckling och Agenda 2030
2 § 5 p.	Ansvara för angivna tillsynsuppgifter	Övergripande om nationella mål, samverkan, tillsyn, länets utveckling och Agenda 2030
3 § 1 p.	De allmänna valen	Övrig förvaltning och trafikföreskrifter
3 § 2 p.	Livsmedelskontroll, djurskydd, allmänna veterinära frågor samt ledning och samordning av åtgärder mot djursjukdomar	Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor
3 § 3 p.	Regional tillväxt	Regional tillväxt och infrastrukturplanering
3 § 4 p.	Infrastrukturplanering	Regional tillväxt och infrastrukturplanering
3 § 5 p.	Hållbar samhällsplanering och boende	Hållbar samhällsplanering och boende
3 § 6 p.	Energi och klimat	Energi och klimat
3 § 7 p.	Kulturmiljö	Kulturmiljö
3 § 8 p.	Skydd mot olyckor, krisberedskap, civilt försvar och höjd beredskap	Samhällsskydd och beredskap
3 § 9 p.	Naturvård, samt miljö- och hälsoskydd	Naturvård och miljöskydd
3 § 10 p.	Lantbruk och landsbygd	Areella näringar
3 § 11 p.	Fiske	Areella näringar
3 § 12 p.	Folkhälsa	Folkhälsa, jämställdhet, integration med mera
3 § 13 p.	Jämställdhet	Folkhälsa, jämställdhet, integration med mera
3 § 14 p.	Integration	Folkhälsa, jämställdhet, integration med mera
4 § 1 p.	Tillsyn över att fastighetsinnehav avvecklas enligt 18 kap. 7 § ärvdabalken	Areella näringar
4 § 2 p.	Barentssamarbetet i Västerbottens och Norrbottens län	Regional tillväxt och infrastrukturplanering
4 § 3 p.	I utpekade län göra de utredningar om det allmänna fiskeintresset som begärs av andra myndigheter i ansökningsmål enligt 22 kap. miljöbalken	Areella näringar
4 § 4 p.	I utpekade län vara förvaltande och attesterande myndighet för vissa program inom EU:s strukturfonder	Regional tillväxt och infrastrukturplanering
4 § 5 p.	I utpekade län vara behörig myndighet enligt lagen (2017:244) om kontroller och inspektioner på plats enligt...	Regional tillväxt och infrastrukturplanering
4 § 6 p.	I utpekade län vara ansvarig för kontroller enligt ...	Regional tillväxt och infrastrukturplanering
5 § 1 p.	Integrering av jämställdhetsperspektiv	Integrering av sektorsövergripande områden
5 § 2 p.	Individbaserad statistik med kön som fördelningsgrund	Integrering av sektorsövergripande områden
5 § 3 p.	Vid beslut och andra åtgärder som kan röra barn, analysera konsekvenserna och ta särskild hänsyn till barns bästa	Integrering av sektorsövergripande områden
5 § 4 p.	Verka för tillgänglighet och delaktighet för personer med	Integrering av sektorsövergripande områden

Paragraf	Uppgift / Uppdrag	Avsnitt i årsredovisning
	funktionsnedsättning	
5 § 5 p.	Integrera mänskliga rättigheter genom att belysa, analysera och beakta dem, särskilt skyddet mot diskriminering	Integrering av sektorsövergripande områden
5 § 6 p.	Beakta folkhälsomålet i arbetet med bl.a. regional tillväxt, samhällsplanering, krishantering samt alkohol och tobak	Integrering av sektorsövergripande områden
5 § 7 p.	Verka för att förenkla för företag	Integrering av sektorsövergripande områden
5 § 8 p.	Samordna arbetet på regional nivå med anpassningen till ett förändrat klimat	Energi och klimat
5 § 9 p.	Verka för att behovet av bostäder tillgodoses	Hållbar samhällsplanering och boende
6 §	Verka för att det generationsmål för miljöarbetet och de miljökvalitetsmål som riksdagen har fastställt nås och ska vid behov föreslå åtgärder för miljöarbetets utveckling	Naturvård och miljöskydd
7 §	Geografiskt områdesansvar enligt förordningen (2015:1052)	Samhällsskydd och beredskap
14 §	Miljöprövningsdelegation	Naturvård och miljöskydd
15 §	Vattendelegation	Naturvård och miljöskydd
16 §	Delegation för rennäringsfrågor	Areella näringar
17 §	Kampsportsdelegation	Övrig förvaltning och trafikföreskrifter
18 §	Viltförvaltningsdelegation enligt förordningen (2009:1474)	Övrig förvaltning och trafikföreskrifter
19 §	Fjälldelegation	Naturvård och miljöskydd

Bilaga B. Regleringsbrevsuppdrag som redovisas i årsredovisningen

Bilagan innehåller återsrapporteringar och uppdrag som redovisas i årsredovisningen och som framgår i länsstyrelsernas regleringsbrev 2022.

Uppdrag i regleringsbrev 2022	Område	Avsnitt i årsredovisning	Länsstyrelse
1A1 Främja arbetet med Agenda 2030	1 Mål och återsrapporteringskrav / A. Nationella mål	Övergripande om nationella mål, samverkan, tillsyn, länets utveckling och Agenda 2030	Alla län
1A2 Regionalt livsmedelsstrategiarbete	1 Mål och återsrapporteringskrav / A. Nationella mål	Areella näringar	Alla län
1A3 Målsättningar för hantering av EU-stöd	1 Mål och återsrapporteringskrav / A. Nationella mål	Areella näringar	Alla län
1A4 Handlingsplan för grön infrastruktur	1 Mål och återsrapporteringskrav / A. Nationella mål	Naturvård och miljöskydd	Alla län
1A5 Nationella målen för kulturmiljöarbetet	1 Mål och återsrapporteringskrav / A. Nationella mål	Kulturmiljö	Alla län
1A6 Förorenade områden	Mål och återsrapporteringskrav / A. Nationella mål	Naturvård och miljöskydd	Alla län
1A7 Cirkulär ekonomi	Mål och återsrapporteringskrav / A. Nationella mål	Naturvård och miljöskydd	Alla Län
1A8 Bevarandeplaner Natura 2000-områden	Mål och återsrapporteringskrav / A. Nationella mål	Naturvård och miljöskydd	Berörda län
1A9 Nationella planen för moderna miljövillkor	Mål och återsrapporteringskrav / A. Nationella mål	Naturvård och miljöskydd	Alla län
1A10 EU:s gemensamma jordbrukspolitik	Mål och återsrapporteringskrav / A. Nationella mål	Areella näringar	Alla län
1A11 Landsbygdsprogrammet samt Havs- och fiskeriprogrammet	Mål och återsrapporteringskrav / A. Nationella mål	Areella näringar	Alla län
1A12 Mänskliga rättigheter och icke-diskriminering	Mål och återsrapporteringskrav / A. Nationella mål	Folkhälsa, jämställdhet, integration med mera	Alla län
1B1 Civilt försvar och beredskapsplanering	Mål och återsrapporteringskrav / B. Sektorsövergripande och samordnande	Samhällsskydd och beredskap	Alla län
1B2 IT- incidenter	Mål och återsrapporteringskrav / B. Sektorsövergripande och samordnande	Samhällsskydd och beredskap	Västra Götaland
1B3 Invasiva främmande arter	Mål och återsrapporteringskrav / B. Sektorsövergripande och samordnande	Naturvård och miljöskydd	Alla län
1B4 Naturvård, artbevarande m.m.	Mål och återsrapporteringskrav / B. Sektorsövergripande och samordnande	Övrig förvaltning och trafikföreskrifter/ Naturvård, artbevarande med mera	Alla län
1C1 Regionalt tillväxtarbete och samverkan med regionerna	Mål och återsrapporteringskrav / C. Främjande av länets utveckling	Regional tillväxt och infrastrukturplanering	Alla län
1C2 Mål i regionala utvecklingsstrategin	Mål och återsrapporteringskrav / C. Främjande av länets utveckling	Regional tillväxt och infrastrukturplanering	Alla län

LÄNSSTYRELSEN VÄRMLAND ÅRSREDOVISNING 2022

Uppdrag i regleringsbrev 2022	Område	Avsnitt i årsredovisning	Länsstyrelse
1C3 Förenkla för företag	Mål och återrapporteringskrav / C. Främjande av länets utveckling	Integrering av sektorsövergripande områden	Alla län
1C4 Omarrondering i Dalarnas län	Mål och återrapporteringskrav / C. Främjande av länets utveckling	Areella näringar	Dalarna
1C5 Förebygga och bekämpa hedersrelaterat våld och förtryck m.m.	Mål och återrapporteringskrav / C. Främjande av länets utveckling	Folkhälsa, jämställdhet, integration med mera	Östergötland
1D1 Kontrollplan för livsmedelskedjan	Mål och återrapporteringskrav / D. Tillsyn	Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	Alla
1D2 Kontroll av livsmedel och foder i primärproduktionen	Mål och återrapporteringskrav / D. Tillsyn	Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	Alla
1D3 Markkändanden ovanför odlingsgränsen	Mål och återrapporteringskrav / D. Tillsyn	Areella näringar	Jämtland, Västerbotten och Norrbotten
1D4 En hållbar rennäring och en gynnsambevarandestatus för stora rovdjur	Mål och återrapporteringskrav / D. Tillsyn	Naturvård och miljöskydd	Dalarna, Västernorrland, Jämtland, Västerbotten och Norrbotten
1D5 Hållbar rennäring	Mål och återrapporteringskrav / D. Tillsyn	Areella näringar	Berörda län
1D6 Ersättning för skada på fisk och fiskeredskap	Mål och återrapporteringskrav / D. Tillsyn	Areella näringar	Alla län
1D7 Ersättning för skada av vilt på annat än renar, fisk och fiskeredskap	Mål och återrapporteringskrav / D. Tillsyn	Övrig förvaltning och trafikföreskrifter	Alla län
1E1 Struktur för återrapportering enligt 2 § förordningen med länsstyrelseinstruktion	Mål och återrapporteringskrav / E. Övrigt	Övergripande om nationella mål, samverkan, tillsyn, länets utveckling och Agenda 2030	Alla län
2.1 ÅR i enhetlig struktur, redovisning av statistik enligt VÅS m.m.	Organisationsstyrning	Året i siffror	Alla län
3B5 Samverkansråd vid Statens kulturråd	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	Kulturmiljö	Halland
3B22 Anvisningsmodell för ensamkommande barn och anvisning av nyanlända	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	Folkhälsa, jämställdhet, integration med mera	Alla län
3E1 Systematisk användning och analys av data och statistik	Uppdrag / E. Övriga uppdrag	Övrig redovisning	Södermanland
3E4 Kompetensinsats riskbaserat informationssäkerhetsarbete	Uppdrag / E. Övriga uppdrag	Samhällsskydd och beredskap	Alla län

Bilaga C. Övriga uppdrag, förordningar med mera som redovisas i årsredovisningen

Bilagan innehåller exempel på regeringsuppdrag och hänvisningar till paragrafer i förordningar i vilka det uttryckligen framgår att återrapportering/redovisning ska ske i årsredovisningen.

Uppdrag/Förordning	Område	Avsnitt i årsredovisning
2 kap. 4 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Förhållanden av väsentlig betydelse för regeringens uppföljning och prövning av verksamheten	Övrig redovisning
3 kap. 2 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Avgiftsfinansierad verksamhet	Övrig redovisning
3 kap. 3§ förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Kompetensförsörjning	Arbetsmiljö och medarbetare
7 kap. 2 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Skattepliktig ersättning till ledamöter i styrelse, råd utsett av regeringen och myndighetens ledande befattningshavare	Finansiell redovisning
7 kap. 3 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Frånvaro på grund av sjukdom	Arbetsmiljö och medarbetare
Uppdrag att bistå Rådet för hållbara städer i dess arbete (M2017/03235/Mm), 2017-12-18	Utveckling av hållbara städer	Hållbar samhällsplanering och boende
2 kap. 4 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Förhållanden av väsentlig betydelse för regeringens uppföljning och prövning av verksamheten	Övrig redovisning

Bilaga D. Regleringsbrevsuppdrag som redovisas i särskild ordning

Bilagan innehåller regleringsbrevsuppdrag i länsstyrelsernas regleringsbrev 2022 som redovisas i särskild ordning.

Uppdrag i regleringsbrev 2022	Område	Rapporterings-datum	Rapportering till
2.2 Underlag till tabeller i årsredovisningen	Organisationsstyrning	2022-02-22	Lst Örebro
2.3 Redovisa antalet årsarbetskrafter	Organisationsstyrning	2021-03-15	Miljödepartementet
3A1 Minskat och förenklat uppgiftslämnande	3 Uppdrag / A. Nationella mål	2022-02-25	Näringsdepartementet
3A2 Naturnära jobb	3 Uppdrag / A. Nationella mål	2022-02-15	Näringsdepartementet
3A3 Energi- och klimatpolitiska målen	3 Uppdrag / A. Nationella mål	2022-02-25	Lst Dalarna redovisar till Miljödepartementet (kopia till Infrastrukturdepartementet)
3A5 Stöd till kommunernas kontinuitetsplanering	3 Uppdrag / A. Nationella mål	2021-04-15 2021-09-30 2022-02-28 2023-02-22	Dricksvatten Lst Jönköping redovisar till Näringsdepartementet Avloppsrening Lst Västernorrland redovisar till Miljödepartementet
3A6 Resultat och effekter av arbetet med att skydda dricksvatten	3 Uppdrag / A. Nationella mål	2022-03-01	Lst Kalmar redovisar till Miljödepartementet (kopia till Näringsdepartementet)
3A7 Kostnader för hantering av EU-stöden	3 Uppdrag / A. Nationella mål	2021-02-01	Näringsdepartementet
3A8 Föregående års fisketillsyn	3 Uppdrag / A. Nationella mål	2022-02-01	Havs- och vattenmyndigheten (kopia till Näringsdepartementet)
3B1 Aktiviteter på demokratiområdet	3 Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2022-03-15	Lst Jönköping redovisar till Kulturdepartementet
3B2 Inriktningsmål för överklagade kommunala beslut om lov	3 Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2022-02-25	Boverket (kopia till Finansdepartementet)
3B3 Stödja kommunerna i deras arbete med att motverka vräkningar	3 Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2021-06-15	Boverket i enlighet med förordningen (2011:1160) om regionala bostadsmarknadsanalyser och kommunernas bostadsförsörjningsansvar
3B4 Planeringsunderlag för kulturmiljöer inom havsplanering	3 Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2023-01-31	Lst Västra Götaland redovisar till Havs- och vattenmyndigheten (kopia till Miljödepartementet)
3B6 Civilt försvar och krisberedskap	3 Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2021-10-31	Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (kopia till Justitiedepartementet)
3B7 Restaurering och anläggning av våtmarker	3 Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2022-02-15	Lst Gotland redovisar till Miljödepartementet
3B8 Regionala arbetet med friluftspolitiken	3 Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2022-02-15	Naturvårdsverket (kopia till Miljödepartementet)
3B9 Åtgärder för havs- och vattenmiljö	3 Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2022-02-15	Lst Västerbotten redovisar till Havs- och vattenmyndigheten (kopia till Miljödepartementet)
3B10 Naturvård m.m.	3 Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2022-02-15	Naturvårdsverket och Havs- och vattenmyndigheten (kopia till Miljödepartementet)

LÄNSSTYRELSEN VÄRMLAND ÅRSREDOVISNING 2022

Uppdrag i regleringsbrev 2022	Område	Rapporterings-datum	Rapportering till
3B11 Förutsättningar för vilda pollinatörer i landskapet	3 Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2022-02-15	Naturvårdsverket (kopia till Miljödepartementet)
3B12 Skydd av tätortsnära natur	3 Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2025-09-30	Lst Stockholm, Skåne och Västra Götaland redovisar till Miljödepartementet
3B13 Förslag på Natura 2000-områden för gräsäl	3 Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2021-09-30	Havs- och vattenmyndigheten
3B14 Minska spridning av granbarkborrar från skyddade områden	3 Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2021-12-01	Lst Kronoberg redovisar till Näringsdepartementet
3B15 Statlig närvaro och service i länet	3 Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	-	Lst Örebro redovisar till Finansdepartementet
3B16 Funktionshinderpolitiska strategier och planer	3 Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2021-12-14 2022-12-13 2024-03-01	Socialdepartementet
3B17 Tillämpningen av barns rättigheter	3 Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2021-03-01 2022-03-01 2023-03-31	Lst Dalarna redovisar till Arbetsmarknadsdepartementet
3B18 Tillämpning av lagen (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk	3 Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2021-11-12	Lst Stockholm och Sametinget (kopia till Kulturdepartementet)
3B19 Verka för minoritetspolitikens fastställda mål	3 Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2022-04-06	Lst Stockholm redovisar till Kulturdepartementet
3B20 Utveckla utbildningsmaterialet inom samhällsorienteringen	3 Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2021-06-30	Lst Västra Götaland redovisar till Arbetsmarknadsdepartementet
3B21 Lägesbilder om mottagandet av nyanlända och asylsökande	3 Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2022-02-25	Lst Värmland redovisar till Arbetsmarknadsdepartementet
3B23 Kommuners beredskap och mottagningskapacitet för mottagandet av vissa nyanlända invandrare	3 Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2022-02-25	Lst Värmland redovisar till Arbetsmarknadsdepartementet
3B24 Kommuners beredskap och mottagningskapacitet för ensamkommande barn och unga	3 Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2022-02-25	Lst Värmland redovisar till Arbetsmarknadsdepartementet
3B25 Insatser för asylsökande m.fl.	3 Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2022-02-25	Lst Värmland redovisar till Arbetsmarknadsdepartementet
3B26 Redogöra för vilka insatser som ersättning lämnats enligt 37 och 37 a §§	3 Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2022-02-25	Lst Värmland redovisar till Arbetsmarknadsdepartementet
3B27 Redovisning om samhällsorientering för vissa nyanlända invandrare	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2022-02-25	Lst Värmland redovisar till Arbetsmarknadsdepartementet
3B28 Redovisning om portalen informationsverige.se	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2022-02-25	Lst Västra Götaland redovisar till Arbetsmarknadsdepartementet
3B29 goda exempel på uppsökande och motiverande arbete för att nå utrikes födda kvinnor	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2022-02-25	Lst Värmland redovisar till Arbetsmarknadsdepartementet
3C1 redovisa den svenska beslutade och utbetalda medfinansieringen av territoriella program	Uppdrag / C. Främjande av länets utveckling	2021-03-31	Lst Jämtland, Norrbotten och Västerbotten redovisar till Näringsdepartementet

LÄNSSTYRELSEN VÄRMLAND ÅRSREDOVISNING 2022

Uppdrag i regleringsbrev 2022	Område	Rapporterings-datum	Rapportering till
3C2 redovisa beslutade och utbetalade EU-medel för territoriella program	Uppdrag / C. Främjande av länets utveckling	2021-03-31	Lst Jämtland, Norrbotten och Västerbotten redovisar till Näringsdepartementet
3C3 Lämna utgiftsprognoser m.m.	Uppdrag / C. Främjande av länets utveckling	-	Tillväxtverket
3C4 Bredbandsutbyggnad	Uppdrag / C. Främjande av länets utveckling	2022-01-31	Post- och telestyrelsen (kopia till Infrastrukturdepartementet)
3C5 Grundläggande betaltjänster	Uppdrag / C. Främjande av länets utveckling	2021-12-01	Lst Dalarna redovisar till Infrastrukturdepartementet
3C6 Plan för det fortsatta arbetet med omarrondering av mark	Uppdrag / C. Främjande av länets utveckling	2021-04-01	Lst Dalarna redovisar till Näringsdepartementet
3C7 Länsstrategier för jämställdhetsintegrering	Uppdrag / C. Främjande av länets utveckling	2022-02-22	Arbetsmarknadsdepartementet
3C8 Förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor m.m.	Uppdrag / C. Främjande av länets utveckling	2022-03-11	Arbetsmarknadsdepartementet
3D1 Byggnadsnämndernas tillsynsarbete	Uppdrag / D. Tillsyn	2022-01-31	Boverket (kopia till Finansdepartementet)
3D2 Tillsynsutveckling enligt miljöbalken	Uppdrag / D. Tillsyn	2022-02-15	Naturvårdsverket
3D3 Förberedelse för uppgiftslämnande till Naturvårdsverket	Uppdrag / D. Tillsyn	2021-11-30	Lst Skåne redovisar till Miljödepartementet
3D4 Prövning enligt miljöbalken	Uppdrag / D. Tillsyn	2022-03-31	Lst Västernorrland redovisar till Miljödepartementet
3D5 Beslut om upphävande av och dispens från strandskyddet	Uppdrag / D. Tillsyn	2022-02-15	Naturvårdsverket (kopia till Miljödepartementet)
3D6 Effektiv och rättssäker tillsyn	Uppdrag / D. Tillsyn	2021-10-01	Lst Västernorrland redovisar till Finansdepartementet
3D7 Effektivisera prövningsverksamheten	Uppdrag / D. Tillsyn	2022-10-03	Lst Blekinge redovisar till Finansdepartementet
3E2 Indelning av hur länsstyrelserna ska redovisa avgiftsbelagd verksamhet	Uppdrag / E. Övriga uppdrag	2021-09-30	Lst Örebro redovisar till Finansdepartementet
3E3 Redovisa prognoser	Uppdrag / E. Övriga uppdrag	2021-02-05 2021-04-29 2021-06-30 2021-10-25	Hermes

Bilaga E. Länsstyrelsegemensam resultatredovisning av uppdrag som genomförs samordnat

Länsstyrelsernas gemensamma IT-avdelning

Länsstyrelsernas IT-avdelning har bidragit i den länsstyrelsegemensamma portföljstyrningen i förvaltning och projekt inom bland annat digitalisering av samhällsbyggnadsprocessen och bidragit i Tillväxtverkets utveckling av verksamt.se.

IT-avdelningen har medverkat i länsstyrelsernas gemensamma samordningskansli med anledning av Rysslands invasionskrig i Ukraina och utvecklat metodstöd, rapportering och analys av en lägesbild av cybersäkerhet i Sveriges kommuner. Länsstyrelserna har via IT-avdelningen aktivt medverkat i eSams projekt om Digital Samverkan (dSam) inom offentlig sektor. Det är av stor vikt för länsstyrelserna att digital samverkan fungerar på ett bra sätt inom offentlig sektor då länsstyrelserna har omfattande kontakter med kommuner och andra myndigheter.

Samordnad löneservice

Funktionens uppdrag är att hantera löner för 22 myndigheter, 21 länsstyrelser samt Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor, MUCF. Tillfälligt hanterar Löneservice även lönerna för Brottförebyggande rådet, Brå. Löneservice huvuduppgift är att hantera löneutbetalningarna och leveranser inom utsatta tider för uppdragsgivarna med hög kvalitet och med god service. Vårdlän för funktionen Löneservice är Länsstyrelsen i Kronobergs län.

Under 2022 har Löneservice i snitt hanterat 7 900 löner och betalat ut cirka 186 miljoner kronor per månad för länsstyrelserna. Samma siffror för år 2021 är 7 600 löner och 176 miljoner kronor per månad. Ökningen beror delvis på att de flesta länsstyrelser anställde extra personal för arbetet med årets val, totalt cirka 1 500 personer. För MUCF och Brå hanteras ytterligare cirka 300 löner per månad.

Samordningen bidrar till en enhetlig och kostnadseffektiv hantering av löneutbetalningarna och att Löneservice kan hantera ett ökat antal löneutbetalningar sparar tid och kostnader för uppdragsgivarna.

Samordningen av lönehanteringen underlättar även i kontakt med andra myndigheter till vilka rapportering ska ske, exempelvis pensionsuppgifter, statistik och skatteuppgifter som rapporteras varje månad. Samarbetet med länsstyrelsernas andra nationella funktioner och projekt blir enklare i lönerelaterade frågor. Effekten av samordningen har under åren också lett till att även kompetensen kring lön och avtalsfrågor har samordnats hos Löneservice. Löneservice har en betydligt mer rådgivande roll idag.

Telefonistorganisation

Funktionens uppdrag är att hantera samtal för 20 länsstyrelser genom vår gemensamma växel och En väg in (EVI) Kundsupport för jordbrukarstöd. Den övergripande inriktningen för telefonistorganisationen är att bedriva verksamheten med balans mellan kostnadseffektivitet, kvalitet och god service. Vårdlän för telefonistorganisationen är Länsstyrelsen i Kronobergs län.

Telefonistorganisationen har under ett händelserikt år levererat god service. Vi upplever ett intresse från länen att vi skulle kunna avlasta dem mer genom ett bredare uppdrag. En ökad snitthanteringstid visar att

medborgaren förväntar sig ökad service. Resultatet av denna trend är en behovsanalys som kommer att gå ut nationellt till våra kunder.

En väg in (EVI) Kundsupport för jordbrukarstöd har under året avlastat länen mer genom att utföra registreringskontroller. En stor mängd samtal har under året handlat om frågor som berör de nya jordbrukarstöden för 2023.

Vår samverkan med IT-avdelningen på strategisk nivå är fortsatt viktig.

Vi har under 2022 fått en ökad mängd frågor från länsstyrelserna angående att verksamhetsanpassa sin tillgänglighet via telefon. Det har resulterat i flera digitala utbildningsinsatser där responsen från utbildningarna har varit väldigt positiv. Vi har nu därför planer på att under 2023 erbjuda dessa utbildningar vid fler tillfällen.

En god telefonkultur i våra verksamheter stärker varumärket Länsstyrelsen där tillgänglighet är en viktig faktor för hur medborgaren upplever myndigheten.

Ekonomiadministration LstEA

LstEA har i uppdrag att effektivisera och samordna ekonomiadministration och redovisningsmodell så att länsstyrelsernas ekonomiska information är enhetlig, jämförbar och rättvisande. Världlän för ekonomiadministrationen är Länsstyrelsen i Örebro län.

LstEA har en bemannad support och syftet är att stötta länsstyrelserna gällande ekonomiska frågor för att eftersträva en hög kvalitet. Under 2022 har LstEA hanterat drygt 1 000 supportfrågor.

LstEA har gjort ett 30-tal utsökningar ur ekonomisystemet för länsstyrelsernas räkning och på sätt effektiviserat hanteringen och kvalitén för dessa förfrågningar såväl interna som externa. Flera av utsökningsmallarna har förbättrats under året för att bättre fånga in frågeställarens behov.

VÄS-förvaltningen har under året arbetat med att utveckla verksamhets- och ärendestrukturen (VÄS). Som ett resultat av detta har VÄS-strukturen kompletterats med ett nytt verksamhetsområde, 46*, som ska följa upp civilförsvarsområdet. Processen följer tidslinjen och en uppdaterad VÄS-struktur kommer redovisas i mitten av januari 2023.

LstEA har genom ÅR-mallgruppen förvaltat och utvecklat den länsstyrelsegemensamma årsredovisningsmallen som ligger till grund för länsstyrelsernas årsredovisning. Några av förändringarna är

- Minskat antalet resultatindikatorer från 27 till 15. Bedömningsgrunden ska ha mer fokus på resultat och mindre beskrivande. Målet är att få en mer rättvisande bild av resultatutvecklingen över tid
- Lyft ur länsstyrelsegemensamma texter och lagt till dem i en ny bilaga E.

Dataskydd och informationssäkerhet

Den länsstyrelsegemensamma stödfunktionen Safirs uppdrag är att främja en god dataskyddskultur och informationssäkerhet både i det länsstyrelsegemensamma perspektivet och inom varje länsstyrelse. Genom gemensam IT, gemensamma system och i stort sett identiska uppdrag behöver de 21 länsstyrelserna hantera och lösa dessa frågor på samma sätt. I funktionen ingår befattningen dataskyddsombud, som är obligatorisk

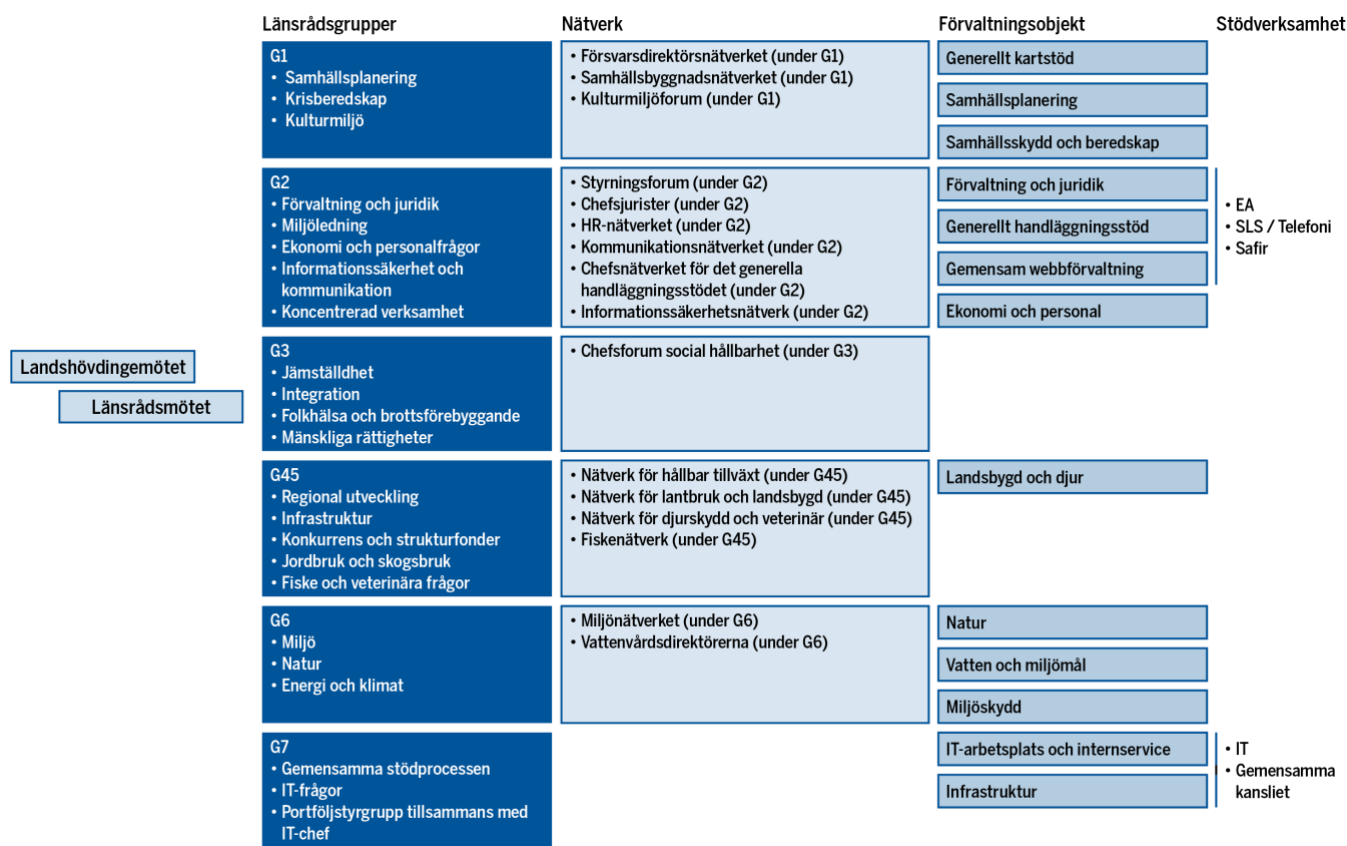
enligt dataskyddsförordningen. Vårdlän för den gemensamma stödfunktionen är Länsstyrelsen i Stockholms län.

En effekt av det länsstyrelsegemensamma arbetet med informationssäkerhet och dataskydd är att vi har höjt säkerhetskulturen genom utbildning för att höja basnivån på kunskap och medvetenhet hos medarbetarna och framförallt hos de grupper som arbetar direkt med informationssäkerhetsfrågor. Tillsammans med förvaltningsorganisationen, Gemensamma kansliet och IT-avdelningen arbetar länsstyrelserna systematiskt och riskbaserat med ständiga förbättringar i hanteringen av länsstyrelsernas information, särskilt när det gäller personuppgifter.

Gemensamma kansliet

Gemensamma kansliets ska i sitt övergripande uppdrag skapa förutsättningar för gemensam utveckling och förvaltning samt inom området stärka och effektivisera samarbetet. Detta innebär att på länsrådets uppdrag arbeta med länsstyrelsegemensamma strukturer och styrning av utveckling och förvaltning. Vårdlän för det gemensamma kansliet är Länsstyrelsen i Västmanlands län.

Länsövergripande samverkan

Figur 1. Länsövergripande samverkan

För att kunna hantera länsstyrelsernas bredd av verksamhetsområden har länsråden delat in sig i 6 länsrådsgrupper och i respektive länsrådsgrupp deltar 5-7 länsråd. Varje länsrådsgrupp har ett antal nätverk knutna till sig, som arbetar operativt på uppdrag från länsrådsgruppen. Alla nätverk har representation från samtliga 21 länsstyrelser.

Förvaltnings- och utvecklingsportfölj

För att åstadkomma en effektiv samverkan har länsstyrelserna sedan 2015 en etablerad portföljstyrning av sin utveckling och förvaltning. På en övergripande nivå styrs den gemensamma utvecklings- och förvaltningsportföljen genom att planering, uppföljning och beredning m.m. sker hos det gemensamma kansliet. Beslut fattas av länsrådsgrupp 7 som tillsammans med IT-chefen utgör portföljstyrgrupp.

Förvaltningsportföljen har en förvaltningsmodell och tretton etablerade förvaltningsobjekt. Varje objekt styrs, inom ramen för sitt mandat, av en objektstyrgrupp med objektägare från både verksamheten och IT-avdelningen. Objekten är knutna till den länsrådsgrupp som ansvarar för verksamhetsområdet, och har även en koppling till ett eller flera av länsrådsgruppens nätverk.

Utvecklingsportföljens utvecklingsinsatser kopplas till gemensamma strategier och en gemensam digital målbild är under framtagande. Därutöver har länsstyrelserna alltid ett antal initiativ som måste genomföras utifrån beroenden till sektorsmyndigheternas uppdrag. För 2022 är det exempelvis arbete med samtjänster tillsammans med Tillväxtverket och uppdrag samordnade av DIGG (Myndigheten för digital förvaltning) såsom Single Digital Gateway. Inom ramen för arbetet med Tillväxtverket har länsstyrelserna arbetat med flera av de byggblock som finns i ENA för att utveckla hållbara tjänster och lösningar för framtiden. Det har tagits fram flera nya e-tjänster som kopplats till verksamt.se där företag får stöd och vägledningar och inom kort kommer kunna följa sitt ärende. Länsstyrelsernas e-tjänster kan hämta adressuppgifter från bastjänsten via Bolagsverket och arbete pågår utifrån byggblocken Mina ärenden och API-hantering. Under året har även ensade och länsstyrelsegemensamma huvudprocesser för tillsyn och prövning tagits fram. I övrigt anpassas innehållet i de båda portföljerna utifrån verksamheternas behov.

Länsstyrelsernas gemensamma arbete med Agenda 2030

Det länsstyrelsegemensamma arbetet med Agenda 2030 har som syfte att stödja länsstyrelserna i arbetet med regleringsbrevsuppdrag 1A1 avseende Agenda 2030 och fylla rollen som en regional huvudaktör i arbetet med de globala målen. Arbetet har resulterat i fördjupad kunskap om agendans koppling till länsstyrelsernas verksamhet, spridning av goda exempel och tvärsektoriella arbetssätt, samt en bättre omvärldsbevakning. Exempel på väsentliga insatser under året:

- Länsstyrelserna finns representerade i GD-forum, där svenska myndigheter samverkar för att uppnå de globala målen. Länsstyrelsen har sedan 2022 rollen som samordnare för GD-forum. Det innebär sammankallande av Lilla GD-gruppen, där landshövdingen i Värmlands län är ordförande, samt den Operativa gruppen, som består av tjänstepersoner.
- Extern samverkan med bland annat Nationella samordnaren för Agenda 2030, Lokala Sverige, SCB och Rådet för främjande av kommunala analyser (RKA1). På uppdrag av nationella samordnaren har Länsstyrelsen i Södermanlands län tagit fram en förstudie om verktyg för tillgängliggörande och visualisering av data.
- Det länsstyrelsegemensamma arbetet har haft två fördjupningsområden; extern samverkan samt hur Agenda 2030 beaktas i beslut och processer.

- Länsstyrelsegemensam konferens för länsledningar, länsstyrelsernas kontaktpersoner för Agenda 2030, chefer och strateger som berörs av arbetet med Agenda 2030.
- Nyhetsbrev om Agenda 2030 och gemensam samverkansytan för Agenda 2030.

Bedömningen är att resultatet är gott och i allt väsentligt uppnår målet för det länsstyrelsegemensamma arbetet.

Länsstyrelsernas gemensamma arbete med könsuppdelad statistik

Individbaserad statistik redovisas inte genomgående könsuppdelat vid Länsstyrelsen. Ett beslut har tidigare fattats om att länsstyrelserna gemensamt ska driva ett nationellt utvecklingsprojekt då det saknas ett förvaltningsobjekt för sakområdet jämställdhet. Arbetet ska resultera i en vidareutveckling av statistiken och vårt system. Sedan pandemins start har arbetet med könsuppdelad statistik i ärendesystemet Platina försenats och tillfälligt stannat av.

Länsstyrelsernas arbete med att bistå Rådet för hållbara städer (M2017/03235/Mm)

Länsstyrelserna ingår som en av 14 medlemmar i regeringens Råd för hållbara städer. I mars 2022 fick rådet ett förlängt och ändrat uppdrag med tydligare fokus på att arbeta mot mål 11 Hållbara städer och samhällen i Agenda 2030. Rådet ska enligt uppdraget utveckla sin gemensamma webbplats till en plattform för kunskap och finansiering för utveckling av hållbara städer och samhällen. Rådet ska även stödja kommuner som berörs av större industrietableringar och industriexpansioner i Norrbottens och Västerbottens län. Rådets nuvarande uppdrag sträcker sig till 31 december 2030.

I februari 2022 lämnade rådet enligt tidigare uppdrag sin årliga rapportering till Regeringskansliet. Rådets ledamöter har under året haft fyra möten och rådets expertnätverk har haft nio möten. I juni hölls även ett gemensamt stormöte i Skellefteå där bland annat rådets ledamöter, rådets expertnätverk, representanter från rådets tre referensgrupper och representanter från kommunledningar samt ledningar från regioner och länsstyrelser i Norrbotten och Västerbotten deltog. Syftet med mötet var att skapa kontakter, att skapa förståelse för varandras uppdrag och utmaningar samt lägga grunden för ett framtida gemensamt arbete.

Under året har rådets medlemmar även bidragit med material till den gemensamma webbplatsen i form av information om nya kunskapsstöd, metoder och finansieringsmöjligheter, i syfte att underlätta för kommuner och andra aktörer att hitta aktuellt material inom hållbar stadsutveckling.

I september skickade rådet in en ansökan ~~in~~ till Tillväxtverket om att driva en samverkansplattform med stöd från Europeiska regionala utvecklingsfonden. Den syftar till att stötta genomförandet av Regionalfondens insatser inom hållbar urban utveckling genom att vara en nationell plattform för erfarenhetsutbyte och samverkan.

Länsstyrelsernas roll i rådet är att bidra med kunskap och kompetens om kommunernas förutsättningar att arbeta med hållbar utveckling. Länsstyrelsernas olika regionala nätverk betyder mycket för rådets arbete för att nå ut till kommunerna. Bedömningen är att länsstyrelsernas arbete i rådet mycket väl motsvarar dess roll och ansvar samt att rådet uppfyller sitt syfte.

Länsstyrelsernas gemensamma arbete med energi och klimat (LEKS)

Länsstyrelsernas energi- och klimatsamordning (LEKS) samordnar det regionala klimat- och energiomställningsarbetet. LEKS bidrar till att utveckla samverkan mellan länsstyrelserna, deras olika sakområden, berörda myndigheter och departement. Exempel på väsentliga insatser som LEKS genomfört 2022 är:

- Arrangerat en ledningskonferens med länsstyrelsernas länsledningar med temat *Ledarskap för energi- och klimatomställningen* och två nätverkskonferenser för handläggare. Konferenserna har lett till ökat samarbete mellan länsstyrelsernas sakområden och kunskapsutveckling.
- Tre samverkansledare och flera projekt har samordnat arbetet inom respektive område. Arbetet har underlättat länsstyrelsernas handläggning och utåtriktade arbete och lett till snabb och effektiv hantering av ansökningar och projekt, liksom förbättrade arbetssätt och underlag.
- Utvecklat Klimatklivet genom integrering av IT-miljön för ansökningar. Arbetet har lett till effektivare hantering av stödet och synergier mellan olika åtgärdsprojekt.
- Samordnat remissvar. Insatserna har bidragit till ökad kunskapsöverföring inom olika sakfrågor och bättre, samordnade remissvar.
- Framtagande av stöd, mallar och rutiner för arbetet med Elektrifieringspiloter. Insatserna utgjorde en förutsättning för att Länsstyrelsens uppdrag kunnat genomföras.
- Tillsammans med Energimyndigheten utvecklat uppdraget om stöd till kommuner och regioner i energibesparingar.

Flera av insatserna sker i samverkan med RUS och olika chefsnätverk.

Bedömningen är att resultatet är gott och i allt väsentligt uppnås målen för det länsstyrelsernas gemensamma arbete med energi- och klimatomställning.

Länsstyrelsernas gemensamma arbete med miljömålen (RUS)

Regional Utveckling och Samverkan i miljömålssystemet (RUS) är samverkansorgan för det regionala miljömålsarbetet. RUS vision är att miljömålen är uppnådda genom samverkan och effektiva insatser som förverkligar Agenda 2030. RUS bidrar till tydligare uppföljning av miljömålen och till att åtgärdsarbetet intensifieras och följs upp. Vidare förstärker RUS länkarna mellan nationell, regional och lokal nivå. I RUS styrgrupp ingår chefsnätverk på länsstyrelserna, Havs- och vattenmyndigheten, Skogsstyrelsen samt Naturvårdsverket och SKR som adjungerade. I RUS arbetsgrupp ingår medarbetare från flera länsstyrelser.

Väsentliga insatser under året:

- Samordning och utveckling av miljömålsuppföljningen. Insatser inom miljöinformationsförsörjning och miljöövervakning. Medverkan i fördjupad utvärdering av miljömålen 2023.
- Samordning av arbete i Miljömålsrådet och med Agenda 2030.
- Projekt inom sakområden, bland andra samhällsplanering, länstransportplanering, målkonflikter synergier skog, cirkulär ekonomi, kulturmiljö, grön infrastruktur och hållbar konsumtion.
- Vägledning åtgärdsprogram och förändringsledningskurser för länsstyrelser och kommuner. Medverkan i förvaltning av Åtgärdswebb för miljömålen.

- Kommunnätverk, medverkan nationella uppdrag, bland annat hos Tillväxtverket.
- Medarrangör av miljömålsdagar och årligt möte för länsstyrelsernas miljömålsuppdrag.

Flera insatser sker i samverkan med LEKS (länsstyrelsernas energi- och klimatsamordning) och olika chefsnätverk.

Bedömningen är att resultatet är gott och i allt väsentligt bidrar till att uppnå uppsatta mål.

Länsstyrelsernas gemensamma arbete med covid-19

År 2020 etablerade länsstyrelserna, efter beslut från landshövdingarna, gemensamt ett samordningskansli med syfte att möjliggöra länsövergripande samordning och en effektiv samverkan med myndigheter på nationell nivå under hanteringen av pandemin. Denna samordning fortsatte under 2021 och fram till och med första kvartalen 2022.

Den gemensamma hanteringen genom samordningskansliet har resulterat i en effektiv fördelning och samordning av information och uppdrag mellan de 21 länsstyrelserna och mellan den regionala nivån och andra centrala aktörer i pandemihanteringen.

Länsstyrelserna initierade under våren 2020 en följeforskning för att belysa och tillvarata erfarenheterna från länsstyrelsernas gemensamma hantering av pandemin och Lunds Universitetet har under hösten lämnat sin slutrapport (Lund: LTH, Avdelningen för Riskhantering och Samhällssäkerhet, 2021-09-16, Diarienummer: F 2021/1603). Bedömningen är att resultatet var gott och studien visade att länsstyrelserna har spelat en betydande roll för hur samhället har lyckats i hanteringen av pandemin.

Samordningskansliet för gemensam hantering av pandemin har utvecklat länsstyrelsernas förmåga att tillsammans och samordnat hantera allvarliga samhällsstörningar såväl nationellt som regionalt.

Erfarenheterna från samordningskansliet för gemensam hantering av pandemin har legat till grund för länsstyrelsernas gemensamma hantering av den säkerhetspolitiska utvecklingen under 2022 genom samordningskansliet MATS. Lärdomar från den gemensamma hanteringen av pandemin har även varit betydelsefulla för utvecklingen av de beredskapskanslier som håller på att upprättas vid civilområdesansvariga länsstyrelser.

Generellt har erfarenheterna bidragit till att utveckla länsstyrelsernas enskilda förmåga att hantera allvarliga samhällsstörningar regionalt och har också bidragit till utvecklingen av länens totalförsvarsförmåga.

Länsstyrelsernas arbete med tillsyn enligt den tillfälliga covid-19-lagen

Från den 10 januari 2021 till den 31 mars 2022 gällde en tillfällig covid-19-lag i Sverige. Länsstyrelserna var utsedda tillsynsmyndigheter och hade i uppdrag att kontrollera att lagen och tillhörande föreskrifter följdes. Länsstyrelsen i Dalarnas län hade uppdraget att samordna länsstyrelsernas tillsynsarbete, vilket framgår av Förordning (2021:8) om särskilda begränsningar för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19.

Länsstyrelsernas arbete med pandemitillsynen visade att det med korta ledtider går att organisera sig och bedriva en likartad tillsyn även om vi är 21 myndigheter. Uppfattningen bland länsstyrelserna var att arbetsmodellen med en nationell samordning som ges ett tydligt ansvar och mandat har varit direkt bidragande till det goda resultatet. Länsstyrelserna har genomfört 61 822 tillsynsåtgärder, varav 30 388

tillsynsbesök vilka lett till 54 förelägganden och 34 förelägganden med vite. För mer information se länsstyrelsernas slutrapport, Länsstyrelsen Dalarnas län Rapport 2022:13 ”En enad insats mot smittan - länsstyrelsernas pandemitillsyn enligt den tillfälliga covid-19-lagen”.

Länsstyrelsernas tillsynsarbete och den nationella samordningens arbetsinsats bedöms ha levt upp till ställda krav och förväntningar. Redan etablerad myndighetsövergripande samverkan har varit avgörande och medfört konkreta resultat i form av tillsynsåtgärder. Länsstyrelsernas redan etablerade nätverk och kompetens inom en variation av sakområden ger en beredskap att med kort varsel även i framtiden klara av liknande arbetsuppgifter.

Länsstyrelsegemensamt arbete till följd av kriget i Ukraina

Landshövdingarna beslutade den 1 mars att upprätta ett gemensamt nationellt samordningskansli med anledning av Rysslands invasion av Ukraina. Kansliets operativa del samordnas av Länsstyrelsen i Stockholms län. Kansliet har främst samordnat regeringsuppdrag samt informationsdelning och kommunikation mellan nationella myndigheter och länsstyrelserna, vilket bedöms ha lett till en högre effektivitet i arbetet hos länsstyrelserna och i övriga myndigheter. Länsstyrelserna fick tidigt i uppdrag att regelbundet redovisa lägesbilder från länen och sammanställa en nationell lägesbild inklusive samverkansbehov. Ett särskilt utvecklingsarbete initierades för att sammanställa en lägesbild om cybersäkerhet vilket har resulterat i samlad kunskap om läget rörande cybersäkerhet i kommunerna. Kansliet deltog i Migrationsverkets uppdrag att åstadkomma en jämn fördelning mellan kommunerna vid anskaffning av boenden för skyddssökande från Ukraina och har deltagit i arbetsgrupper rörande civilsamhället och social hållbarhet.

Bedömningen är att samordningskansliets bidrag till den nationella lägesbilden rörande krigets påverkan på samhället varit värdefullt, särskilt genom att lyfta det regionala och lokala perspektivet. En enkät visar att kansliet uppfattats ha startat upp fort och särskilt nämns att kansliets informationshantering har varit positiv. Genom kansliets arbete bedöms länsstyrelserna ha fått bättre planeringsförutsättningar för sitt arbete.

Länsstyrelsen
Värmland

Länsstyrelsen Värmland, 651 86 Karlstad, 010-224 70 00
www.lansstyrelsen.se/varmland